

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
Γραφείο Προέδρου
Περιφερειακής Επιτροπής
Ταχ. Δ/ση: ΝΕΟ Πατρών-Αθηνών 32
264 41 Πάτρα
Πληροφορίες: Αγγελοπούλου Γεωργία
Τηλέφωνο: 2613 613517-8
e-mail: periferiakiepitropi@pde.gov.gr

Αριθ.Αποφ. 605/2024

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ 20

20^η ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Στην Πάτρα σήμερα, στις 14 Μαΐου 2024 ημέρα Τρίτη και ώρα 12.00 πραγματοποιήθηκε τακτική συνεδρίαση της Περιφερειακής Επιτροπής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στην αίθουσα συνεδριάσεων του Περιφερειακού Συμβουλίου στο ισόγειο του κτιρίου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (Ν.Ε.Ο. Πατρών - Αθηνών 32 & Αμερικής), με ταυτόχρονη δυνατότητα τηλεδιάσκεψης (e:Presence.gov.gr), ύστερα από την υπ' αριθμ. πρωτ.: οικ. ΠΔΕ/ΓΠΠΕ/145263/856/10-05-2024 πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία εκδόθηκε νομότυπα και δόθηκε σε όλα τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής. Στη συνεδρίαση συμμετείχαν επί του συνόλου εννέα (9) μελών τα παρακάτω μέλη:

- 1) Μπονάνος Χαράλαμπος (Χάρης) - Πρόεδρος της Περιφερειακής Επιτροπής
- 2) Φεσιάν Γεράσιμος (Μάκης) - Αντιπρόεδρος της Περιφερειακής Επιτροπής
- 3) Γιαννόπουλος Βασίλειος - τακτικό μέλος της Περιφερειακής Επιτροπής
- 4) Κατσακιώρης Νικόλαος (Νίκος) - τακτικό μέλος της Περιφερειακής Επιτροπής
- 5) Μαυρομάτης Αθανάσιος - τακτικό μέλος της Περιφερειακής Επιτροπής (τηλεδιάσκεψη)
- 6) Σακελλαρόπουλος Παναγιώτης - τακτικό μέλος της Περιφερειακής Επιτροπής (τηλεδιάσκεψη)
- 7) Παναγογιαννοπούλου Χριστίνα - τακτικό μέλος της Περιφερειακής Επιτροπής
- 8) Βούλγαρη Αμαλία - αναπληρωματικό μέλος της Περιφερειακής Επιτροπής (τηλεδιάσκεψη)
- 9) Διαμαντόπουλος Κωνσταντίνος - αναπληρωματικό μέλος της Περιφερειακής Επιτροπής (τηλεδιάσκεψη)

Ο κ. Φίλιας Ανδρέας αναπληρώνεται από την κα Βούλγαρη Αμαλία (1ο αναπληρωματικό μέλος της πλειοψηφίας της Περιφερειακής Επιτροπής).

Ο κ. Καρπέτας Κωνσταντίνος αναπληρώνεται από τον κ. Διαμαντόπουλο Κωνσταντίνο, 2ο αναπληρωματικό μέλος της μειοψηφίας της Περιφερειακής Επιτροπής. Ο κ. Αδαμόπουλος Θεοφάνης (1ο αναπληρωματικό μέλος της μειοψηφίας) ενημέρωσε τηλεφωνικά ότι αδυνατεί να συμμετέχει στη συνεδρίαση.

Τη συνεδρίαση παρακολούθησε (με τηλεδιάσκεψη) ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας κ. Τελώνης Γεώργιος.

Χρέη γραμματέα άσκησαν από κοινού οι υπάλληλοι της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Αγγελοπούλου Γεωργία και ο Λινάρδος Νεκτάριος, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. πρωτ.:117958/2345/15-04-2024 (ΑΔΑ: 6Φ3Ψ7Λ6-3ΓΗ) απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας.

Αφού διαπιστώθηκε η νόμιμη απαρτία ο Πρόεδρος κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης.

Ακολούθως ο Πρόεδρος έθεσε προς συζήτηση το **1ο θέμα ημερήσιας διάταξης** με τίτλο: «Α) Κατάρτιση του «Στρατηγικού Σχεδίου για την Υγεία, Κοινωνική Συνοχή και Αλληλεγγύη στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έτους 2024», με συνολικό προϋπολογισμό 300.000,00€ (με Φ.Π.Α.). Β) Εισήγησή του προς το Περιφερειακό Συμβούλιο για έγκριση».

Ο Πρόεδρος της Περιφερειακής Επιτροπής προκειμένου να ενημερώσει τα μέλη της Επιτροπής παρέθεσε την υπ' αριθμ. πρωτ.: **ΠΑΕ/ΓΑΔΗΔ/137715/717/30-04-2024** εισήγησή του ως Αναπληρωτής Περιφερειάρχης, η οποία αναφέρει αναλυτικά τα κάτωθι:

«Ο Αναπληρωτής Περιφερειάρχης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 3 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ.87/τ.Α/7.6.2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» με το οποίο συστήθηκαν και συγκροτήθηκαν οι Περιφέρειες ως ΝΠΔΔ - ΟΤΑ Β', όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
2. Την αριθ. 31449/11-4-23 (ΦΕΚ 2551Β' /19-4-23) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου, με την οποία εγκρίθηκε η υπ' αριθ. 28/9-3-23 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου, και με την οποία τροποποιείται η υπ. αριθ. 248595/27-12-2016 (ΦΕΚ 4309Β/30-12-16) απόφαση του Γενικού Γραμματέα περί τροποποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.
3. Τις διατάξεις του Ν.4412/2016 (ΦΕΚ 147/τ.Β/8-8-2016) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
4. Τις διατάξεις του Ν.4782/2021 (ΦΕΚ 36/τ.Α/9-3-21) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία».
5. Τις διατάξεις του άρθρου 60 του Ν.4257/2014 σύμφωνα με το οποίο: «Οι περιφέρειες δύνανται να αναθέτουν, απευθείας ή με συνοπτική διαδικασία (πρόχειρο διαγωνισμό), δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν υπάγονται στις διατάξεις του ν. 3316/2005 (Α' 42), με τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 83 του ν. 2362/1995 (Α' 247), ως προς τα επιτρεπόμενα χρηματικά όρια, όπως αυτά καθορίζονται με τις εκάστοτε εκδιδόμενες αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών. Για την απευθείας ανάθεση απαιτείται απόφαση του περιφερειάρχη, χωρίς προηγούμενη απόφαση του συμβουλίου. Στην περίπτωση αυτή τα συντασσόμενα τεύχη εγκρίνονται από τον περιφερειάρχη»
6. Τις διατάξεις της παρ. 19 του άρθρου 5 του Ν. 4623/2019 σύμφωνα με την οποία «Στις περιφέρειες, ως «αρμόδια υπηρεσία» κατά την έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου 118 του ν. 4412/2016 (Α' 147) για ποσά έως είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ, πλέον ΦΠΑ, νοείται ο περιφερειάρχης»
7. Τις διατάξεις του άρθρου 116 του Ν.4555/2018 «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Εμβάθυνση της Δημοκρατίας Ενίσχυση της Συμμετοχής Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»
8. Τις διατάξεις του άρθρου 1 «Σκοπός» του Ν.4270/2014 (ΦΕΚ.143Α') «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις».
9. Τις διατάξεις του Ν.4727/2020 «Ψηφιακή διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024)- Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184) και κυρίως των άρθρων 76,77,78.
10. Το Π.Δ. 80/2016 (ΦΕΚ 145/τ.Α/5-8-2016) «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» και την υπ' αριθμό 2/100018/0026/30-12-2016 εγκύκλιο του Γ.Λ.Κ. περί «κοινοποίησης διατάξεων σχετικά με την ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες και παροχής οδηγιών».
11. Την υπ αριθμ. 635/2023 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Πατρών, περί επικύρωσης των αποτελεσμάτων των Αυτοδιοικητικών Εκλογών της 8ης Οκτωβρίου και των επαναληπτικών τους της 15^{ης} Οκτωβρίου 2023 με την οποία ανακηρύχθηκαν ο Περιφερειάρχης και οι Περιφερειακοί σύμβουλοι περιφερειακής περιόδου 2024-2027 και το από 18/12/2023 πρακτικό ορκωμοσίας της νέας περιφερειακής αρχής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.
12. Την υπ' αριθ. 2/42053/0094/2002 απόφαση Υπ. Οικονομίας, με την οποία αναπροσαρμόστηκε το χρηματικό ποσό του άρθρου 41 του Ν.Δ. 496/74 για την σύναψη σύμβασης, σε δύο χιλιάδες πεντακόσια (2.500) ευρώ.
13. Την υπ' αριθ. 158/2023 (ΑΔΑ: 9ΚΜ77Λ6-3ΒΡ) Απόφαση του Περιφερειακού συμβουλίου για την Έγκριση του Προϋπολογισμού και του Πίνακα Στοχοθεσίας Οικονομικών Αποτελεσμάτων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, οικονομικού έτους 2024 σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. 63724/28.07.2023 (σφ. η 1451/21-11-2023 (ΑΔΑ: ΩΖΠΡ7Λ6-ΝΨΨ) Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Π.Δ.Ε.). Η απόφαση αφού ελέγχθηκε ως προς την νομιμότητά της,

βρέθηκε νόμιμη με την υπ' αριθ.113503/29-12-2023 (ΑΔΑ: 6ΤΔ1ΟΡ1Φ-ΒΑΨ) απόφαση του Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου.

14. Την υπ αριθμ. πρωτ. ΠΔΕ/ΔΔ/4904/127/05-01-2024 (ΑΔΑ 9ΦΖΦ7Λ6-532) απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας Περί «Ορισμού Αναπληρωτή Περιφερειάρχη της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 11 του άρθρου 160 του ν. 3852/2010 (Α'87) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει».

15. Την αριθ. ΠΔΕ/ΔΔ/4908/128/9-1-2024 (ΑΔΑ 98ΧΘ7Λ6-73Φ) απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας Περί «Ορισμού Αντιπεριφερειάρχων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας» και την αριθ. ΠΔΕ/ΔΔ/24010/554/24-1-24 απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας Περί «Μεταβίβασης άσκησης αρμοδιοτήτων στους Αντιπεριφερειάρχες και σε εκλεγμένους Περιφερειακούς Συμβούλους της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας»

16. Την με αριθμό 1/2024 Απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας με την οποία πραγματοποιήθηκε η εκλογή μελών του Προεδρείου του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας καθώς και η εκλογή μελών της Περιφερειακής Επιτροπής (Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (ΑΔΑ:95ΩΨ7Λ6-ΚΣΣ))

17. Την με αριθμό 8866/207/10-1-24 απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας περί «Ορισμού Προέδρου της Περιφερειακής Επιτροπής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 175 του ν. 3852/2010 (Α'87) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Εισηγείται το Στρατηγικό Σχέδιο για την Υγεία, Κοινωνική Συνοχή και Αλληλεγγύη στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έτους 2024 , όπως αναλυτικά αναφέρεται παρακάτω:

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΕΤΟΥΣ 2024

Την Παρασκευή 5 Μαΐου 2023 έληξε και επίσημα από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας η πανδημία Covid-19, που για περισσότερο από τρία χρόνια επηρέασε όλους τους τομείς της ζωής μας. Ο κορωνοϊός που παραμένει στη ζωή μας, υπό εντελώς διαφορετική μορφή πλέον, δημιούργησε βαθιά κοινωνικο-οικονομικά και όχι μόνο υγειονομικά τραύματα, τα οποία διαμορφώνουν την κοινωνική συνείδηση αλλά και τον συναισθηματικό κόσμο των νέων, κυρίως, ανθρώπων.

Σύμφωνα με έρευνα που διεξήγαγε η ψυχιατρική κλινική του ΕΚΠΑ σε 282 παιδιά και 490 εφήβους και τις οικογένειές τους, μετά το δεύτερο κύμα της πανδημίας, εντοπίστηκαν αυξημένα συναισθηματικά προβλήματα, υπερκινητικότητα και μειωμένη κοινωνική συμπεριφορά ως ορισμένες μόνο από τις συνέπειες της πανδημίας. Αντίστοιχες επιπτώσεις καταγράφονται σε όλο το φάσμα της κοινωνικής αλλά και εργασιακής ζωής που πρέπει να τεθούν υπό διαχείριση, αντιμετώπιση και θεραπεία. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι σε έρευνα του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ (ΙΝΕ/ΓΣΕΕ) και του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ, 2022), οι επιδράσεις της πανδημίας πέρα από την οικονομία και την αγορά εργασίας αποτυπώνονται στην κατάσταση ψυχικής υγείας του συνόλου των εργαζομένων ανεξαρτήτως κλάδου και τομέα απασχόλησης. Επιπλέον, μέριμνα πρέπει να ληφθεί για την ενθάρρυνση και ενεργό συμμετοχή των νέων στην αγορά εργασίας και συγκεκριμένα στους ανταγωνιστικούς κλάδους της οικονομίας, αλλά και τη διασφάλιση βιοτικού επιπέδου που αντιστοιχεί στις σημερινές ανάγκες της εστίας και της οικογένειας.

Περαιτέρω, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας προειδοποίησε πως το 2024, οι άνω των 65 ετών θα είναι περισσότεροι από τους κάτω των 15 ετών στη Γηραιά Ήπειρο, απευθύνοντας ταυτόχρονα έκκληση να βελτιωθεί η μέριμνα για την ευζωία των ηλικιωμένων. Για να μετριασθεί ο αντίκτυπος της γήρανσης του πληθυσμού, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας καλεί τις αρχές να λάβουν μέτρα για να «επιτραπεί στους ηλικιωμένους να διαφυλάξουν και να βελτιώσουν τη σωματική και την ψυχική υγεία τους, την ανεξαρτησία τους, την κοινωνική ευημερία τους και την ποιότητα ζωής τους. Τόσο οι πολιτικές για την δημογραφική γήρανση

και την οικογένεια, όσο και συνολικά οι κοινωνικές πολιτικές, οφείλουν να εναρμονιστούν με τις σύγχρονες συνθήκες όπως έχουν διαμορφωθεί στην μετά – COVID εποχή.

Οι παραπάνω διαπιστώσεις οδήγησαν και την Ευρωπαϊκή Ένωση να θέσει νέους στόχους για την περίοδο 2021-2027 ανάμεσα στους οποίους περιλαμβάνονται:

- ο στόχος «*Κοινωνική Ευρώπη*» που υλοποιεί τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και στηρίζει την ποιοτική απασχόληση, την εκπαίδευση, τις δεξιότητες, την κοινωνική ένταξη και την ίση πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη, αλλά και
- ο στόχος «*Ευρώπη πιο κοντά στους Πολίτες*» που, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει τις αναπτυξιακές στρατηγικές που καταρτίζονται σε τοπικό επίπεδο και της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας άμεσα ανταποκρινόμενη στις παραπάνω προκλήσεις, αναγνώρισε έγκαιρα την ανάγκη για περαιτέρω στήριξη των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού και των οικογενειών τους, καθώς και των συμπολιτών μας που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό, υλοποιώντας πλήθος δράσεων μέσα από το Σχέδιο Δράσης για την Υγεία για όλους, το Μηχανισμό Συντονισμού Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικής Καινοτομίας, το πρόγραμμα αυτόνομης διαβίωσης ηλικιωμένων ΚΛΙΚ ΖΩΗΣ, το πρόγραμμα Επισιτιστικής και Υλικής συνδρομής του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους απόρους (ΤΕΒΑ) κ.α. με αποτέλεσμα την εφαρμογή ολοκληρωμένου προγράμματος δράσεων πρόληψης, υγείας και κοινωνικής ένταξης, σε συνεργασία με τους φορείς και τις δομές της περιφέρειάς μας, που αγκάλιασε περισσότερους από 300 φορείς και 100.000 ωφελούμενους.

Το παρόν στρατηγικό Σχέδιο για την Υγεία, Κοινωνική Συνοχή και Αλληλεγγύη στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας για το έτος 2024, περιλαμβάνει δράσεις που θα υλοποιηθούν σε συνεργασία με τοπικούς φορείς και συλλόγους οι οποίες αποσκοπούν κυρίως:

- στην πρόληψη, προστασία και προαγωγή της δημόσιας υγείας,
- στη συμμετοχή παιδιών και εφήβων στην ενεργό κοινωνική ζωή χωρίς αποκλεισμούς, στην καταπολέμηση οποιασδήποτε μορφής βίας που αφορά τα παιδιά και στην προαγωγή ψυχοσωματικής υγείας και ισορροπίας τους,
- στη με κάθε τρόπο στήριξη των ατόμων άνω των 65 ετών αφού δεδομένης της πληθυσμιακής γήρανσης, αλλά και της αύξησης των μη μεταδιδόμενων νοσημάτων που μεταπίπτουν σε χρονιότητα, ο αριθμός των ατόμων με χρόνια νοσήματα που χρήζει μακροχρόνιας φροντίδας, αυξάνεται.
- στην υλοποίηση δράσεων με σκοπό την καταπολέμηση των ανισοτήτων στα άτομα με αναπηρία, την άρση του αποκλεισμού, την ανεξάρτητη διαβίωση και την προσβασιμότητα
- στον καταπολέμηση των έμφυλων διακρίσεων και της έμφυλης βίας
- στην στήριξη της οικογένειας και στην αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος
- στην προώθηση και ανάπτυξη του εθελοντισμού και της συμμετοχικότητας που αποτελούν πράξεις που βασίζονται στην ανιδιοτέλεια και τον ανθρωπισμό για τον πάσχοντα συνάνθρωπο
- στην υιοθέτηση υγιεινού τρόπου ζωής ως καθοριστικό παράγοντα προάσπισης ατομικής υγείας
- στην οργάνωση πρωτοβουλιών κοινωνικής στήριξης με τη συνεισφορά της εκκλησίας, των δήμων και της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και με τη διευρυμένη συνεργασία με την Κοινωνία των Πολιτών, τους συλλόγους και τις εθελοντικές ομάδες της Περιφέρειάς μας.

Το Σχέδιο Δράσης είναι δομημένο σε άξονες, άμεσα προσαρμόσιμο σε τυχόν νέες ανάγκες που θα δημιουργηθούν. Κατά τη σύνταξή του, πραγματοποιήθηκε επισταμένη προσπάθεια ο κάθε άξονας να περιλαμβάνει όλες τις δράσεις, εκδηλώσεις και συνέργειες που

θα υλοποιηθούν από τους αρμόδιους φορείς κατά το έτος 2024, εφόσον βέβαια επιτελούν τους σκοπούς που αναφέρονται παραπάνω.

Συνοπτικά, μεγάλο μέρος του σχεδίου δράσης αφορά την υλοποίηση δράσεων που θα ενισχύσουν όλες τις κατηγορίες των πολιτών και όλες τις ηλικιακές ομάδες πολιτών. Ξεκινώντας από τα σχολεία μας, τα παιδιά, τους έφηβους και τους νέους, προγραμματίζονται δράσεις που θα εκπαιδεύσουν και θα ενημερώσουν τους μικρούς μαθητές σε θέματα σχετικά με την εξάλειψη της έμφυλης βίας, την οδική ασφάλεια, την προώθηση του εθελοντισμού, την αξία της σωστής διατροφής και της άθλησης, την προστασία του περιβάλλοντος, το αυτονόητο δικαίωμα όλων για ίσες ευκαιρίες στην εργασία και περαιτέρω στην κοινωνική, πολιτική και οικονομική ζωή του τόπου μας. Συνεχίζοντας, προγραμματίζουμε δράσεις που θα ενημερώσουν αντικειμενικά και υπεύθυνα, θα ευαισθητοποιήσουν, θα συντονίσουν, θα ενισχύσουν την κοινωνική αλληλεγγύη και συνοχή, θα προστατεύσουν και θα υποστηρίξουν ουσιαστικά όλες τις ευάλωτες ομάδες των πολιτών της Περιφέρειάς μας, με ιδιαίτερη βαρύτητα στα άτομα με αναπηρία, ηλικιωμένους και σε οικονομικά αδύναμους συμπολίτες μας. Για το λόγο αυτό η συνεργασία και η συμμετοχή αποτελούν ικανές και αναγκαίες συνθήκες για την επιτυχή υλοποίηση και του παρόντος σχεδίου δράσης για το έτος 2024.

ΣΚΟΠΟΣ-ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Το Στρατηγικό Σχέδιο Δράσης για την υγεία, κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έτους 2024 στοχεύει στην υλοποίηση δράσεων (παροχή υπηρεσιών κοινωνικής αλληλεγγύης και αλληλοβοήθειας, εκστρατείες ευαισθητοποίησης των πολιτών, ενημέρωση, σεμινάρια, συνέδρια, ημερίδες, μαθήματα, διαδραστικές εκδηλώσεις, υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων, κ.α), καινοτομιών, προγραμμάτων και συνεργειών που προλαμβάνουν, προστατεύουν και βελτιώνουν την καθημερινότητα και συνθήκες διαβίωσης του πληθυσμού και ιδιαίτερα των ευπαθών ομάδων, και που προσβλέπουν στη μείωση κοινωνικών ανισοτήτων και στην ισότιμη αντιμετώπιση όλων και θα υλοποιηθούν από επιστημονικούς, συλλογικούς και κοινωνικούς φορείς με τυπικά (κοινωνικές συμπράξεις, ομοσπονδίες κ.α) ή άτυπα οργανωτικά πλαίσια (δίκτυα κοινωνικής αλληλεγγύης, πρωτοβουλίες υγείας, εθελοντισμό κ.α) ή και με διατομεακή συνεργασία αυτών. Τα παραπάνω θα υλοποιηθούν με αναλυτικό προγραμματισμό και στοχοθεσία, απλοποίηση των ροών των εσωτερικών διαδικασιών, αυστηρή τήρηση της κείμενης νομοθεσίας για τη μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα μέσα από συνέργειες και διευρυμένες συνεργασίες.

Το Σχέδιο Δράσης διαρθρώνεται σε δεκατρείς (13) Άξονες και λαμβάνει υπόψη την ισχύουσα κοινοτική και εθνική νομοθεσία. Σε αυτό το πλαίσιο συνεργασίας, εντάσσεται, επίσης, η διευρυμένη διατομεακή κοινή δράση (joint actions) με άλλες διευθύνσεις της ΠΔΕ, τρίτους φορείς με κύρος και εξειδίκευση, ακαδημαϊκά ιδρύματα καθώς και επιστημονικά ινστιτούτα της Ελλάδας και του εξωτερικού με ερευνητική εμπειρία στην υγεία και τις κοινωνικοοικονομικές πιυχές της.

Πρόσθετο στόχο αποτελεί η διασφάλιση του λειτουργικού αποτελέσματος της προσέγγισης του Σχεδίου η οποία θα πραγματοποιηθεί μέσα από την διαρκή παρακολούθηση και τη συνεχή επικοινωνία με τους φορείς ώστε να ανταποκρίνεται στις διαρκώς μεταβαλλόμενες ανάγκες τους.

Οι στόχοι μας οφείλουν να είναι μετρήσιμοι και τα σύγχρονα μεθοδολογικά εργαλεία επιτρέπουν αυτή την μέτρηση, διευκολύνοντας παράλληλα την αποτύπωση των υλοποιημένων δράσεων απολογιστικά στην οποία θα συμμετέχει σε όλες τις φάσεις, με συγκεκριμένο ρόλο, το ανθρώπινο δυναμικό των Υπηρεσιών Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας των Περιφερειακών Ενοτήτων και της Έδρας ΠΔΕ, οι φορείς Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας του ευρύτερου δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, αλλά και η Κοινωνία των Πολιτών.

Το Σχέδιο έχει ως αποστολή την υλοποίηση υπηρεσιών και δράσεων υπέρ των πολιτών όπως είναι:

- η υιοθέτηση συμπεριφορών πρόληψης κινδύνων δημόσιας υγείας για την αποτελεσματική προστασία των παιδιών, των εφήβων και των ενηλίκων,
- η άμβλυνση των επιπτώσεων των ανισοτήτων ως προς κοινωνικοοικονομικούς προσδιοριστές της υγείας, όπως η φτώχεια, η ανεργία, τα γηρατειά και η αναπηρία, φύλο και εθνικότητα,

- η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση όσον αφορά τους άμεσα σχετιζόμενους κινδύνους με τον σύγχρονο τρόπο ζωής, όπως π.χ. το κάπνισμα, η κακή διατροφή, η έλλειψη σωματικής άσκησης, η πλημμελής ατομική και στοματική υγιεινή, η υπέρμετρη κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών, καθώς και η χρήση ψυχοδραστικών ουσιών,
- η πρόληψη και αντιμετώπιση της έμφυλης βίας, της ενδοοικογενειακής βίας και της βίας μεταξύ των εφήβων σε ενδοσχολικούς και μη χώρους,
- η ενδυνάμωση των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών υπηρεσιών δημόσιας υγείας για την παροχή προγραμμάτων βασισμένων στις ανάγκες του τοπικού πληθυσμού αναφοράς με έμφαση στις ευάλωτες ομάδες,
- η πληρέστερη δυνατή ενημέρωση και η εξατομικευμένη ευαισθητοποίηση των ατόμων με τη χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας για την υιοθέτηση στάσεων και συμπεριφορών, οι οποίες προάγουν την υγεία.

Για το λόγο αυτό είναι χωρικά τοποθετημένο (place-based approach) και ανθρωποκεντρικά προσανατολισμένο (people-centred approach) διασυνδεδεμένο με κατευθυντήριες οδηγίες, νομοθεσία και καλές πρακτικές για υγιή και βιώσιμα περιβάλλοντα ως βασικές πλατφόρμες για τη στήριξη δράσεων που έχουν ως προτεραιότητα την επίτευξη γενικότερης κοινωνικής ευημερίας στην ΠΔΕ.

Η προσέγγιση βάσει τοποθεσίας αναγνωρίζει ότι οι άνθρωποι και τα μέρη είναι αλληλένδετοι και ότι οι χώροι όπου οι άνθρωποι περνούν το χρόνο τους διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της υγείας και της ευημερίας τους. Το χωρικό πλαίσιο είναι κρίσιμο. Η προσέγγιση χωροθετικά εστιασμένη (π.χ. για ορεινούς δήμους της ΠΔΕ) επικεντρώνεται στις τοπικές ανάγκες και προτεραιότητες, αμβλύνει γεωγραφικές ανισότητες υγείας και εμπλέκει την τοπική κοινότητα και τους φορείς ως ενεργούς εταίρους στην διαφώτιση και προαγωγή της υγείας τους. Παράλληλα, η χωροθετικά εστιασμένη προσέγγιση μεγιστοποιεί την προσαρμογή και αξιοποίηση πολλαπλών δικτύων, επενδύσεων και δραστηριοτήτων για την επίτευξη των καλύτερων αποτελεσμάτων σε περιφερειακό επίπεδο και επίπεδο κοινοτήτων.

Τέλος, η συμμετοχή των φορέων Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας καθώς και φορέων/ εκπροσώπων της Κοινωνίας των Πολιτών προσδίδει στο σχέδιο δράσης ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα που είναι μείζονος σημασίας για την προσέγγιση των ανωτέρω στόχων καθώς προσδοκείται οι ενεργοί δρώντες (stakeholders) να αξιοποιήσουν το Σχέδιο Δράσης, να αναπτύξουν συνεκτικούς συνεργατικούς δεσμούς με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας για την ανάπτυξη και προαγωγή της δημόσιας υγείας και της κοινωνικής ευημερίας. Στο πλαίσιο αυτό, ευρύτερες συνεργασίες των φορέων με Ελληνικούς, Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς Φορείς από τον ευρύτερο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα εμπεριέχονται στον πυρήνα του σχεδιασμού διασφαλίζοντας την κοινή προσέγγιση των δράσεων για την υγεία και την κοινωνική μέριμνα με ευρύτητα στη διάχυση των αποτελεσμάτων.

Για την κατάρτιση του Στρατηγικού Σχεδίου Δράσης για την υγεία, κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έτους 2024 λήφθηκαν υπόψη τα κάτωθι:

✓ Η ολιστική προσέγγιση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (Π.Ο.Υ.) για την διασφάλιση της καλής υγείας ως θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα αλλά και ως κοινωνικό αγαθό με οικονομικές προεκτάσεις που επιτρέπει στα άτομα μιας κοινωνίας να ασκούν και τα υπόλοιπα δικαιώματά τους σε ατομικό επίπεδο (σωματική ακεραιότητα, ασφάλεια), σε κοινωνικο-οικονομικό (δικαίωμα στην εργασία, εκπαίδευση, οικογενειακή ζωή) όσο και σε πολιτικό επίπεδο. (WHO, 2011)

✓ Οι Διεθνείς Συμβάσεις: Η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (άρθρο 25 - Απόφαση 217Α(III) της ΓΣ του ΟΗΕ 10 Δεκ. 1948 – Α/RES/217, 10 Δεκεμβρίου 1948) όπου επισημαίνεται ότι όλοι οι άνθρωποι έχουν δικαίωμα σε ικανοποιητικό βιοτικό επίπεδο¹ για τους ίδιους και τις οικογένειές τους ενώ πρέπει να διασφαλίζεται η μητρότητα και η παιδική ηλικία. Το Διεθνές Σύμφωνο της Επιτροπής Ηνωμένων Εθνών για τα Οικονομικά Κοινωνικά & Μορφωτικά Δικαιώματα – ICESCR (άρθρο

¹ Ο όρος ικανοποιητικό βιοτικό επίπεδο περιλαμβάνει τροφή, στέγαση, ρουχισμό, ιατρική περίθαλψη, κοινωνική ασφάλιση. Πηγή: UNRIC

12)² που ορίζει ως δικαίωμα του κάθε ατόμου να απολαμβάνει το υψηλότερο δυνατό επίπεδο σωματικής και ψυχικής υγείας (WHO, 2011) Επιπλέον, Διεθνείς συμβάσεις (NESRI, 2013) που προστατεύουν το Κοινωνικό δικαίωμα στην υγεία με: τη Σύμβαση για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Φυλετικών Διακρίσεων (άρθρο 5)³, τη Σύμβαση για την Εξάλειψη όλων των Μορφών διακρίσεων Κατά των Γυναικών (άρθρα 12,14) τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, του ΟΗΕ 1989, άρθρα 24,26,27 (UNICEF, 2014) όπου συμπεριλαμβάνονται δικαιώματα του Παιδιού ως προς την Επιβίωση και την Υγεία, Κοινωνικής Προστασίας του και Συμμετοχής στην Κοινωνία⁴, τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα Ατόμων με Αναπηρία (άρθρο 25-, Convention on the Rights of Persons with Disabilities NY, 13/12/06), την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Αναπηρία 2010-2020⁵ και την Στρατηγική για την Αναπηρία του Συμβουλίου της Ευρώπης 2017-2023 και όσα απορρέουν από αυτές διασφαλίζοντας αρχές και δικαιώματα όπως η ισότητα και η εξάλειψη διακρίσεων, το απαραβίαστο της προσωπικής ζωής, η αυτονομία, η σωματική ακεραιότητα, το δικαίωμα πληροφόρησης και συμμετοχής, το δικαίωμα του συνέρχεσθαι και της ελεύθερης κίνησης.

✓ Το Τέταρτο Πρόγραμμα για την Υγεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο "Η ΕΕ για την υγεία" 2021-2027 . Το πρόγραμμα EU4Health που εγκρίθηκε για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 και για την ενίσχυση της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κρίσεων στην ΕΕ. Η πανδημία ανέδειξε τον εύθραστο χαρακτήρα των εθνικών συστημάτων υγείας. Το πρόγραμμα EU4Health θα συνεισφέρει στην αντιμετώπιση των μακροπρόθεσμων υγειονομικών προκλήσεων δημιουργώντας ισχυρότερα, ανθεκτικότερα και πιο προσβάσιμα συστήματα υγείας. Η Συνθήκη Λειτουργίας της ΕΕ (άρθρο 168, ΣΛΕΕ) που έχει στον πυρήνα της ότι η επέκταση της οικονομίας επιτυγχάνεται μέσω διασφάλισης υγείας των πολιτών, μείωσης ανισοτήτων, βελτίωσης όρων διαβίωσης και απασχόλησης, ανάπτυξης υψηλότερου δυνατού επιπέδου γνώσης και πρόσβασης στην εκπαίδευση.

✓ Η Εθνική Νομοθεσία για θέματα Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει: Νόμος αριθ. 4675/20 (ΦΕΚ Α 54 - 11.03.2020) Πρόληψη, προστασία και προαγωγή της υγείας - ανάπτυξη των υπηρεσιών δημόσιας υγείας και άλλες διατάξεις, Ν. 3370/05 «Οργάνωση και λειτουργία των Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας» κατά το μέρος που εξακολουθεί να ισχύει, Ν.3402/05 «Αναδιοργάνωση συστήματος Αιμοδοσίας και λοιπές διατάξεις», Ν.3457/06 «Μεταρρύθμιση συστήματος φαρμακευτικής περίθαλψης», Ν. 3730/08 «Προστασία ανηλικών από τον καπνό και τα αλκοολούχα ποτά και λοιπές διατάξεις», Ν. 3868/10 «Αναβάθμιση Εθνικού Συστήματος Υγείας και λοιπές διατάξεις», Ν. 4213/13 «Προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2011/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2011 περί εφαρμογής των δικαιωμάτων των ασθενών στο πλαίσιο της διασυννοριακής υγειονομικής περίθαλψης (L 88/45/ 4.4.2011) και άλλες διατάξεις, ΠΔ 87/2015 - ΦΕΚ 177/Α/18-12-2015 «Εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την Οδηγία 2014/110/ΕΕ της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2014 και τροποποίηση του Π.Δ. 138/2005 (Α'195)» ΠΔ 129/2016 - ΦΕΚ 229/Α/7-12-2016 «Προσαρμογή στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας ΕΕ 2015/565 της Επιτροπής της 8ης Απριλίου 2015 για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/86/ΕΚ (ΕΕ L 93/9.4.2015, σ. 43 επ.) και της οδηγίας ΕΕ 2015/566 της Επιτροπής της 8ης Απριλίου 2015 σχετικά με την εφαρμογή της Οδηγίας 2004/23/ΕΚ (ΕΕ L 93/9.4.2015, σ. 56 επ.), καθώς και τροποποίηση του Π.Δ. 26/2008 (Α' 51)», Νόμο 4542/2018 - ΦΕΚ 95/Α/1-6-2018 «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, ενεργώντας μέσω του Περιφερειακού Γραφείου της για την

² International Covenant on Economic Social and Cultural Rights UN, 1966 (Πηγή: UNRIC, 2013)

³ Η Ελλάδα έχει υπογράψει και επικυρώσει τη Σύμβαση με το νομοθετικό διάταγμα (Ν.Δ. 494/1970 ΦΕΚ Α', 77, /3 /4/1970)

⁴ Γεν. Συνέλευση του ΟΗΕ 20 Νοεμβρίου 1989 και τέθηκε σε ισχύ το 1990. Έως σήμερα έχει επικυρωθεί σχεδόν από όλες τις χώρες του κόσμου, στην Ελλάδα επικυρώθηκε το 1992 (ΦΕΚ 192/2.12.92).

⁵ Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Αναπηρία 2010-2020 (**European Disability Strategy 2010-2020**) επικεντρώνεται σε δράσεις που αφορούν σε οκτώ τομείς προτεραιότητας για την άρση των ανισοτήτων και την εξάλειψη των διακρίσεων σε βάρος των ατόμων με αναπηρίες, με απώτερο στόχο την πλήρη κοινωνική ενσωμάτωση και τη βελτίωση της πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες, όπως η διασφάλιση της ισότητας στην υγειονομική περίθαλψη.

Ευρώπη, για την ίδρυση του Γραφείου Υποστήριξης για την Πρόληψη και τον Έλεγχο των μη Μεταδιδόμενων Ασθενειών στην Αθήνα, Ελλάδα και λοιπές διατάξεις.», Ν.4486/2017 «Μεταρρύθμιση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, επείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Α' 115). Ν.4633/19 « Σύσταση Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ), ρυθμίσεις για τα προϊόντα καπνού, άλλα ζητήματα του Υπουργείου Υγείας και λοιπές διατάξεις.», Υπουργική Απόφαση 49627/2019 - ΦΕΚ 2782/Β/4-7-2019 « Καθορισμός όρων, προϋποθέσεων και διαδικασίας έγκρισης διενέργειας εμβολιασμών σε μετακινούμενους πληθυσμούς και ευπαθείς ομάδες.», Ν. 4600/2019 - ΦΕΚ 43/Α/9-3-2019 (Άρθρα 98-178) «Εκσυγχρονισμός και Αναμόρφωση Θεσμικού Πλαισίου Ιδιωτικών Κλινικών, Σύσταση Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας, Σύσταση Εθνικού Ινστιτούτου Νεοπλασιών και λοιπές διατάξεις.», Ν. 4622/19, Εγκύκλιος Υπουργείου Υγείας Γ.Π. /Δ2β/οικ.59077/13-8-2019 «Εφαρμογή των άρθρων 96 και 97 του Ν. 4600/2019 (ΦΕΚ Α 43/9.3.2019) - Ζητήματα που αφορούν στην εφαρμογή της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ, ο ν. 4604/2019 (Α' 50) για την «Προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων, πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας -Ρυθμίσεις για την απονομή Ιθαγένειας-Διατάξεις σχετικές με τις εκλογές στην Τοπική Αυτοδιοίκηση -Λοιπές διατάξεις» κ.α.» .

✓ Το Εθνικό Σχέδιο δράσης για την Δημόσια Υγεία 2021-2025 που περιλαμβάνει τους κάτωθι άξονες στρατηγικής:

Άξονας 1: Πρωτογενής Πρόληψη με στόχο τη μείωση της έκθεσης σε παράγοντες που συνδέονται με νοσήματα, όπως το κάπνισμα, οι διατροφικές συνήθειες, η έλλειψη φυσικής άσκησης, το stress και που μπορούν με διαφοροποίηση καθημερινών συνηθειών να μειώσουν τη νοσηρότητα.

Άξονας 2: Δευτερογενής Πρόληψη με στόχο την παροχή δωρεάν εξειδικευμένων διαγνωστικών εξετάσεων για παράγοντες κινδύνου και για νοσήματα που δεν έχουν εκδηλωθεί κλινικά

Άξονας 3: Τριτογενής πρόληψη με στόχο την ανάπτυξη και παροχή υπηρεσιών αποκατάστασης και ανακουφιστικής φροντίδας σε όσους έχουν νοσήσει.

Άξονας 4: Προστασία πληθυσμού σε Έκτακτες Υγειονομικές Καταστάσεις με στόχο την καταπολέμηση της Πανδημίας COVID 19

Άξονας 5: Εγγυημένη χρηματοδότηση Δημόσιας Υγείας με στόχο την αύξηση και σταθερή χρηματοδότηση στη Δημόσια Υγεία, την αύξηση και σταθερή χρηματοδότηση στη Δημόσια Υγεία καθώς και την αύξηση της συμμετοχής του Υπουργείου Υγείας και των εποπτευόμενων Φορέων του σε δράσεις συγχρηματοδοτούμενων ανταγωνιστικών προγραμμάτων της ΕΕ (EU4HEALTH, HORIZON, κα)

Άξονας 6: Αναβάθμιση του συστήματος Παροχής Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας με στόχο την εισαγωγή νέων μοντέλων διοίκησης υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας τόσο στο Κεντρικό Επίπεδο (Υπουργείο Υγείας, Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Υ.Π.Ε.) όσο και στο τοπικό και περιφερειακό Επίπεδο (Α' και Β' επιπέδου Τοπική Αυτοδιοίκηση)

✓ Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025, το Εθνικό Σχέδιο δράσης για την ψυχική υγεία, το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία κ.λπ.

✓ καθώς και άλλη ισχύουσα Ε.Ε και Εθνική Νομοθεσία ή άλλες Διεθνείς συμβάσεις, τάσεις και βέλτιστες πρακτικές στην Δημόσια Υγεία και Κοινωνική Μέριμνα που δύναται να αναγράφονται και επιμεριστικά σε κάθε άξονα, να προβλέπονται στις δράσεις ή να θεσμοθετηθούν κατά την διάρκεια υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης «Υγεία και Κοινωνία για Όλους, ΠΔΕ 2023».

Οι 13 Άξονες του Στρατηγικού Σχεδίου Δράσης «Περιφερειακή Υγεία, Κοινωνική Συνοχή και Αλληλεγγύη έτους 2024»

1. Παιδιά, Έφηβοι & Νέοι
2. Τρίτη Ηλικία – Υγής Γήρανση
3. Ψυχική Υγεία - Εξαρτήσεις
4. Άτομα με Αναπηρία

5. Ισότητα των φύλων - Πρόληψη και καταπολέμηση έμφυλης βίας
6. Διατροφή και Προαγωγή Βιοτικού Επιπέδου
7. Εθελοντισμός – Προγράμματα Φορέων & Κοινωνίας Πολιτών για Υγεία- Κοινωνική Μέριμνα
8. Κλιματική Αλλαγή - Περιβαλλοντική Αειφορία και Υγεία
9. Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ) & Δράσεις Πρόληψης και Διαφώτισης Πληθυσμού
10. Οικονομικά αδύναμος πληθυσμός - Κοινωνικός Αποκλεισμός – Άρση Ανισοτήτων- Διασυννοριακή Δημόσια Υγεία
11. Έκτακτες Ανάγκες – Διαχείριση κρίσης πανδημιών
12. Δράσεις Προαγωγής Υγείας με χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) – Καινοτομία
13. Διασύνδεση – Δικτύωση ανταλλαγής τεχνογνωσίας με φορείς Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας.

 Συνολικός Προϋπολογισμός: 300.000 €

1. ΑΞΟΝΑΣ: Παιδιά, Έφηβοι & Νέοι

Κατά πολλούς τα παιδιά αποτέλεσαν τα «σιωπηλά» θύματα της πανδημίας αφού διεθνείς μελέτες διαπίστωσαν η πανδημία επηρέασε πολύ περισσότερο τον ψυχισμό τους, την ψυχοκοινωνική ανάπτυξη και την ομαλή κοινωνικοποίησή τους, παρά τη σωματική τους υγεία. Επιπλέον κοινή διαπίστωση όλων παραμένει ότι τα παιδιά, οι νέοι και οι έφηβοι της εποχής μας αποτελούν μια γενιά που μεγαλώνει υπό διαρκή πίεση, μπαίνοντας από τη μια κρίση στην άλλη: η πανδημία της COVID-19, η κλιματική αλλαγή και οι συνέπειές της, οι πολεμικές συρράξεις που διαδέχονται η μία την άλλη, η ενεργειακή και οικονομική κρίση επηρεάζουν την ψυχοσωματική υγεία και ισορροπία των νέων.

Στις 23 Νοεμβρίου 2023 τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ ενέκριναν συμπεράσματα για τους νέους και την ψυχική υγεία. Τα συμπεράσματα παρέχουν καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των ζητημάτων που αντιμετωπίζουν οι νέοι, με έμφαση στον τρόπο καλύτερης κάλυψης των ειδικών αναγκών τους, με δράσεις που αφορούν:

- βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας τους
- διευκόλυνση της πρόσβασης των νέων σε υπηρεσίες ψυχικής υγείας
- ενθάρρυνση της έρευνας σχετικά με τον αντίκτυπο της ψυχικής υγείας στους νέους
- καταπολέμηση του στιγματισμού
- ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των χωρών της ΕΕ
- προώθηση ενός ασφαλέστερου και υγιέστερου ψηφιακού χώρου, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης του μίσους, της βίας και της κακοποίησης στα μέσα ενημέρωσης και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Είναι σημαντικό επίσης να σημειώσουμε ότι η σχολική βία και ο εκφοβισμός, συμπεριλαμβανομένου του διαδικτυακού εκφοβισμού, έχουν πάρει ανησυχητικές διαστάσεις και επηρεάζουν σημαντικό αριθμό παιδιών και εφήβων. Έτσι τα κράτη μέλη της UNESCO κήρυξαν την πρώτη Πέμπτη του Νοεμβρίου, Παγκόσμια Ημέρα κατά της Βίας και του Εκφοβισμού στο Σχολείο καθώς και του «Κυβερνοεκφοβισμού», αναγνωρίζοντας ότι η σχολική βία σε όλες τις μορφές της αποτελεί παραβίαση των δικαιωμάτων των παιδιών και των εφήβων στην εκπαίδευση, την υγεία και την ευημερία.

Άλλωστε το παιδί είναι ανεξάρτητος και αυτοτελής κάτοχος δικαιωμάτων (όπως το δικαίωμα στην προστασία και στη φροντίδα που απαιτούνται για την καλή διαβίωσή του, το δικαίωμα του παιδιού στην ελευθερία από όλες τις μορφές βίας, την ελευθερία της έκφρασης, το δικαίωμα να λαμβάνεται υπόψη η γνώμη τους, και την υποχρέωση το υπέρτατο συμφέρον των παιδιών να αποτελεί πρωταρχικό μέλημα σε όλες τις πράξεις που τα αφορούν κ.α) όπως αναγνωρίζονται ρητά στον Ευρωπαϊκό Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων⁶.

⁶Τα δικαιώματα του παιδιού αποτελούν μέρος των οικουμενικών δικαιωμάτων του ανθρώπου, τα οποία η ΕΕ δεσμεύτηκε να σέβεται στο πλαίσιο διεθνών και ευρωπαϊκών συνθηκών ιδίως της σύμβασης των ΗΕ για τα δικαιώματα του παιδιού.

Παράλληλα, η Διεθνής Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού και η σχετική επικύρωση με νόμο σύμφωνα με το εσωτερικό δίκαιο χωρών μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα (ΣτΠ, 2016) επισημαίνει ότι κανένα παιδί δε θα στερείται το δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας και αποκατάστασης. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη πρέπει να παίρνουν τα κατάλληλα μέτρα για να μειώσουν τη βρεφική και παιδική θνησιμότητα, να εξασφαλίζουν σε κάθε παιδί την απαραίτητη ιατρική περίθαλψη, να αγωνίζονται κατά της ασθένειας και της κακής διατροφής, να εξασφαλίζουν στις μητέρες την κατάλληλη περίθαλψη πριν και μετά τον τοκετό, να ενημερώνουν τα παιδιά και τους γονείς για τα θέματα υγείας και διατροφής, για την υγιεινή του περιβάλλοντος και την πρόληψη των ατυχημάτων, να αναπτύσσουν την προληπτική ιατρική φροντίδα και τις υπηρεσίες οικογενειακού προγραμματισμού. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να προωθήσουν και να ενθαρρύνουν τη διεθνή συνεργασία, ώστε να επιτύχουν σταδιακά την πλήρη πραγματοποίηση του δικαιώματος στην υγεία.

Στον ΑΞΟΝΑ 1: Παιδιά, Έφηβοι και Νέοι εντάσσονται Δράσεις που συγκλίνουν με τα ανωτέρω ,θα υλοποιηθούν μέσα από τη συνεργασία φορέων με το γρ. Αναπληρωτή Περιφερειάρχη ΠΔΕ , το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Δημόσιας Υγείας και το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Κοινωνικής Πολιτικής και Οικογένειας και τις υπαγόμενες σε αυτή Διευθύνσεις Περιφερειακών Ενοτήτων και Έδρας και αναφέρονται σε:

1.1 Δράσεις για την πρόληψη και καταστολή του σχολικού εκφοβισμού που αποτελεί μία από τις σοβαρότερες μορφές παραβίασης των δικαιωμάτων των παιδιών. Σύμφωνα με πανελλαδική έρευνα του υπουργείου Παιδείας το 29% των μαθητών έχουν ασκήσει βία σε βάρος συμμαθητή τους σε ήπια-μέτρια συχνότητα, το 10% των μαθητών έχουν υπάρξει θύματα ενδοσχολικής βίας από τους συμμαθητές τους, είτε από μεγαλύτερα παιδιά. Στις δράσεις περιλαμβάνονται και τα φαινόμενα διαδικτυακού εκφοβισμού και περιλαμβάνεται διατομεακή συνεργασία για την εφαρμογή νέων καινοτόμων προγραμμάτων σε μαθητικό πληθυσμό Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης

1.2 Δράσεις για την έρευνα και πρόωση ολοκληρωμένων διαδικασιών αποϊδρυματοποίησης, αποκατάστασης και επανένταξης των παιδιών που διαβιούν σε δημόσιες και ιδιωτικές δομές κλειστής φροντίδας παιδιών καθώς και αποκατάστασης και επανένταξης των παιδιών Α.μεΑ.

1.3 Δράσεις⁷ σε παιδιά, εφήβους και νέους για υπηρεσίες που σχετίζονται με προληπτικές παρεμβάσεις υγείας και κοινωνικής μέριμνας (π.χ. εμβολιασμοί, θέματα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και προφύλαξης εφήβων- νέων από μεταδοτικά νοσήματα, στήριξη σε θέματα ψυχοκοινωνικών δυσκολιών, ενημέρωση για: διατροφικές διαταραχές, χρήση και κατάχρηση ουσιών κα.) Στα πλαίσια της σφαιρικής προσέγγισης και της καλύτερης ανταποκρισιμότητας των παιδιών, εφήβων και νέων προβλέπονται και είναι επιλέξιμες για υποστήριξη δράσεις που εμπεριέχουν διαδραστικά, σύγχρονα μοντέλα προσέγγισης (κόμικς, βιωματικά σεμινάρια, σενάρια παιχνιδιών ρόλων, εκθέσεις, εξειδικευμένοι μέθοδοι προσέγγισης για παιδιά-εφήβους ή νέους με αναπηρία) και δημιουργούν στενούς συνεργατικούς δεσμούς μεταξύ νομικών, ιατρικών, εκπαιδευτικών, κοινωνικών υπηρεσιών και άλλων λειτουργών καθώς και δομών που έχουν αρμοδιότητα και δράση στα ανωτέρω, συμπεριλαμβανομένων και δίκτυα από την Κοινωνία των Πολιτών που αναπτύσσουν διατομεακές δράσεις με φορείς της ΠΔΕ για τα παιδιά, εφήβους και νέους.

1.4 Δράσεις εκπαίδευσης ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και διαφώτισης μαθητών και νέων με έμφαση στην **υγιεινή διατροφή και σε θέματα κυκλοφοριακής αγωγής** για την προάσπιση της οδικής ασφάλειας με σκοπό την ευαισθητοποίηση των μαθητικών κοινοτήτων αλλά και η παραπέρα ενίσχυση, ενδυνάμωση και στήριξη των πολιτών σε θέματα κυκλοφοριακής αγωγής, οδικής ασφάλειας – πχ εκπαίδευση σχολικών τροχονόμων - και μείωσης των τροχαίων ατυχημάτων, την υιοθέτηση υγιών συμπεριφορών (αποφυγή καπνίσματος, αλκοόλ, εξαρτήσεις κ.α) και διατομεακή συνεργασία για την εφαρμογή προγραμμάτων

⁷ Όπου προβλέπεται και απαιτείται (π.χ. ενημέρωση μαθητών σε σχολεία κ.α.) οι δράσεις θα υλοποιούνται με την προϋπόθεση ότι έχουν λάβει έγκριση από τις αρμόδιες εκπαιδευτικές διευθύνσεις

εκπαίδευσης του μαθητικού πληθυσμού Α/θμιας, Β/θμιας και Γ/θμιας Εκπαίδευσης.

1.5 Δράσεις που εντάσσονται σε προτεραιότητες **της σύγχρονης οικογενειακής πολιτικής** και αφορούν την συμβουλευτική γονέων και την υποστήριξή τους σε θέματα εγκυμοσύνης, -προστασία νεογνικής και βρεφικής ηλικίας - μητρότητας, μητρικού θηλασμού, διαφώτιση πρώιμης παρέμβασης για αποφυγή μαθησιακών δυσκολιών, για πρόληψη αναπτυξιακών διαταραχών και θεραπευτικές παρεμβάσεις σε παιδιά με αναπτυξιακές διαταραχές, υγιεινή διατροφή και ασφάλεια τροφίμων για παιδιά και νέους, πρόληψη και προφύλαξη αλλεργιών στα παιδιά και ευρύτερης διαφώτισης για παιδικές νόσους και εξελίξεις της ιατρικής στην αντιμετώπιση (π.χ παιδικό διαβήτη, καρκίνο νεοπλασίες, υπερβαρότητα, παχυσαρκία, καρδιοαγγειακών νοσημάτων νευρολογικών κ.α.) και προαγωγή της υγείας καθώς και για ζητήματα θεσμικών οικογενειακών επιδομάτων, προστασίας της οικογένειας και αποφυγής ενδοοικογενειακών συγκρούσεων και ειδικότερα προστασίας του παιδιού, συμπεριλαμβάνοντας και ειδικότερες στοχευμένες δράσεις που αφορούν την πρόσπιση της υγείας και κοινωνικής φροντίδας των παιδιών, εφήβων – νέων με αναπηρία ως ιδιαίτερα ευπαθείς ομάδες

1.6 Δράσεις για θέματα προστασίας ομάδων παιδιών και εφήβων που είναι εκτεθειμένα ή έχουν εκτεθεί σε ιδιαίτερους κινδύνους: **ασυνόδευτα παιδιά προσφύγων⁸, παιδιά μεταναστών – προσφύγων**, παιδιά που έχουν πληγεί από ένοπλες συγκρούσεις, ορφανά και παιδιά χωρίς γονική φροντίδα⁹, παιδιά που έχουν προσβληθεί από μεταδοτικές νόσους, παιδιά με βαριές αναπηρίες, θύματα εμπορίας για σεξουαλικούς λόγους ή επαιτείας, θύματα κακοποίησης /εκμετάλλευσης από το οικογενειακό τους περιβάλλον, θύματα εκμετάλλευσης, ή παιδιά που έχουν βιώσει διακρίσεις και κακοποίηση λόγω φύλου. Εμπεριέχονται δράσεις που αφορούν διάχυση τεχνογνωσίας σε συνεργασία με υπηρεσίες, δομές φιλοξενίας, κοινωνικής προστασίας για ποιοτικές παροχές στέγασης και διαμονής των παιδιών που είναι άμεσα συνδεδεμένες με την ψυχοσωματική τους υγεία και την ασφάλεια τους.

1.7 Δράσεις και πρωτοβουλίες ευαισθητοποίησης που προωθούν την Αναδοχή και την Υιοθεσία, (δημιουργία έντυπου υλικού, συμβολή στην προώθηση από ΜΜΕ, συμμετοχή στην διεξαγωγή ημερίδων σεμιναρίων και συνεδρίων), και γενικότερα δράσεις που θα συμβάλουν στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της ελληνικής οικογένειας και της τοπικής κοινωνίας. Στην συγκεκριμένη παράγραφο, υπάγονται και πιο εξειδικευμένες δράσεις που αφορούν ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των υποψηφίων αναδόχων ή θετών γονέων¹⁰ συνέργεια και συνεργασία και με φορείς που φιλοξενούν ανήλικα, ανταλλαγή τεχνογνωσίας με φορείς που δραστηριοποιούνται σε θέματα παιδικής προστασίας, οργάνωση και υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων υποψηφίων θετών γονέων προκειμένου να αναζητηθούν και να εφαρμοσθούν οι καλύτερες λύσεις αποκατάστασης για τα παιδιά.

1.8 Δράσεις που αφορούν τις πολύπτυκες διαστάσεις της σωματικής και ψυχικής υγείας εμπεριέχοντας πρακτικές προσέγγισης, πρακτικές ενδυνάμωσης παιδιών, εφήβων και νέων όπως ενδεικτικά υλοποίηση προγραμμάτων αγωγής ώστε να καλλιεργηθούν η αυτοεκτίμηση, οι θετικές στάσεις και οι αξίες, οι συμπεριφορές που προάγουν την κοινωνική ένταξη, η δημιουργικότητα και η

⁸ Ν 4375/2016⁸ (άρθρο 14,34) καθορίζονται θέματα υποδοχής και ταυτοποίησης δίδοντας ιδιαίτερη σημασία στον χρόνο διεκπεραίωσης, πρόσβασης σε επείγουσα υγειονομική περίθαλψη και ψυχοκοινωνική στήριξη ιδιαίτερα για τις ευάλωτες ομάδες στις οποίες υπάγονται ασυνόδευτοι ανήλικοι πρόσφυγες

⁹ Οι ψυχολογικές ανάγκες ειδικά των ασυνόδευτων ανήλικων προσφύγων είναι ιδιαίτερα αυξημένες καθώς σωματικές στερήσεις, κακομεταχείριση, ψυχολογικές συνέπειες της βίας, τραυματικών εμπειριών από τον διωγμό και την απώλεια αλλά και η αντιμετώπιση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας που συχνά βιώνουν στην χώρα υποδοχής απαιτούν πολυδιάστατη προσέγγιση και αμερόληπτη πρόσβαση σε συμβουλευτικές υπηρεσίες ψυχικής υγείας (Αραπάκος, 2016)

¹⁰ Συμπεριλαμβάνονται δράσεις διάχυσης πληροφοριακών στοιχείων για τις υπηρεσίες που μπορεί να απευθυνθεί κάποιος για να γίνει ανάδοχος γονέας, τις προϋποθέσεις που απαιτούνται, τις παροχές που παρέχονται από το κράτος για την αναδοχή ενός παιδιού.

υπευθυνότητα, η ανάπτυξη ενδιαφερόντων και η κριτική σκέψη και η κατανόηση της έννοιας της πρόληψης υγείας και αντιμετώπισης ζητημάτων σε πεδία σχετιζόμενα με την προάσπιση της υγείας τους. Επιπλέον δράσεις για την άρση συνεπειών της πανδημίας στα παιδιά και τους εφήβους. Η υποστήριξη με κάθε μέσο των παιδιών-πχ με υλοποίηση εργαστηρίων, προγραμμάτων ζωγραφικής για παιδιά, εκπαιδευτικά προγράμματα στα σχολεία, ενίσχυση σχολικού αθλητισμού κλπ- προκειμένου να ανατραπούν οι δυσμενείς συνέπειες στη ζωή των παιδιών από τον χρόνο που διήρκεσαν τα μέτρα για την αποφυγή εξάπλωσης της πανδημίας αποτελεί υποχρέωση για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας .

1.9 Δράσεις σχετικές με την αντιμετώπιση της βίας¹¹ ενάντια στα παιδιά και τη ψυχική υγεία των γονέων, και δομών υπηρεσιών προστασίας, φροντίδας παιδιών (συμπεριλαμβάνονται δράσεις που διαχέουν - ενημερώνουν για: έρευνες παραμέλησης των παιδιών, για την αντιμετώπιση της κακοποίησης τους, την καταστολή της διεθνούς εμπορίας παιδιών (trafficking). Στα ανωτέρω περιλαμβάνονται διάχυση αποτελεσμάτων και ανταλλαγή τεχνογνωσίας για αποτελέσματα χαρτογράφησης (ΤΠΕ, πρότυπα, δείκτες παιδικής υγείας κ.α) σύγχρονων βέλτιστων πρακτικών για την υγεία και την ολοκληρωμένη προστασία και υποστήριξη των παιδιών, έχοντας ως πρώτιστο μέλημα την διαφύλαξη της υγείας τους και της ασφάλειας τους και γενικότερα προσβλέποντας στο βέλτιστο συμφέρον των παιδιών.

1.10 Δράσεις για Πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (η εκπαίδευση είναι συνυφασμένη βιβλιογραφικά ως προστατευτικός παράγοντας για την υγεία των παιδιών) και για τη διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης των φύλων, παιδιών που ανήκουν σε εθνοτικές ή άλλες μειονότητες(ROMA), σε ποιοτική εκπαίδευση από τη νηπιακή ηλικία μέχρι την εφηβεία, στην ισότιμη προσβασιμότητα στην υγεία συμπεριλαμβανομένων των παιδιών με αναπηρίες, και των παιδιών που ζουν σε περιοχές που δύναται να αντιμετωπίζουν καταστάσεις ανθρωπιστικής κρίσης ή άλλες καταστάσεις έκτακτης ανάγκης . Συμπεριλαμβάνονται δράσεις που διευκολύνουν την προσαρμογή άμβλυση των προκαταλήψεων, του ρατσισμού, την πρόληψη της βίας και την αποδοχή της διαφορετικότητας και την κοινωνική τους ενσωμάτωση.

Μέσα από τον παρόντα άξονα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια να υλοποιήσει όλες τις δράσεις που συγκλίνουν στα αναφερόμενα παραπάνω και προάγουν την κοινωνική αλληλεγγύη και συνοχή, την υγεία και την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής. Ενδεικτικά, προγραμματίζονται: η έκδοση έντυπων ή ψηφιακών ενημερωτικών φυλλαδίων, η πραγματοποίηση διαδικτυακών και δια ζώσης ημερίδων και άλλων εκπαιδευτικών σεμιναρίων, προγραμμάτων και εργαστηρίων, η υλοποίηση δρώμενων και εκδηλώσεων σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους, η πραγματοποίηση συνεδρίων και συναφών προγραμμάτων, η δημιουργία ενημερωτικών βίντεο, multimedia εφαρμογών, κ.α. η εφαρμογή προγραμμάτων **στήριξης** οικογενειών και τοπικής κοινωνίας (γεύματα αλληλεγγύης, παροχή ειδών πρώτης ανάγκης, κοινωνικά φροντιστήρια, δράσεις ενδυνάμωσης κ.λπ.), η ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης μεταξύ των πολιτών με βιωματικές τεχνικές, κ.α.

Για τις αναφερόμενες δράσεις δυνητικοί φορείς σύναψης συνεργιών υλοποίησης σε συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι:

Πανεπιστημιακά Τμήματα στην χωρική αρμοδιότητα της ΠΔΕ, Δήμοι Π.Ε. της ΠΔΕ, Ι. Μητροπόλεις ΠΔΕ, Νοσοκομειακές Μονάδες των Περιφερειακών Ενοτήτων ΠΔΕ, Μονάδες ΠΦΥ που υπάγονται στην 6η ΥΠΕ, Αρμόδιες διευθύνσεις μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΠΔΕ, Επιμελητήρια, Εργατικά Κέντρα, ΜΜΕ, διατομεακές

¹¹ Συμπεριλαμβάνονται ενημέρωση διαφώτιση πληθυσμού και ειδικών επαγγελματιών για προσδιορισμό κριτηρίων για την πρόωπη αναγνώριση της βίας, ορισμό αιτιών που σχετίζονται με τη βία ενάντια στα παιδιά, τη ποιοτική αποτίμηση των υπηρεσιών προστασίας και υποστήριξης και του σχετικού υλικού ευαισθητοποίησης, το ορισμό κοινών πρωτοκόλλων, κ.α)τη υιοθέτηση κοινής μεθοδολογίας και διαδικασιών συλλογής δεδομένων μεταξύ τομέων, υπηρεσιών και επαγγελματιών σε κάθε χώρα, αλλά και μεταξύ χωρών.

δράσεις (με άλλους Συλλόγους), Ιατροπαιδαγωγικών Κέντρων Νοσοκομείων, των φορέων και συλλόγων που ασχολούνται με τα θέματα του άξονα, των νομικών προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου, Διευθύνσεων Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Αχαΐας, Ηλείας και Αιτωλοακαρνανίας ΠΔΕ και Έδρας ΠΔΕ, των Ιατρικών και Φαρμακευτικών Συλλόγων ΠΔΕ, των εθελοντικών οργανώσεων και των Συλλόγων κοινωνικής υποστήριξης, εκπροσώπους της Κοινωνίας των Πολιτών, των αθλητικών σωματείων της Περιφέρειας που σε συνέργια με τους φορείς Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας διοργανώνουν τέτοιες δράσεις κ.ά. με στόχο τους ευρύτερους συνεργατικούς δεσμούς . Εμπεριέχονται επίσης όλοι οι επιστημονικοί, συλλογικοί και κοινωνικοί φορείς με τυπικά (κοινωνικές συμπράξεις, ομοσπονδίες κ.α) ή άτυπα οργανωτικά πλαίσια (δίκτυα κοινωνικής αλληλεγγύης, πρωτοβουλίες υγείας, εθελοντισμό κ.α) που έχουν ως στόχο την προάσπιση με κάθε νόμιμο μέσο των ηθικών και υλικών συμφερόντων των ατόμων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού –ενδεικτικά η Κίνηση ΠΡΟΤΑΣΗ, το Φωτεινό Αστέρι, ο ΙΦΝΕ Αχαΐας και Αιτ/νίας, το Κέντρο Πρόληψης των εξαρτήσεων και προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας Περιφερειακής Ενότητας Αιτ/νίας «ΟΔΥΣΣΕΑΣ», ο σύλλογος για την Ψυχική Υγεία «ΣΟΨΥ», η Ε.ΚΕ.Ψ.Υ.Ε., το ΚΟΙΣΠΕ «ΦΑΡΟΣ», το Θεραπευτικό Παιδαγωγικό Κέντρο Πατρών «Η ΜΕΡΙΜΝΑ», το Χαμόγελο του Παιδιού, ο σύλλογος ΑΜΕΑ γονέων και φίλων «ΑΛΚΥΟΝΗ», η Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΠΟΜ ΑμεΑ Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν.), το Ίδρυμα Φιλοξενίας Ογκολογικών Ασθενών «Η Ελπίδα», οι Δομές της Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης «Παναγία Ελεούσα, οι Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης για άτομα με Νοητική Στέρωση των «Μαχητών», ο Πανελλήνιος Σύλλογος Τυφλών, η ΕΛΕΠΑΠ Αιτωλοακαρνανίας, το Εργαστήρι Ειδικής Επαγγελματικής Αγωγής και Αποκατάστασης «ΠΑΝΑΓΙΑ ΕΛΕΟΥΣΑ», ο σύλλογος Ατόμων με ειδικές Ανάγκες Γονέων και Φίλων «ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ», ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΛΟΥΚΑΣ», ο σύλλογος γονέων αυτιστικών ατόμων «ΑΓΙΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΣ Ο ΚΑΠΠΑΔΟΚΗΣ», το Δημητρούκειο Ειδικό Σχολείο, ο σύλλογος για παιδιά με νεοπλασματική ασθένεια «ΦΛΟΓΑ», ο σύλλογος ατόμων με σακχαρώδη Διαβήτη ΓΛΥΚΙΑ ΖΩΗ, ο Σύλλογος Γυναίκων με Καρκίνο Μαστού ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ, το ΚΕΔΜΟΠ «Χάρισε Ζωή», η Πανελλαδική Οργάνωση Γυναίκων «ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΗ», ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος Πάτρας ΔΑΝΙΗΛΙΣ, ο ΚΟΙΝΣΠΕ ΓΕΦΥΡΕΣ, ο Σύλλογος Ρευματοπαθών Πάτρας, ο Σύλλογος Νεφροπαθών, ο Σύλλογος Πασχόντων εκ Μεσογειακής αναιμίας Γονέων & Φίλων Ν. Αιτ/νίας, ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία Αμφιλοχίας «Έχω Δικαίωμα», το Σωματείο Κωφών και Βαρήκων Νοτιοδυτικής Ελλάδας, το Σωματείο Γονέων, Κηδεμόνων & Φίλων Ατόμων με Αυτισμό Αχαΐας «ΜΙΤΟΣ», ο Αχαϊκός Σύλλογος Προστασίας Πασχόντων από Μεσογειακή Αναιμία, ο σύλλογος πρόληψης και Βοήθειας Ατόμων με Μεσογειακή Αναιμία «Πάτρα '82», η Ελληνική Ένωση για την Αντιμετώπιση της σκλήρυνσης κατά Πλάκας Δυτικής Ελλάδας, ο σύλλογος παραπληγικών και κινητικά αναπήρων Π.Ε Ηλείας, το Σωματείο Ατόμων με ψυχική Αναπηρία Π.Ε Αχαΐας «ΣΘΕΝΟΣ», το σωματείο ατόμων με νόσο Crohn και Ελκώδη Κολίτιδα Αχαΐας, το ειδικό Κέντρο Αποκατάστασης και Μέριμνας Ατόμων με ειδικές ανάγκες ΕΚΑΜΕ/ΑΜΕΑ Αιγίου, οι σύλλογοι εθελοντών Αιμοδοτών, η Πανελλήνια εταιρεία Γηριατρικής και Γεροντολογίας, οι σύλλογοι κατά των ναρκωτικών ΟΚΑΝΑ, «ΓΕΦΥΡΑ», κ.α – η Ιατρική Εταιρεία Δυτικής Ελλάδας, ο Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών, ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός καθώς και Φορείς του πληθυσμού από τον ευρύτερο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα της ΠΔΕ, που θα συμβάλλουν στην ενίσχυση των ικανοτήτων παρακολούθησης, αξιολόγησης δια βίου εκπαίδευσης /διαφώτισης ετοιμότητας και αντίδρασης σε περιπτώσεις διαφύλαξης της διασυννοριακής υγείας και σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, διαχείρισης κρίσεων που αφορούν τον τομέα της υγείας και κοινωνικής μέριμνας.

Ο προϋπολογισμός της δαπάνης για την πραγματοποίηση των παραπάνω δράσεων ανέρχεται έως του ποσού 35.000 € και θα επιβαρυνθεί ο προϋπολογισμός του 2024 με κωδικό 02.01.072.0844.01.1228 .

2. ΑΞΟΝΑΣ: Τρίτη Ηλικία -Υγής Γήρανση

Η υγιής γήρανση συνεχίζει να είναι μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η Ευρώπη. Διανύουμε ήδη το τέταρτο έτος της δεκαετίας για την υγιή γήρανση που ανακήρυξε στις 14 Δεκεμβρίου 2020 η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών (2021-2030).

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας δημοσίευσε το 2023 την πρώτη Έκθεση Προόδου για τη Δεκαετία Υγιούς Γήρανσης του ΟΗΕ, η οποία καταγράφει τις προσπάθειες για την

βελτίωση της ζωής των ηλικιωμένων από το 2020, αποτυπώνοντας τον αντίκτυπο μεγάλων προκλήσεων όπως η πανδημία COVID-19, κατά τη διάρκεια της οποίας πάνω από το 80% των θανάτων ήταν μεταξύ ανθρώπων άνω των 60 ετών. Η έκθεση παρουσιάζει αποτελέσματα έρευνας σε 136 χώρες, που διεξήχθη από τα τέλη του 2022 έως τις αρχές του 2023, και επισημαίνει τους τομείς με την μεγαλύτερη πρόοδο, σε σύγκριση με προηγούμενη έρευνα του 2020. Αυτή η σύγκριση κατέδειξε αύξηση άνω του 20% στον αριθμό των χωρών που ανέφεραν: νομοθεσία κατά των ηλικιακών διακρίσεων, νομοθεσία για την υποστήριξη της πρόσβασης των ηλικιωμένων σε βοηθητικά προϊόντα, εθνικές πολιτικές για την ολοκληρωμένη αξιολόγηση των αναγκών υγείας και κοινωνικής φροντίδας των γηράσκοντων πληθυσμών και εθνικά προγράμματα για πόλεις και κοινότητες φιλικές προς την ηλικία.

Παρά την πρόοδο αυτή, απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες καθώς η Δεκαετία – η οποία διαρκεί έως το 2030 – συνεχίζεται, οι οποίες επικεντρώνονται σε δράσεις που έχουν ως σκοπό την αλλαγή του τρόπου με τον οποίο οι άνθρωποι σκέφτονται, αισθάνονται και ενεργούν σχετικά με την ηλικία και τη γήρανση, τη διασφάλιση ότι οι κοινότητες ενισχύουν τις ικανότητες των ηλικιωμένων, την παροχή ανθρωποκεντρικής, ολοκληρωμένης φροντίδας και υπηρεσιών πρωτοβάθμιας υγείας που ανταποκρίνονται στους ηλικιωμένους καθώς και παροχή πρόσβασης σε μακροχρόνια φροντίδα για ηλικιωμένους που έχουν ανάγκη.

Σύμφωνα με το Διεθνές Παρατηρητήριο στην Ελλάδα ο πληθυσμός των ηλικιωμένων αναμένεται να αυξηθεί, καθώς το 2014 το ποσοστό του πληθυσμού ηλικίας 60+ αντιστοιχούσε στο 27% του συνολικού πληθυσμού ενώ για το 2030 εκτιμάται να είναι στο 33,2% και το 2050 να φτάσει 40,8% επί του πληθυσμιακού συνόλου.

Οι ηλικιωμένοι για να παραμείνουν ενεργοί θα πρέπει να υποστηριχθούν καλύτερα οι δραστηριότητες εθελοντισμού, η ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών, η ενεργός κινητικότητα, η επένδυση στις ψηφιακές δεξιότητες, μα πάνω απ' όλα η αποτελεσματική πρόσβαση στην περίθαλψη και τις υγειονομικές υπηρεσίες.

Στον Αξονα 2: «Τρίτη Ηλικία - Υγιή Γήρανση» εντάσσονται Δράσεις που συγκλίνουν με τα ανωτέρω, θα υλοποιηθούν μέσα από τη συνεργασία φορέων με το γρ. Αναπληρωτή Περιφερειάρχη ΠΔΕ, το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Δημόσιας Υγείας και το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Κοινωνικής Πολιτικής και Οικογένειας και τις υπαγόμενες σε αυτή Διευθύνσεις Περιφερειακών Ενοτήτων και Έδρας και ενδεικτικά αναφέρονται σε:

2.1 Δράσεις για την πρόληψη, προαγωγή και αντιμετώπιση της Γηριατρικής Νοσηρότητας και Συνοσηρότητας σε θέματα όπως Οξείες και Χρόνιες Παθήσεις Ηλικιωμένων και Πολυνοσηρότητα (Καρδιοαγγειακά Νοσήματα, Ψυχικά Νοσήματα/Γνωσιακές Διαταραχές, Μυοσκελετικές και Νευρολογικές Διαταραχές όπως Νόσος του Πάρκινσον, Νόσος Αλτσχάϊμερ, Σκλήρυνση Κατά Πλάκας, Μεταβολικά Νοσήματα, Σακχαρώδης Διαβήτης, Αναπνευστικά Νοσήματα, Καρκίνος και Γηριατρική Ογκολογία, Οστεοπόρωση, Αισθητηριακές Διαταραχές κ.α) με δράσεις βελτίωσης στην πρόσβαση στην αποτελεσματική φροντίδα¹² αλλά και με ενίσχυση της εκπαιδευτικής κατάρτισης των επαγγελματιών της υγείας και φροντιστών (πχ. Γιατροί, Νοσηλευτές, Φυσιοθεραπευτές, Εργοθεραπευτές) συναφών επαγγελμάτων- ψυχολόγοι, οδοντίατροι, διοικητικοί κ.ά., προσωπικό των μονάδων για άτομα τρίτης ηλικίας/οίκων ευγηρίας και του γενικότερου πληθυσμού της ΠΔΕ.

2.2 Δράσεις, που αφορούν την Προαγωγή της Υγείας Και Πρόληψης της Νόσου των ατόμων Τρίτης Ηλικίας συμπεριλαμβάνοντας θέματα που αφορούν διάχυση αποτελεσμάτων ερευνών, μελετών, συνεδρίων, ημερίδων εκστρατειών εκπαιδευτικά προγράμματα, άλλες διαδραστικές πρακτικές καθώς και υλοποίηση συναφών προγραμμάτων για την Διατροφή, την Φυσική άσκηση, την Πρόληψη Πτώσεων και γενικότερων Ατυχημάτων- Πρόληψη Αναπηρίας, τον Εμβολιασμό (σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα εμβολιασμού ενηλίκων) και άλλα συναφή.

¹² Βλ. Altanis P, Economou C, Geitona M, Gregory S, Mestheneos E, Triantafyllou J, Petsetaki E, Kyriopoulos J. "Quality in and Equality of Access to Healthcare Services – Country Report for Greece" EU programmeHealthquest. EHMA. March 2008
http://www.ehma.org/files/healthquest_greece_en.pdf

2.3 Δράσεις, που ενισχύουν τον εκσυγχρονισμό και την ποιοτική παροχή φροντίδας των Συστημάτων/Υπηρεσιών/Δομών Υγείας και κοινωνικής μέριμνας και που αφορούν: την δια βίου εκπαίδευση, την ενθάρρυνση και ενεργοποίηση συμμετοχής και ενδυνάμωσης των τοπικών κοινοτήτων και φορέων για θέματα μακροχρόνιας φροντίδας ατόμων τρίτης ηλικίας, την παροχή ανακουφιστικής φροντίδας, την ποιοτική νοσηλεία κατ' οίκον, την υποστήριξη εκδηλώσεων και δράσεων των δομών φροντίδας ατόμων τρίτης ηλικίας.

2.4 Δράσεις ενίσχυσης ποικιλοτρόπως των ατόμων τρίτης ηλικίας καθώς και μια σειρά **προγραμμάτων ψυχοκοινωνικής υποστήριξής τους**, που αφορούν τους τρόπους αντιμετώπισης των συνεπειών της πανδημίας στους ανθρώπους τρίτης ηλικίας. Επιπλέον βιωματικά σεμινάρια και δράσεις που στοχεύουν στη βελτίωση των ψυχοσωματικών παραμέτρων & πνευματικής υγείας, μείωση κατάθλιψη ηλικίας, καθυστέρηση έκπτωσης γνωστικών λειτουργιών (όπως βελτίωση μνήμης κ.α.), ενημέρωση και ενίσχυση ατόμων τρίτης ηλικίας για ενεργό συμμετοχή τους σε κοινωνικές, πολιτιστικές και αθλητικές δραστηριότητες προς επίτευξη κοινωνικής συνοχής.

2.5 Δράσεις που αφορούν στη καρτογράφηση αναγκών σχετικά με τις ανάγκες φροντίδας και υποστήριξης ηλικιωμένων με προσεκτική τήρηση στοιχείων προσωπικών δεδομένων και υιοθετώντας πρότυπα που θα συμβάλλουν στην ποιότητα παροχής άτυπης και τυπικής φροντίδας, στην εκπαίδευση των τυπικών και άτυπων φροντιστών, ατόμων χρόνιων πασχόντων τρίτης ηλικίας, και την αξιολόγηση των αναγκών για την ποιοτική παροχή φροντίδας σε όλα τα επίπεδα υγείας. Συμπεριλαμβάνονται δράσεις που αφορούν αποτελέσματα βέλτιστων πρακτικών κατά Π.Ο.Υ¹³ που έχουν ήδη καταγραφεί σε αρκετές ευρωπαϊκές πόλεις και περιφέρειες και σε άλλους διεθνείς οργανισμούς.

2.6 Πιο εξειδικευμένες Δράσεις ενημέρωσης και εκπαίδευσης που ενισχύουν την καινοτομία του πλαισίου μακροχρόνιας φροντίδας για θέματα που αφορούν την πληροφόρηση και ανταλλαγή τεκνογνωσίας για Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) σχετικά με το πλαίσιο μακροχρόνιας φροντίδας για ηλικιωμένους με χρόνια νοσήματα.¹⁴ Επίσης δράσεις και καινοτομίες προώθησης της Δια Βίου μάθησης των ατόμων τρίτης ηλικίας με βιωματικά σεμινάρια σε θέματα φροντίδας της υγείας τους και την στήριξη προγραμμάτων εξοικείωσης τους με τις νέες Τεχνολογίες (μείωση Ψηφιακού αποκλεισμού/ενσωμάτωση και Εμπειρίες με Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ), ενημέρωση και εκπαίδευση για Τηλεϊατρική Υποστήριξη της αυτόνομης διαβίωσης και της υποβοηθούμενης διαβίωσης ενημέρωση και διαφύλαξη πληθυσμού για νέες διαδικτυακές εφαρμογές, για θεσμικά ζητήματα διαφύλαξης προσωπικών δεδομένων, ιατρικού απόρρητου, θέματα βιοηθικής, νέες καινοτόμες εφαρμογές, για κατ' οίκον νοσηλεία, ηλεκτρονικό φαρμακείο ηλεκτρονική υγεία (e- health, m- health κ.τ.λ.).

Μέσα από τον παρόντα άξονα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια να υλοποιήσει όλες τις δράσεις που συγκλίνουν στα αναφερόμενα παραπάνω και προάγουν την κοινωνική αλληλεγγύη και συνοχή, την υγεία και την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής. Ενδεικτικά, προγραμματίζονται: η έκδοση έντυπων ή ψηφιακών ενημερωτικών φυλλαδίων, η πραγματοποίηση διαδικτυακών και δια ζώσης ημερίδων και άλλων εκπαιδευτικών σεμιναρίων, προγραμμάτων και εργαστηρίων, η υλοποίηση δρώμενων και εκδηλώσεων σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους, η πραγματοποίηση συνεδρίων και συναφών προγραμμάτων, η δημιουργία ενημερωτικών βίντεο, multimedia εφαρμογών, κ.α. η εφαρμογή προγραμμάτων στήριξης οικογενειών και τοπικής κοινωνίας (γεύματα αλληλεγγύης, παροχή ειδών πρώτης ανάγκης,

¹³ Ριτσατάκη, Α, Τσουρός, Α, 2015. Οι μύθοι της τρίτης ηλικίας, eds. Παπαθανασοπούλου, Ντ. Λάβδα, Ν. Ελληνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων της Π.Ο.Υ Αθήνα, pp. 4,16,18 (8/1/2020)

¹⁴ Βλ. Διακυβέρνηση και χρηματοδότηση της μακροχρόνιας φροντίδας Mastrogiannakis T, Kagialaris G, Triantafyllou J (2010) Governance and Financing of LTC: Greek National Report for INTERLINKS project (FP7 no. 223037) http://interlinks.euro.centre.org/sites/default/files/WP6_EL_NRP_final.pdf.

κοινωνικά φροντιστήρια, δράσεις ενδυνάμωσης κ.λπ.), η ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης μεταξύ των πολιτών με βιωματικές τεχνικές, κ.α.

Για τις αναφερόμενες δράσεις δυνητικοί φορείς σύναψης συνεργιών υλοποίησης σε συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι:

Πανεπιστημιακά Τμήματα στην χωρική αρμοδιότητα της ΠΔΕ, Δήμοι Π.Ε. της ΠΔΕ, Ι. Μητροπόλεις ΠΔΕ, Νοσοκομειακές Μονάδες των Περιφερειακών Ενοτήτων ΠΔΕ, Μονάδες ΠΦΥ που υπάγονται στην 6η ΥΠΕ, Αρμόδιες διευθύνσεις μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΠΔΕ, Επιμελητήρια, Εργατικά Κέντρα, ΜΜΕ, διατομειακές δράσεις (με άλλους Συλλόγους), Ιατροπαιδαγωγικών Κέντρων Νοσοκομείων, των φορέων και συλλόγων που ασχολούνται με τα θέματα του άξονα, των νομικών προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου, Διευθύνσεων Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Αχαΐας, Ηλείας και Αιτωλοακαρνανίας ΠΔΕ και Έδρας ΠΔΕ, των Ιατρικών και Φαρμακευτικών Συλλόγων ΠΔΕ, των εθελοντικών οργανώσεων και των Συλλόγων κοινωνικής υποστήριξης, εκπροσώπους της Κοινωνίας των Πολιτών, των αθλητικών σωματείων της Περιφέρειας που σε συνέργια με τους φορείς Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας διοργανώνουν τέτοιες δράσεις κ.ά. με στόχο τους ευρύτερους συνεργατικούς δεσμούς . Εμπεριέχονται επίσης όλοι οι επιστημονικοί, συλλογικοί και κοινωνικοί φορείς με τυπικά (κοινωνικές συμπράξεις, ομοσπονδίες κ.α) ή άτυπα οργανωτικά πλαίσια (δίκτυα κοινωνικής αλληλεγγύης, πρωτοβουλίες υγείας, εθελοντισμό κ.α) που έχουν ως στόχο την προάσπιση με κάθε νόμιμο μέσο των ηθικών και υλικών συμφερόντων των ατόμων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού –ενδεικτικά η Κίνηση ΠΡΟΤΑΣΗ, το Φωτεινό Αστéρι, ο ΙΦΝΕ Αχαΐας και Αιτ/νίας, το Κέντρο Πρόληψης των εξαρτήσεων και προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας Περιφερειακής Ενότητας Αιτ/νίας «ΟΔΥΣΣΕΑΣ», ο σύλλογος για την Ψυχική Υγεία «ΣΟΨΥ», η Ε.ΚΕ.Ψ.Υ.Ε., το ΚΟΙΣΠΕ «ΦΑΡΟΣ», το Θεραπευτικό Παιδαγωγικό Κέντρο Πατρών «Η ΜΕΡΙΜΝΑ», το Χαμόγελο του Παιδιού, ο σύλλογος ΑΜΕΑ γονέων και φίλων «ΑΛΚΥΟΝΗ», η Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΠΟΜ ΑμεΑ Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν.), το Ίδρυμα Φιλοξενίας Ογκολογικών Ασθενών «Η Ελπίδα», οι Δομές της Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης «Παναγία Ελεούσα, οι Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης για άτομα με Νοητική Στέρση των «Μαχητών», ο Πανελλήνιος Σύλλογος Τυφλών, η ΕΛΕΠΑΠ Αιτωλοακαρνανίας, το Εργαστήρι Ειδικής Επαγγελματικής Αγωγής και Αποκατάστασης «ΠΑΝΑΓΙΑ ΕΛΕΟΥΣΑ», ο σύλλογος Ατόμων με ειδικές Ανάγκες Γονέων και Φίλων «ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ», ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΛΟΥΚΑΣ», ο σύλλογος γονέων αυτιστικών ατόμων «ΑΠΙΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΣ Ο ΚΑΠΠΑΔΟΚΗΣ», το Δημητρούκειο Ειδικό Σχολείο, ο σύλλογος για παιδιά με νεοπλασματική ασθένεια «ΦΛΟΓΑ», ο σύλλογος ατόμων με σακχαρώδη Διαβήτη ΓΛΥΚΙΑ ΖΩΗ, ο Σύλλογος Γυναικών με Καρκίνο Μαστού ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ, το ΚΕΔΜΟΠ «Χάρισε Ζωή», η Πανελλαδική Οργάνωση Γυναικών «ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΗ», ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος Πάτρας ΔΑΝΙΗΛΙΣ, ο ΚΟΙΝΣΠΕ ΓΕΦΥΡΕΣ, ο Σύλλογος Ρευματοπαθών Πάτρας, ο Σύλλογος Νεφροπαθών, ο Σύλλογος Πασχόντων εκ Μεσογειακής αναιμίας Γονέων & Φίλων Ν. Αιτ/νίας, ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία Αμφιλοχίας «Έχω Δικαίωμα», το Σωματείο Κωφών και Βαρήκων Νοτιοδυτικής Ελλάδας, το Σωματείο Γονέων, Κηδεμόνων & Φίλων Ατόμων με Αυτισμό Αχαΐας «ΜΙΤΟΣ», ο Αχαϊκός Σύλλογος Προστασίας Πασχόντων από Μεσογειακή Αναιμία, ο σύλλογος πρόληψης και Βοήθειας Ατόμων με Μεσογειακή Αναιμία «Πάτρα '82», η Ελληνική Ένωση για την Αντιμετώπιση της σκλήρυνσης κατά Πλάκας Δυτικής Ελλάδας, ο σύλλογος παραπληγικών και κινητικά αναπήρων ΠΕ Ηλείας, το Σωματείο Ατόμων με ψυχική Αναπηρία ΠΕ Αχαΐας «ΣΘΕΝΟΣ», το σωματείο ατόμων με νόσο Crohn και Ελκώδη Κολίτιδα Αχαΐας, το ειδικό Κέντρο Αποκατάστασης και Μέριμνας Ατόμων με ειδικές ανάγκες ΕΚΑΜΕ/ΑΜΕΑ Αιγίου, οι σύλλογοι εθελοντών Αιμοδοτών, η Πανελλήνια εταιρεία Γηριατρικής και Γεροντολογίας, οι σύλλογοι κατά των ναρκωτικών ΟΚΑΝΑ, «ΓΕΦΥΡΑ», κ.α – η Ιατρική Εταιρεία Δυτικής Ελλάδας, ο Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών, ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός καθώς και Φορείς του πληθυσμού από τον ευρύτερο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα της ΠΔΕ, που θα συμβάλλουν στην ενίσχυση των ικανοτήτων παρακολούθησης, αξιολόγησης δια βίου εκπαίδευσης /διαφώτισης ετοιμότητας και αντίδρασης σε περιπτώσεις διαφύλαξης της διασυννοριακής υγείας και σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, διαχείρισης κρίσεων που αφορούν τον τομέα της υγείας και κοινωνικής μέριμνας.

Ο προϋπολογισμός της δαπάνης για την πραγματοποίηση των παραπάνω δράσεων ανέρχεται έως του ποσού 35.000 € και θα επιβαρυνθεί ο προϋπολογισμός του 2024 με κωδικό κωδικό 02.01.072.0844.01.1228

ΑΞΟΝΑΣ 3 : Ψυχική Υγεία- Εξαρτήσεις

Μέσα στο 2023 ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας δημοσίευσε τη μεγαλύτερη ανασκόπηση για την ψυχική υγεία σε παγκόσμιο επίπεδο, από την αλλαγή του αιώνα. Το λεπτομερές έργο παρέχει ένα σχέδιο για τις κυβερνήσεις, τους ακαδημαϊκούς, τους επαγγελματίες υγείας, την κοινωνία των πολιτών και έτερους φορείς με τη φιλοδοξία να υποστηρίξει τον κόσμο για τον μετασχηματισμό της ψυχικής υγείας. Σύμφωνα με αυτή το 2019, σχεδόν ένα δισεκατομμύριο άνθρωποι – συμπεριλαμβανομένου του 14% των εφήβων- στον κόσμο ζούσαν με πρόβλημα ψυχικής υγείας. Οι αυτοκτονίες αντιπροσώπευαν περισσότερους από 1 στους 100 θανάτους και το 58% των αυτοκτονιών συνέβησαν πριν από την ηλικία των 50 ετών. Τα προβλήματα ψυχικής υγείας αποτελούν την κύρια αιτία αναπηρίας, οδηγώντας σε 1 στα 6 χρόνια ζωής με αναπηρία. Τα άτομα με μείζονα προβλήματα ψυχικής υγείας εμφανίζονται από 10 έως 20 χρόνια μικρότερο προσδόκιμο ζωής από τον γενικό πληθυσμό, κυρίως εξαιτίας προβλημάτων σωματικής υγείας που μπορούν να προληφθούν. Η σεξουαλική κακοποίηση κατά την παιδική ηλικία και η θυματοποίηση λόγω εκφοβισμού αποτελούν κύριες αιτίες κατάθλιψης. Οι κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες, οι καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας, ο πόλεμος και η κλιματική κρίση συγκαταλέγονται μεταξύ των παγκόσμιων, δομικών απειλών για την ψυχική υγεία. Η κατάθλιψη και το άγχος αυξήθηκαν περισσότερο από 25% μόνο κατά τον πρώτο χρόνο της πανδημίας.

Περαιτέρω στις 17/11/23 παρουσιάστηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Έκθεση για την ψυχική υγεία των πολιτών στην Ευρωπαϊκή Ένωση στην οποία αναφέρονται μεταξύ των άλλων ότι η ψυχική υγεία αποτελεί βασική συνιστώσα της συνολικής υγείας και ευεξίας και, όπως και άλλες πτυχές της υγείας, μπορεί να επηρεαστεί από μια σειρά κοινωνικοοικονομικών και περιβαλλοντικών παραγόντων που πρέπει να αντιμετωπιστούν έγκαιρα. Οι κοινωνίες εξελίσσονται συνεχώς αντιμετωπίζοντας συχνές κρίσεις, και δεν μπορεί να αγνοηθεί ο αντίκτυπος παραγόντων πίεσης όπως η υγειονομική κρίση, οι φυσικές καταστροφές, τα κλιματικά προβλήματα, οι ανθρωπιστικές κρίσεις, οι γεωπολιτικές συγκρούσεις, οι διακρίσεις, η βία, οι κοινωνικοοικονομικές ανισότητες, οι επιβλαβείς ουσίες και η απομόνωση. Οι συνέπειες αυτών των κρίσεων στην ψυχική υγεία δεν έχουν γίνει ακόμη πλήρως κατανοητές. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι ψυχικές παθήσεις επηρεάζουν 150 εκατομμύρια πολίτες και αποτελούν την κύρια αιτία ετών ζωής με αναπηρία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Βασική αρχή είναι η πεποίθηση ότι κάθε άτομο μπορεί, σε οποιαδήποτε στιγμή της ζωής του, να καταστεί πιο ευάλωτο σε προβλήματα ψυχικής υγείας και να ενταχθεί σε μια ευάλωτη ομάδα της κοινωνίας.

Στον Άξονα 3: Ψυχική Υγεία εντάσσονται Δράσεις που συγκλίνουν με τα ανωτέρω ,θα υλοποιηθούν μέσα από τη συνεργασία φορέων με το γρ. Αναπληρωτή Περιφερειάρχη ΠΔΕ , το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Δημόσιας Υγείας και το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Κοινωνικής Πολιτικής και Οικογένειας και τις υπαγόμενες σε αυτή Διευθύνσεις Περιφερειακών Ενοτήτων και Έδρας και ενδεικτικά αναφέρονται σε:

3.1 Δράσεις ψυχοκοινωνικής υποστήριξης προς τους πολίτες, που αφορούν τους τρόπους αντιμετώπισης των συνεπειών της πανδημίας στην ψυχική υγεία των ανθρώπων. Στρες, αγχώδεις διαταραχές, κατάθλιψη, κρίσεις πανικού είναι μερικές μόνο από τις συνέπειες της πανδημίας στην ψυχολογία. Άτομα που δεν είχαν αντιμετωπίσει ξανά τέτοιες καταστάσεις κλήθηκαν να το κάνουν, ενώ άτομα με βεβαρημένη ψυχική υγεία είδαν την κατάσταση τους να επιδεινώνεται. Για το λόγο αυτό προγραμματίζονται δράσεις που θα ενισχύσουν την ψυχική υγεία των πολιτών της Περιφέρειας με κάθε τρόπο.

3.2 Δράσεις προαγωγής της ψυχικής υγείας για την μείωση των κοινωνικο-οικονομικών παραγόντων που οδηγούν σε ψυχικές διαταραχές (ασαθή

οικογενειακά περιβάλλοντα, εξαρτήσεις, ανεργία, ενδοοικογενειακή βία κακοποίηση, ψυχοτραυματικές εμπειρίες κ.α) καθώς και δράσεις προαγωγής ψυχικής υγείας που στοχεύουν **στην ενίσχυση των υποστηρικτικών περιβάλλοντων** (σχολεία, τοπικές κοινότητες, ομάδες νέων, ομάδες ηλικιωμένων, κ.α), που θα συντελέσουν θετικά στην υιοθέτηση συμπεριφορών υγείας και δεξιοτήτων έκφρασης και επικοινωνίας στα πλαίσια της κοινωνικής ενσωμάτωσης και ανέλιξης της κοινωνικής συνοχής

3.3 Ενημέρωση πληθυσμού, Ανταλλαγή Τεχνογνωσίας Επιστημόνων, Διάχυση Γνώσης και Καλών Πρακτικών, Διαφώτιση για Νομοθετικά Ζητήματα και εφαρμογή δράσεων που συνάδουν με το πλαίσιο Διεθνών Συμβάσεων **για την προστασία των δικαιωμάτων και την αποφυγή στιγματισμού ατόμων με ψυχικές διαταραχές**¹⁵ και διαταραχές συμπεριφοράς, την προστασία του ιατρικού απορρήτου, τις διαδικαστικές εγγυήσεις και ασφαλιστικές δικλίδες που πρέπει να λαμβάνονται για την προστασία των δικαιωμάτων των ψυχικά ασθενών, τις προϋποθέσεις περίθαλψης, (π.χ. το δικαίωμα για κατάλληλη και αναγκαία φροντίδα της υγείας, ανάλογη θεραπεία και φαρμακευτική αγωγή) θέματα συναίνεσης του ασθενούς στην προτεινόμενη θεραπεία, τη γνωστοποίηση των δικαιωμάτων των ψυχικά ασθενών στους χώρους περίθαλψης, την ενίσχυση της πρόσβασης του ασθενούς σε πληροφορίες που αφορούν την υγεία του, τους υλικούς και έμπυκτους πόρους για τις υπηρεσίες ψυχικής υγείας, σε επίπεδο Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας Φροντίδας της Ψυχικής Υγείας.

3.4 Δράσεις που αφορούν συνέργειες Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα, εθελοντών και κοινοτικών προγραμμάτων από τυπικές και άτυπες μορφές συλλογικής δράσης (π.χ. Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς Περιορισμένης Ευθύνης – ΚοιΣΠΕ στον Τομέα της Ψυχικής Υγείας σύλλογοι Γονέων και φίλων, κ.α) με στόχο την ανάπτυξη ΠΦΥ δράσεων που μακροπρόθεσμα θα επιφέρει και κοινωνικό-οικονομικό όφελος αφού θα ενσωματωθεί σε μηχανισμούς υποστήριξης και δικτύωσης για την ολιστική πρόληψη, αντιμετώπιση και προαγωγή της ψυχικής υγείας.

3.5 Δράσεις που αναφέρονται στην προστασία της ψυχικής υγείας των ανηλίκων (παιδιών και εφήβων), αφού τα συχνότερα αρνητικά συναισθήματα από την πανδημία που αναφέρονται από μαθητές και φοιτητές να είναι το στρες, η μονοτονία, η απαισιοδοξία, η έλλειψη κινήτρων, η μοναξιά και η κατάθλιψη. Δράσεις στην πρόληψη παρέμβαση και στην ενίσχυση ψυχικών και γνωσιακών δεξιοτήτων των ανηλίκων που θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη ανθεκτικότητας (resilience), αυτοεκτίμησης κι άλλων ποιοτικών χαρακτηριστικών που διασφαλίζουν την υγιή ψυχική ανάπτυξη πριν και κατά την μετάβαση στον ενήλικο βίο.

3.6 Δράσεις ενημέρωσης για κριτήρια προσδιορισμού ψυχικών παθήσεων, αποτελεσματικό έλεγχο διαδικασιών και συγκριτική αξιολόγηση δομών ψυχικής υγείας και κλινικών πρακτικών (benchmarking), διάχυση αποτελεσμάτων μέτρησης και εκτίμηση απόδοσης με εφαρμογή αξιόπιστων δεικτών που σχετίζονται με σύγχρονες μεθόδους ορθολογικού σχεδιασμού λήψης αποφάσεων για την ψυχική υγεία.

Μέσα από τον παρόντα άξονα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια να υλοποιήσει όλες τις δράσεις που συγκλίνουν στα αναφερόμενα παραπάνω και προάγουν την κοινωνική αλληλεγγύη και συνοχή, την υγεία και την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής. Ενδεικτικά, προγραμματίζονται: η έκδοση έντυπων ή ψηφιακών ενημερωτικών φυλλαδίων, η πραγματοποίηση διαδικτυακών και δια ζώσης ημερίδων και άλλων εκπαιδευτικών σεμιναρίων, προγραμμάτων και εργαστηρίων, η υλοποίηση δρώμενων και εκδηλώσεων σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους, η πραγματοποίηση συνεδρίων και συναφών προγραμμάτων, η δημιουργία ενημερωτικών βίντεο, multimedia εφαρμογών, κ.α. η εφαρμογή προγραμμάτων **στήριξης** οικογενειών και τοπικής κοινωνίας (γεύματα αλληλεγγύης, παροχή ειδών πρώτης ανάγκης, κοινωνικά φροντιστήρια, δράσεις ενδυνάμωσης κ.λπ.), η ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης μεταξύ των πολιτών με βιωματικές τεχνικές, κ.α.

¹⁵Συμπεριλαμβάνονται και όσα αναφέρονται στην Διεθνή Σύμβαση για Άτομα με Αναπηρία (CDPR) εμπεριέχοντας νόσους που σχετίζονται με ψυχικές διαταραχές (Alzheimer, Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος κ.α)

Για τις αναφερόμενες δράσεις δυνητικοί φορείς σύναψης συνεργιών υλοποίησης σε συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι:

Πανεπιστημιακά Τμήματα στην κωρική αρμοδιότητα της ΠΔΕ, Δήμοι Π.Ε. της ΠΔΕ, Ι. Μητροπόλεις ΠΔΕ, Νοσοκομειακές Μονάδες των Περιφερειακών Ενοτήτων ΠΔΕ, Μονάδες ΠΦΥ που υπάγονται στην 6η ΥΠΕ, Αρμόδιες διευθύνσεις μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΠΔΕ, Επιμελητήρια, Εργατικά Κέντρα, ΜΜΕ, διατομιακές δράσεις (με άλλους Συλλόγους), Ιατροπαιδαγωγικών Κέντρων Νοσοκομείων, των φορέων και συλλόγων που ασχολούνται με τα θέματα του άξονα, των νομικών προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου, Διευθύνσεων Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Αχαΐας, Ηλείας και Αιτωλοακαρνανίας ΠΔΕ και Έδρας ΠΔΕ, των Ιατρικών και Φαρμακευτικών Συλλόγων ΠΔΕ, των εθελοντικών οργανώσεων και των Συλλόγων κοινωνικής υποστήριξης, εκπροσώπους της Κοινωνίας των Πολιτών, των αθλητικών σωματείων της Περιφέρειας που σε συνέργια με τους φορείς Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας διοργανώνουν τέτοιες δράσεις κ.ά. με στόχο τους ευρύτερους συνεργατικούς δεσμούς . Εμπεριέχονται επίσης όλοι οι επιστημονικοί, συλλογικοί και κοινωνικοί φορείς με τυπικά (κοινωνικές συμπράξεις, ομοσπονδίες κ.α) ή άτυπα οργανωτικά πλαίσια (δίκτυα κοινωνικής αλληλεγγύης, πρωτοβουλίες υγείας, εθελοντισμό κ.α) που έχουν ως στόχο την προάσπιση με κάθε νόμιμο μέσο των ηθικών και υλικών συμφερόντων των ατόμων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού –ενδεικτικά η Κίνηση ΠΡΟΤΑΣΗ, το Φωτεινό Αστéρι, ο ΙΦΝΕ Αχαΐας και Αιτ/νίας, το Κέντρο Πρόληψης των εξαρτήσεων και προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας Περιφερειακής Ενότητας Αιτ/νίας «ΟΔΥΣΣΕΑΣ», ο σύλλογος για την Ψυχική Υγεία «ΣΟΨΥ», η Ε.ΚΕ.Ψ.Υ.Ε., το ΚΟΙΣΠΕ «ΦΑΡΟΣ», το Θεραπευτικό Παιδαγωγικό Κέντρο Πατρών «Η ΜΕΡΙΜΝΑ», το Χαμόγελο του Παιδιού, ο σύλλογος ΑΜΕΑ γονέων και φίλων «ΑΛΚΥΟΝΗ», η Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΠΟΜ ΑμεΑ Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν.), το Ίδρυμα Φιλοξενίας Ογκολογικών Ασθενών «Η Ελπίδα», οι Δομές της Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης «Παναγία Ελεούσα, οι Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης για άτομα με Νοητική Στέρση των «Μαχητών», ο Πανελλήνιος Σύλλογος Τυφλών, η ΕΛΕΠΑΠ Αιτωλοακαρνανίας, το Εργαστήρι Ειδικής Επαγγελματικής Αγωγής και Αποκατάστασης «ΠΑΝΑΓΙΑ ΕΛΕΟΥΣΑ», ο σύλλογος Ατόμων με ειδικές Ανάγκες Γονέων και Φίλων «ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ», ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΛΟΥΚΑΣ», ο σύλλογος γονέων αυτιστικών ατόμων «ΑΓΙΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΣ Ο ΚΑΠΠΑΔΟΚΗΣ», το Δημητρούκειο Ειδικό Σχολείο, ο σύλλογος για παιδιά με νεοπλασματική ασθένεια «ΦΛΟΓΑ», ο σύλλογος ατόμων με σακχαρώδη Διαβήτη ΓΛΥΚΙΑ ΖΩΗ, ο Σύλλογος Γυναικών με Καρκίνο Μαστού ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ, το ΚΕΔΜΟΠ «Χάρισε Ζωή», η Πανελλαδική Οργάνωση Γυναικών «ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΗ», ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος Πάτρας ΔΑΝΙΗΛΙΣ, ο ΚΟΙΝΣΠΕ ΓΕΦΥΡΕΣ, ο Σύλλογος Ρευματοπαθών Πάτρας, ο Σύλλογος Νεφροπαθών, ο Σύλλογος Πασχόντων εκ Μεσογειακής αναιμίας Γονέων & Φίλων Ν. Αιτ/νίας, ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία Αμφιλοξίας «Έχω Δικαίωμα», το Σωματείο Κωφών και Βαρήκων Νοτιοδυτικής Ελλάδας, το Σωματείο Γονέων, Κηδεμόνων & Φίλων Ατόμων με Αυτισμό Αχαΐας «ΜΙΤΟΣ», ο Αχαϊκός Σύλλογος Προστασίας Πασχόντων από Μεσογειακή Αναιμία, ο σύλλογος πρόληψης και Βοήθειας Ατόμων με Μεσογειακή Αναιμία «Πάτρα '82», η Ελληνική Ένωση για την Αντιμετώπιση της σκλήρυνσης κατά Πλάκας Δυτικής Ελλάδας, ο σύλλογος παραπληγικών και κινητικά αναπήρων ΠΕ Ηλείας, το Σωματείο Ατόμων με ψυχική Αναπηρία ΠΕ Αχαΐας «ΣΘΕΝΟΣ», το σωματείο ατόμων με νόσο Crohn και Ελκώδη Κολίτιδα Αχαΐας, το ειδικό Κέντρο Αποκατάστασης και Μέριμνας Ατόμων με ειδικές ανάγκες ΕΚΑΜΕ/ΑΜΕΑ Αιγίου, οι σύλλογοι εθελοντών Αιμοδοτών, η Πανελλήνια εταιρεία Γηριατρικής και Γεροντολογίας, οι σύλλογοι κατά των ναρκωτικών ΟΚΑΝΑ, «ΓΕΦΥΡΑ», κ.α – η Ιατρική Εταιρεία Δυτικής Ελλάδας, ο Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών, ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός καθώς και Φορείς του πληθυσμού από τον ευρύτερο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα της ΠΔΕ, που θα συμβάλλουν στην ενίσχυση των ικανοτήτων παρακολούθησης, αξιολόγησης δια βίου εκπαίδευσης /διαφώτισης ετοιμότητας και αντίδρασης σε περιπτώσεις διαφύλαξης της διασυννοριακής υγείας και σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, διαχείρισης κρίσεων που αφορούν τον τομέα της υγείας και κοινωνικής μέριμνας.

Ο προϋπολογισμός της δαπάνης για την πραγματοποίηση των παραπάνω δράσεων ανέρχεται έως του ποσού 15.000 € και θα επιβαρυνθεί ο προϋπολογισμός του 2024 με κωδικό 02.01.072.0844.01.1228

4: ΑΞΟΝΑΣ: Άτομα με Αναπηρία

Όπως αναφέρεται στον επίσημο ιστότοπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περίπου 87 εκατομμύρια άτομα στην ΕΕ έχουν κάποια μορφή αναπηρίας. Πολλά άτομα με αναπηρία στην Ευρώπη δεν έχουν τις ίδιες ευκαιρίες στη ζωή με τα άλλα άτομα. Τα σχολεία ή οι χώροι εργασίας, οι υποδομές, τα προϊόντα, οι υπηρεσίες και οι πληροφορίες δεν είναι όλα προσβάσιμα στα άτομα με αναπηρία.

- Μόνο τα μισά από τα άτομα με αναπηρία εργάζονται, ενώ η αναλογία αυτή για τα άτομα χωρίς αναπηρία είναι 3 στα 4.
- Το 28,4 % των ατόμων με αναπηρία αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού έναντι του 17,8 % των ατόμων χωρίς αναπηρία.
- Μόλις το 29,4 % των ατόμων με αναπηρία έχουν πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε σύγκριση με το 43,8 % των ατόμων χωρίς αναπηρία.
- Το 52 % των ατόμων με αναπηρία αισθάνεται ότι υφίσταται διακρίσεις.

Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες είναι το πρώτο νομικά δεσμευτικό κείμενο για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ειδικά για τα άτομα με αναπηρία. Υπογράφηκε από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ το 2006. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέγραψε τη Σύμβαση το 2007 εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την κύρωσε το 2010. Η Ελλάδα κύρωσε τη Σύμβαση και το προαιρετικό πρωτόκολλο με τον ν. 4074/2012. Στη συνέχεια, με τον ν. 4488/2017 θεοπίσθησε ένα γενικό πλαίσιο ρυθμίσεων για την εφαρμογή της Σύμβασης.

Με βάση τα πορίσματα του διεθνούς δικαίου, συντάχθηκε το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία το οποίο εξελίσσει το πρότυπο υιοθέτησης συγκεκριμένων θετικών υποχρεώσεων για την προστασία των δικαιωμάτων που συναντάται στις θεματικές συμβάσεις των Ηνωμένων Εθνών και του Συμβουλίου της Ευρώπης, ως αξίωση εξασφάλισης ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης και συμμετοχής στην κοινωνική ζωή.

Η πολιτεία δεν πρέπει μόνο να εξαντλεί το ρόλο του με διάφορες παροχές, αλλά οφείλει να οικοδομεί μία σχέση εμπιστοσύνης με τον πολίτη που είναι άτομο με αναπηρία, η οποία να αντανάκλα το ενδιαφέρον και τη μέριμνα για κάθε πτυχή της καθημερινότητάς του.

Τον Μάρτιο του 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε τη στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία για το 2021-2030.

Η στρατηγική αυτή βασίζεται στα αποτελέσματα της προηγούμενης ευρωπαϊκής στρατηγικής για την αναπηρία (2010-2020), η οποία άνοιξε τον δρόμο για μια Ευρώπη χωρίς φραγμούς και για την ενδυνάμωση των ατόμων με αναπηρία ώστε να μπορούν να απολαμβάνουν τα δικαιώματά τους και να συμμετέχουν πλήρως στην κοινωνία και την οικονομία. Παρά την πρόοδο που σημειώθηκε την τελευταία δεκαετία, τα άτομα με αναπηρία εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν σημαντικά εμπόδια και διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.

Στόχος της στρατηγικής είναι να διασφαλιστεί ακόμη περισσότερο ότι όλα τα άτομα με αναπηρία στην Ευρώπη, ανεξαρτήτως φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού

- απολαμβάνουν τα ανθρώπινα δικαιώματά τους
- έχουν ίσες ευκαιρίες, ίση πρόσβαση για συμμετοχή στην κοινωνία και την οικονομία
- είναι σε θέση να αποφασίζουν πού, πώς και με ποιον ζουν
- μετακινούνται ελεύθερα στην ΕΕ, ανεξάρτητα από τις ανάγκες υποστήριξής τους, και
- δεν υπόκεινται πλέον σε διακρίσεις

Αυτή η νέα και ενισχυμένη στρατηγική λαμβάνει υπόψη όλες τις μορφές αναπηρίας, μεταξύ άλλων, τις μακροχρόνιες σωματικές, ψυχικές, νοητικές ή αισθητηριακές αναπηρίες (σύμφωνα με το άρθρο 1 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία), οι οποίες συχνά είναι αόρατες.

Για να αντιμετωπιστεί ο κίνδυνος της μειονεκτικής θέσης στην οποία βρίσκονται πολλές φορές οι γυναίκες, τα παιδιά, οι ηλικιωμένοι, οι πρόσφυγες με αναπηρίες και τα άτομα με κοινωνικοοικονομικές δυσκολίες, η στρατηγική προωθεί μια διατομεακή προοπτική σύμφωνα με το Θεματολόγιο των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030 και με τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ).

Με βάση όλα τα προαναφερθέντα καθώς και τη Διεθνή Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, όπου διατυπώνεται ότι «στα ΑμεΑ συμπεριλαμβάνονται άτομα με μακροχρόνιες σωματικές, νοητικές, πνευματικές ή αισθητηριακές βλάβες, οι οποίες σε αλληλεπίδραση με διάφορα εμπόδια δύνανται να παρεμποδίσουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία σε ίση βάση με τους άλλους» και σύμφωνα με την σημαντικότητα εφαρμογής της ολιστικής προσέγγισης για την Αναπηρία, Αρχής του *mainstreaming* και πιο συγκεκριμένα του *disabilitymainstreaming*¹⁶ όπως διασαφηνίζεται και σε πρόσφατα κείμενα από την Κοινωνική Πολιτική της ΕΕ, το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Υγεία 2021-2025, διεθνείς και εθνικούς εκπροσώπους των ατόμων με αναπηρία, μέσα από τον παρόντα άξονα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια να υλοποιήσει όλες τις δράσεις που συγκλίνουν στα αναφερόμενα παραπάνω και προάγουν την υγεία, την κοινωνική αλληλεγγύη και την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής.

Στον άξονα 4 : Άτομα με Αναπηρία εντάσσονται Δράσεις που συγκλίνουν με τα ανωτέρω ,θα υλοποιηθούν μέσα από τη συνεργασία φορέων με το γρ. Αναπληρωτή Περιφερειάρχη ΠΔΕ , το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Δημόσιας Υγείας και το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Κοινωνικής Πολιτικής και Οικογένειας και τις υπαγόμενες σε αυτή Διευθύνσεις Περιφερειακών Ενοτήτων και Έδρας και ενδεικτικά αναφέρονται σε:

4.1 Δράσεις για την υλοποίηση διαδραστικών προγραμμάτων και καινοτομίες που αφορούν τα άτομα με αναπηρία και σχετίζονται με: **την ανεξάρτητη διαβίωση, τη κοινωνική ενσωμάτωση, τη κινητικότητα, τη προσβασιμότητα** και ενημέρωση για θεσμικά θέματα κοινωνικής προστασίας των ατόμων με αναπηρίες. Περιλαμβάνονται επιπλέον δράσεις όπως εκτύπωση βιβλίων με την ελληνική γραφή BRAILLE ή άλλες μορφές ενίσχυσης της προσβασιμότητας στην ενημέρωση κι εκπαίδευση.

4.2 Δράσεις και διάχυση προγραμμάτων, ενημέρωση για αποτελέσματα ποιοτικών ερευνών που αφορούν τις πολύπτυχες διαστάσεις της σωματικής και ψυχικής αναπηρίας εμπεριέχοντας πρακτικές προσέγγισης, **πρακτικές ενδυνάμωσης και αντιμετώπισης ζητημάτων σε πεδία σχετιζόμενα με την υγεία, την ασθένεια, το σώμα, τον κοινωνικό στιγματισμό, τη συμβολή της ειδικής αγωγής** κ.α. (Ζήση & Σαββάκης, 2019), καθώς και σύγχρονων ζητημάτων που αφορούν στο ευρύτερο κοινωνικό εργασιακό, εκπαιδευτικό περιβάλλον και σχετίζονται με την υγεία και κοινωνική μέριμνα για τα άτομα με αναπηρία, συμβάλλοντας στην μείωση της επισφάλειας των ατόμων με αναπηρία και στην αυτόνομη και αξιοπρεπή διαβίωσή τους¹⁷.

4.3 Δράσεις για την προώθηση της απασχολησιμότητας, απασχόλησης και επαγγελματικής κατάρτισης των ατόμων με αναπηρία που εμπεριέχουν αποτελέσματα και τεκμηριωμένα εμπειρικά δεδομένα ότι συνέργησαν ή θα συνεργήσουν ενισχυτικά στην λειτουργικότητα, άσκηση δικαιωμάτων ισότιμης μεταχείρισης και

¹⁶ Mainstreaming Disability: Το *mainstreaming Disability* δύνανται να είναι οριζόντιο (horizontal) ή κάθετο (vertical). Η μεταφορά τεχνολογίας για αναπηρικά ζητήματα σε άλλους φορείς εντάσσεται στο Οριζόντιο (“horizontalmainstreamingdisability” ενώ η ενσωμάτωση της διάστασης της αναπηρίας στον σχεδιασμό πολιτικών και πρακτικών εντάσσεται στο κάθετο άξονα (verticaldisabilitymainstreaming). Πηγές: **Correct Understanding of Mainstreaming Disability EASPD 2019, UN Economic and Social Council, E/CN.5/2013/9: “Mainstreaming disability in the development agenda: towards 2015 and beyond. final_study_disability_en.pdf** <http://ec.europa.eu/europeaid/what/socialprotection/documents/> και Ε.Σ.Α.μεΑ, 2008.

¹⁷ Ζήση Α. Σαββάκης Μ. (2019), Αναπηρία και Κοινωνία. Σύγχρονες Θεωρητικές Προκλήσεις και Ερευνητικές Προοπτικές, Αθήνα

βελτίωση της προσβασιμότητας και θα συντελούν στην βελτίωση της υγείας των ατόμων με αναπηρία¹⁸.

4.4 Δράσεις που σχετίζονται με θέματα υγείας και κοινωνικής μέριμνας, των ατόμων με αναπηρία, των φροντιστών/ συνοδών αυτών, **που ενισχύουν την αυτονομία, την καλύτερη πληροφόρηση, συναίνεση και αυτοδιαχείριση της υγείας τους** εδραιώνοντας τη διασφάλιση της συμμετοχικής διαδικασίας και της συναίνεσης των ίδιων των ατόμων με αναπηρία και παρέχοντας μηχανισμούς υποστήριξης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των προσπαθειών τους. Στην παρούσα παράγραφο περιλαμβάνονται και δράσεις που συμβάλλουν στην εξάλειψη αρνητικών στάσεων και προκαταλήψεων προς τα άτομα με αναπηρία και την αποφυγή σιγματισμού κατά τον κύκλο ζωής τους.

4.5 Δράσεις για τα θέματα βελτίωσης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρίες στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον και άρση χωροταξικών εμποδίων, βελτίωση προσβασιμότητας στις μεταφορές, στην πληροφόρηση (Σχεδιασμός για Όλους χωρίς Αποκλεισμούς) και στην παροχή υπηρεσιών υγείας & αποκατάστασης.

4.6 Δράσεις για την προστασία της υγείας και των δικαιωμάτων που απορρέουν για ισότιμη προσβασιμότητα όσον αφορά τα ανήλικα αλλά και τα ενήλικα/ άτομα με αναπηρία που βρέθηκαν στην Ελλάδα με τα προσφυγικά ρεύματα και γενικά τους μετακινούμενους πληθυσμούς¹⁹ (Έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη (αρ.72 ν. 4488/2017)για την εφαρμογή της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία.

4.7 Δράσεις για ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και μέριμνα **για τις πιο ευάλωτες ομάδες ατόμων με αναπηρία** (άτομα με αναπηρία με χαμηλοκοινωνικο-οικονομικό επίπεδο, άτομα με βαριές αναπηρίες, γυναίκες με αναπηρία, μετακινούμενοι πληθυσμοί με αναπηρία, παιδιά, ηλικιωμένοι με αναπηρία.

4.8 Οργάνωση δράσεων και διατομεακή συνεργασία στο πλαίσιο Παγκόσμιων & διεθνών ημερών/εβδομάδων για τα άτομα με αναπηρία . Πρόκειται να οργανωθούν δράσεις, ημερίδες και εκδηλώσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του πληθυσμού με διανομή έντυπου υλικού, ομιλίες και συμβουλευτική γύρω από επιλεγμένες θεματικές που αφορούν την Παγκόσμια ημέρα για τα άτομα με αναπηρία.

4.9 Ενημέρωση, Εκπαίδευση και Διάχυση Τεχνογνωσίας Πρωτοβουλιών Ποιότητας όσον αφορά τη χρήση Συστημάτων Επιτελικής Πληροφόρησης, ΤΠΕ πλαίσια υποστηρικτικών Νέων Τεχνολογιών, όπως δράσεις που εμπεριέχουν νέες πολιτικές ενσωμάτωσης e-inclusion της Ευρωπαϊκής Ψηφιακής Ατζέντας 2020 (Digital Agenda for Europe 2020) διαδικτυακές εφαρμογές (e- Health, m - health) που εντάσσουν και δημιουργούν προϋποθέσεις και όρους προσβασιμότητας σε ΤΠΕ για άτομα με αναπηρία βασιζόμενες (π.χ. σε διεθνώς αναγνωρισμένους κανόνες, οδηγίες προσβασιμότητας W3C, Web Content Accessibility Guidelines (WAI/WCAG) και που λαμβάνουν υπόψη την προστασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων και θέματα βιοηθικής. Στα πλαίσια αυτά εντάσσονται και δράσεις ανταλλαγής τεχνογνωσίας για διαχείριση δεδομένων και λήψης αποφάσεων που αφορούν πιο εξειδικευμένες υπηρεσίες για τα άτομα με αναπηρία και τους φροντιστές τους στα πλαίσια ΠΦΥ (one-stop shop, εκπαίδευση για θέματα πολιτικής προστασίας και διαχείρισης κινδύνων υγείας και

¹⁸Η Παγκόσμια Έκθεση για την Αναπηρία το 2011 (WorldReportonDisability) του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (WorldHealthOrganization, WHO) σε συνεργασία με την Παγκόσμια Τράπεζα (WorldBank) κατέδειξε ότι τα άτομα με αναπηρίες τελούν σε μεγάλο βαθμό υπό συνθήκες φτώχειας, κοινωνικού αποκλεισμού και διακρίσεων όσον αφορά στην πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη, στην εκπαίδευση και στην απασχόληση.

¹⁹ Έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη (αρ.72 ν. 4488/2017) για την εφαρμογή της **Σύμβασης του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία** «...η νομοθεσία περιέχει ειδική μέριμνα για τον εντοπισμό και προστασία των ατόμων με αναπηρία κατά την είσοδο και εξέταση του αιτήματος ασύλου τους, ωστόσο διαπιστώνεται ότι κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας προκύπτουν προβλήματα, όπως η ανεπάρκεια ή πλήρης έλλειψη κατάλληλων προνοιακών δομών, η διαβίωση σε συχνά ακατάλληλες συνθήκες καθώς και οι καθυστερήσεις των γνωματεύσεων περί ευαλωτότητας του κλιμακίου ιατρικού ελέγχου και ψυχοκοινωνικής στήριξης, με αποτέλεσμα τις καθυστερήσεις την παραπομπή των ευάλωτων ατόμων με αναπηρία στην κανονική διαδικασία του ασύλου στην ενδοχώρα.

απειλών κατά τη ζωή, εμβολιασμούς/ προγράμματα προαγωγής της υγείας και υγιεινών συμπεριφορών, θέματα που διαπραγματεύονται τον Ηλεκτρονικό Φάκελο, προγράμματα κοινωνικής μέριμνας που διευκολύνουν την επαγγελματική ένταξη και σχετίζονται με την υγεία όπως πρωτοβουλίες διαφώτισης/ επιμόρφωσης με προσανατολισμό την υγεία για τα άτομα με αναπηρία που στηρίζουν την μείωση του ψηφιακού χάσματος.

4.10 Επίσης, εκδηλώσεις σεμινάρια και πρωτοβουλίες από την ευρύτερη Κοινωνία των Πολιτών (δίκτυα αλληλεγγύης, Κοι. Σ. Π. Ε & ΚΟΙΝΣΕΠ ΑμεΑ, διατομεακές συνεργασίες τοπικών φορέων κοινωνικής επιχειρηματικότητας με άλλους φορείς κ.α συναφή) που σε συνεργασία με την ΠΔΕ, στόχο θα έχουν **να αρθούν τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία σε όλους τους τομείς της ζωής τους**, διευκολύνοντας παράλληλα με αυτόν τον τρόπο και την πρόσβασή τους στην εκπαίδευση και στην αγορά εργασίας συμβάλλοντας στη σφαιρική βελτίωση της υγείας τους.

4.11 Δράσεις με βιωματικά σεμινάρια που στα πλαίσια των ανωτέρω σχετίζονται με την ευεξία και την φυσική άσκηση. Συγκεκριμένα εμπεριέχονται δραστηριότητες που συνδιοργανώνονται με φορείς & εκπροσώπους ΑμεΑ) για τη βελτίωση συνθηκών διαβίωσης των ατόμων με αναπηρία κ.α, βελτίωση δεκτών ποιότητας διαβίωσης των ΑμεΑ, βελτίωση ενδοοικογενειακών σχέσεων και της επικοινωνίας των ΑμεΑ και των φροντιστών αυτών, βελτίωση διαπροσωπικών σχέσεων στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον και διάχυση της διάστασης της αναπηρίας κ.α.

4.12 Ειδικότερες δράσεις για την υγεία, την κοινωνική μέριμνα και ψυχαγωγία των παιδιών με αναπηρία.²⁰

4.13 Δράσεις που αφορούν την πληροφόρηση για διαφύλαξη της παραβίασης συγκεκριμένων δικαιωμάτων των ΑμεΑ, δράσεις ευαισθητοποίησης σε θέματα σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Διεθνή Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Άτομα με Αναπηρία (αρ. 72 ν. 4488/2017), και της κείμενης Ευρωπαϊκής και Ελληνικής Νομοθεσίας

Μέσα από τον παρόντα άξονα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια να υλοποιήσει όλες τις δράσεις που συγκλίνουν στα αναφερόμενα παραπάνω και προάγουν την κοινωνική αλληλεγγύη και συνοχή, την υγεία και την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής. Ενδεικτικά, προγραμματίζονται: η έκδοση έντυπων ή ψηφιακών ενημερωτικών φυλλαδίων, η πραγματοποίηση διαδικτυακών και δια ζώσης ημερίδων και άλλων εκπαιδευτικών σεμιναρίων, προγραμμάτων και εργαστηρίων, η υλοποίηση δρώμενων και εκδηλώσεων σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους, η πραγματοποίηση συνεδρίων και συναφών προγραμμάτων, η δημιουργία ενημερωτικών βίντεο, multimedia εφαρμογών, κ.α. η εφαρμογή προγραμμάτων ενίσχυσης οικογενειών και τοπικής κοινωνίας (γεύματα αλληλεγγύης, παροχή ειδών πρώτης ανάγκης, κοινωνικά φροντιστήρια, δράσεις ενδυνάμωσης κ.λπ.), η ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης μεταξύ των πολιτών με βιωματικές τεχνικές, κ.α.

Για τις αναφερόμενες δράσεις δυνητικοί φορείς σύναψης συνεργιών υλοποίησης σε συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι:

Πανεπιστημιακά Τμήματα στην κωρική αρμοδιότητα της ΠΔΕ, Δήμοι Π.Ε. της ΠΔΕ, Ι. Μητροπόλεις ΠΔΕ, Νοσοκομειακές Μονάδες των Περιφερειακών Ενοτήτων ΠΔΕ, Μονάδες ΠΦΥ που υπάγονται στην 6η ΥΠΕ, Αρμόδιες διευθύνσεις μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΠΔΕ, Επιμελητήρια, Εργατικά Κέντρα, ΜΜΕ, διατομεακές δράσεις (με άλλους Συλλόγους), Ιατροπαιδαγωγικών Κέντρων Νοσοκομείων, των φορέων και συλλόγων που ασχολούνται με τα θέματα του άξονα, των νομικών προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου, Διευθύνσεων Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Αχαΐας, Ηλείας και Αιτωλοακαρνανίας ΠΔΕ και Έδρας ΠΔΕ, των Ιατρικών και Φαρμακευτικών Συλλόγων ΠΔΕ, των εθελοντικών οργανώσεων και των Συλλόγων κοινωνικής υποστήριξης, εκπροσώπους της Κοινωνίας των Πολιτών, των αθλητικών σωματείων της Περιφέρειας που σε συνέργια με τους φορείς Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας διοργανώνουν τέτοιες δράσεις κ.ά.

²⁰ «Τα Συμβαλλόμενα Κράτη λαμβάνουν όλα τα απαιτούμενα μέτρα, προκειμένου να διασφαλίζουν για τα παιδιά με αναπηρίες, την πλήρη απόλαυση, όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, σε ίση βάση, με τα υπόλοιπα παιδιά».

με στόχο τους ευρύτερους συνεργατικούς δεσμούς . Εμπεριέχονται επίσης όλοι οι επιστημονικοί, συλλογικοί και κοινωνικοί φορείς με τυπικά (κοινωνικές συμπράξεις, ομοσπονδίες κ.α) ή άτυπα οργανωτικά πλαίσια (δίκτυα κοινωνικής αλληλεγγύης, πρωτοβουλίες υγείας, εθελοντισμό κ.α) που έχουν ως στόχο την προάσπιση με κάθε νόμιμο μέσο των ηθικών και υλικών συμφερόντων των ατόμων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού –ενδεικτικά η Κίνηση ΠΡΟΤΑΣΗ, το Φωτεινό Αστéρι, ο ΙΦΝΕ Αχαΐας και Αιτ/νίας, το Κέντρο Πρόληψης των εξαρτήσεων και προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας Περιφερειακής Ενότητας Αιτ/νίας «ΟΔΥΣΣΕΑΣ», ο σύλλογος για την Ψυχική Υγεία «ΣΟΨΥ», η Ε.ΚΕ.Ψ.Υ.Ε., το ΚΟΙΣΠΕ «ΦΑΡΟΣ», το Θεραπευτικό Παιδαγωγικό Κέντρο Πατρών «Η ΜΕΡΙΜΝΑ», το Χαμόγελο του Παιδιού, ο σύλλογος ΑΜΕΑ γονέων και φίλων «ΑΛΚΥΟΝΗ», η Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΠΟΜ ΑμεΑ Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν.), το Ίδρυμα Φιλοξενίας Ογκολογικών Ασθενών «Η Ελπίδα», οι Δομές της Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης «Παναγία Ελεούσα, οι Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης για άτομα με Νοητική Στέρωση των «Μαχητών», ο Πανελλήνιος Σύλλογος Τυφλών, η ΕΛΕΠΑΠ Αιτωλοακαρνανίας, το Εργαστήρι Ειδικής Επαγγελματικής Αγωγής και Αποκατάστασης «ΠΑΝΑΓΙΑ ΕΛΕΟΥΣΑ», ο σύλλογος Ατόμων με ειδικές Ανάγκες Γονέων και Φίλων «ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ», ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΛΟΥΚΑΣ», ο σύλλογος γονέων αυτιστικών ατόμων «ΑΠΙΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΣ Ο ΚΑΠΠΑΔΟΚΗΣ», το Δημητρούκειο Ειδικό Σχολείο, ο σύλλογος για παιδιά με νεοπλασματική ασθένεια «ΦΛΟΓΑ», ο σύλλογος ατόμων με σακχαρώδη Διαβήτη ΓΛΥΚΙΑ ΖΩΗ, ο Σύλλογος Γυναικών με Καρκίνο Μαστού ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ, το ΚΕΔΜΟΠ «Χάρισε Ζωή», η Πανελλαδική Οργάνωση Γυναικών «ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΗ», ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος Πάτρας ΔΑΝΙΗΛΙΣ, ο ΚΟΙΝΣΠΕ ΓΕΦΥΡΕΣ, ο Σύλλογος Ρευματοπαθών Πάτρας, ο Σύλλογος Νεφροπαθών, ο Σύλλογος Πασχόντων εκ Μεσογειακής αναιμίας Γονέων & Φίλων Ν. Αιτ/νίας, ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία Αμφιλοχίας «Έχω Δικαίωμα», το Σωματείο Κωφών και Βαρήκων Νοτιοδυτικής Ελλάδας, το Σωματείο Γονέων, Κηδεμόνων & Φίλων Ατόμων με Αυτισμό Αχαΐας «ΜΙΤΟΣ», ο Αχαϊκός Σύλλογος Προστασίας Πασχόντων από Μεσογειακή Αναιμία, ο σύλλογος πρόληψης και Βοήθειας Ατόμων με Μεσογειακή Αναιμία «Πάτρα '82», η Ελληνική Ένωση για την Αντιμετώπιση της σκλήρυνσης κατά Πλάκας Δυτικής Ελλάδας, ο σύλλογος παραπληγικών και κινητικά αναπήρων ΠΕ Ηλείας, το Σωματείο Ατόμων με ψυχική Αναπηρία ΠΕ Αχαΐας «ΣΘΕΝΟΣ», το σωματείο ατόμων με νόσο Crohn και Ελκώδη Κολίτιδα Αχαΐας, το ειδικό Κέντρο Αποκατάστασης και Μέριμνας Ατόμων με ειδικές ανάγκες ΕΚΑΜΕ/ΑΜΕΑ Αιγίου, οι σύλλογοι εθελοντών Αιμοδοτών, η Πανελλήνια εταιρεία Γηριατρικής και Γεροντολογίας, οι σύλλογοι κατά των ναρκωτικών ΟΚΑΝΑ, «ΓΕΦΥΡΑ», κ.α – η Ιατρική Εταιρεία Δυτικής Ελλάδας, ο Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών, ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός καθώς και Φορείς του πληθυσμού από τον ευρύτερο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα της ΠΔΕ, που θα συμβάλλουν στην ενίσχυση των ικανοτήτων παρακολούθησης, αξιολόγησης δια βίου εκπαίδευσης /διαφώτισης ετοιμότητας και αντίδρασης σε περιπτώσεις διαφύλαξης της διασυννοριακής υγείας και σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, διαχείρισης κρίσεων που αφορούν τον τομέα της υγείας και κοινωνικής μέριμνας.

Ο προϋπολογισμός της δαπάνης για την πραγματοποίηση των παραπάνω δράσεων ανέρχεται έως του ποσού 35.000 € και θα επιβαρυνθεί ο προϋπολογισμός του 2024 με κωδικό 02.01.072.0844.01.1228

ΑΞΙΟΝΑΣ 5: Ισότητα φύλων -Πρόληψη και καταπολέμηση έμφυλης βίας

Οι κύριοι στόχοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την ισότητα των φύλων είναι ο τερματισμός της έμφυλης βίας· η αμφισβήτηση των έμφυλων στερεοτύπων· η γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των φύλων στην αγορά εργασίας· η επίτευξη ίσης συμμετοχής σε διάφορους τομείς της οικονομίας· η αντιμετώπιση του μισθολογικού και του συνταξιοδοτικού χάσματος μεταξύ των φύλων· η γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των φύλων όσον αφορά τη φροντίδα και η επίτευξη ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και στην πολιτική.

Η ύπαρξη ενός νομοθετικού πλαισίου από μόνο του όμως δεν αρκεί για να γίνει πράξη η ισότητα των φύλων σε όλους τους τομείς της οικογενειακής, κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής ζωής της χώρας μας.

Στην 4^η Ετήσια Έκθεση για τη βία κατά των γυναικών της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που δημοσιεύτηκε το Νοέμβριο του 2023 αναφέρεται ότι στην 24ωρη Τηλεφωνική Γραμμή βοήθειας SOS 15900 με περίοδο αναφοράς το διάστημα

Νοεμβρίου 2022- Σεπτεμβρίου 2023, υποστηρίχθηκαν από τα Συμβουλευτικά Κέντρα του Δικτύου της ΓΓΙΑΔ ανά την Ελλάδα συνολικά 4.551 γυναίκες επιζήσασες βίας και πολλαπλών διακρίσεων, εκ των οποίων 4.193 έλαβαν υπηρεσίες συμβουλευτικής, καθώς και 358 τρίτα πρόσωπα που έλαβαν, κυρίως, ενημέρωση πάνω στο ζήτημα της έμφυλης βίας.

Η βία κατά των γυναικών, είτε σωματική, είτε σεξουαλική, είτε λεκτική, είτε ψυχολογική, είναι η πιο ακραία έκφραση της ανισότητας των φύλων, συνιστά ένα σύνθετο κοινωνικό φαινόμενο και παράλληλα κοινωνικό πρόβλημα.

Σύμφωνα με το εθνικό σχέδιο για την Ισότητα των φύλων 2021-2025, η καταπολέμηση των έμφυλων διακρίσεων και των στερεοτύπων σε όλες τις εκφάνσεις του βίου και των δημόσιων πολιτικών καθίσταται επιτακτική για τη βελτίωση της θέσης αλλά και της ζωής των ανθρώπων και ειδικότερα των γυναικών. Οι σχετικές θεματικές δράσεις απαιτούν μεγαλύτερη προσπάθεια για την ενσωμάτωση της οπτικής του φύλου σε όλους τους τομείς της ζωής, (π.χ. στην πολιτική, κοινωνική, προσωπική και επαγγελματική), εντατική και αποτελεσματική διακυβέρνηση για τα θέματα της ισότητας με οριζόντιες και κάθετες συνεργασίες, καθώς και διοργάνωση περισσότερων ενημερωτικών σεμιναρίων και ενεργειών που έχουν ως κύριο σκοπό την ευαισθητοποίηση των ατόμων και της κοινωνίας γύρω από την ισότητα των φύλων.

Απαιτείται λοιπόν συντονισμός ενεργειών από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς καθώς και συντονισμένη προσπάθεια απ' όλους και για το λόγο αυτό μέσα από τον παρόντα άξονα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια να υλοποιήσει όλες τις δράσεις που συγκλίνουν στα αναφερόμενα παραπάνω και προάγουν την ισότητα, την κοινωνική αλληλεγγύη και την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής.

Στον Άξονα 5 «Ισότητα των δύο φύλων- Πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας» συμπεριλαμβάνονται οι κάτωθι δράσεις σε συνεργασία των φορέων Δράσεις που μέσα από τη συνεργασία φορέων με το γρ. Αναπληρωτή Περιφερειάρχη ΠΔΕ , το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Δημόσιας Υγείας και το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Κοινωνικής Πολιτικής και Οικογένειας και τις υπαγόμενες σε αυτή Διευθύνσεις Περιφερειακών Ενοτήτων και Έδρας συγκλίνουν με τα ανωτέρω και ενδεικτικά αναφέρονται σε:

5.1 Δράσεις για την πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας. Η έμφυλη βία είναι ένα καθημερινό, παγκόσμιο φαινόμενο, που πλήττει στη συντριπτική πλειοψηφία γυναίκες και νεαρά κορίτσια . Μια από τις πιο διαδεδομένες μορφές της αποτελεί η ενδοοικογενειακή βία, και για το λόγο αυτό προβλέπονται δράσεις που θα προωθήσουν την πρόληψη και εξάλειψη της ενδοοικογενειακής βίας με ιδιαίτερη έμφαση στο μήνυμα ότι πρέπει να δείχνουμε μηδενική ανοχή και να μην την προσπερνάμε όταν τη συναντάμε δίπλα μας.

5.2 Δράσεις προώθησης της Ισότητας των Φύλων στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Οι δράσεις προώθησης της ισότητας των φύλων θα πρέπει να ξεκινήσουν από τα σχολεία μας προκειμένου να παραχθεί μια σειρά παρεμβάσεων για την ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών και των παιδιών σε σχέση με την ισότητα των φύλων και την αλλαγή στάσεων μέσα στις σχολικές τάξεις.

5.3 Δράσεις ενημέρωσης κι εκπαίδευσης αναφορικά με ζητήματα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και οικογενειακού προγραμματισμού . Τα ανθρώπινα δικαιώματα των γυναικών περιλαμβάνουν το δικαίωμά τους να έχουν τον έλεγχο και να αποφασίζουν ελεύθερα και υπεύθυνα σχετικά με θέματα που αφορούν στη σεξουαλικότητά τους, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας, χωρίς εξαναγκασμό, διάκριση και άσκηση βίας. Μέσα από τις δράσεις αυτές θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να προωθηθεί η ισότητα στις σχέσεις μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα σεξουαλικών σχέσεων και αναπαραγωγής, συμπεριλαμβανομένου του απόλυτου σεβασμού της ακεραιότητας του κάθε προσώπου που συμμετέχει στη σχέση.

5.4 Δράσεις εκστρατείας ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης για τη σεξουαλική παρενόχληση στους χώρους εργασίας στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Η σεξουαλική παρενόχληση και ειδικότερα ο εκφοβισμός στο χώρο εργασίας αποτελεί αντικοινωνική συμπεριφορά που παραβιάζει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, την αρχή της ίσης μεταχείρισης αλλά και θεμελιώδη δικαιώματα του ατόμου στον τομέα της εργασίας. Στο

βαθμό που το φαινόμενο αυτό συνιστά μια επαναλαμβανόμενη πρακτική ως έκφραση ιδιαίτερων μορφών ιεραρχίας και κυριαρχίας, αποτελεί κοινωνικό πρόβλημα, το οποίο εκβάλλει σε διασυρμό της ανθρώπινης προσωπικότητας, σε επιδείνωση των εργασιακών συνθηκών και σχέσεων, σε ψυχολογικές καταπτώσεις και τέλος στην έμφυλη ασυμμετρία στα εργασιακά δικαιώματα, στο μέτρο που, κατά κανόνα, οι περισσότεροι και άμεσα πληττόμενοι είναι οι γυναίκες.

5.5 Δράσεις για την ευαισθητοποίηση και προστασία της ισότητας των φύλων. Τα άτομα από πολύ νεαρή ηλικία διαμορφώνουν και μοιράζονται ορισμένες ιδέες και πεποιθήσεις σχετικά με τους ρόλους των φύλων που υπαγορεύονται από τον πολιτισμό τους ή τουλάχιστον από τους γονείς και την κοινότητά τους. Η Περιφέρεια προγραμματίζει εκδηλώσεις, δράσεις, ημερίδες, διαδραστικά δρώμενα κλπ που θα προωθήσουν την ισότητα των φύλων σε κάθε έκφανση της ζωής των πολιτών στην περιφέρειά μας.

5.6 Δράσεις για την ενεργή συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας, σε ανώτερες διοικητικές θέσεις, στην πολιτική και σε συλλογικά όργανα. Η ελληνική αγορά εργασίας αλλά και πολιτική σκηνή χαρακτηρίζεται από θεμελιώδεις αντιφάσεις και στρεβλώσεις ως προς την αποτελεσματική εφαρμογή της ισότητας των φύλων. Η Περιφέρεια προγραμματίζει εκδηλώσεις, δράσεις, ημερίδες, διαδραστικά δρώμενα κλπ που θα προωθήσουν την ισότητα των φύλων σε κάθε έκφανση της ζωής των πολιτών στην περιφέρειά μας.

Μέσα από τον παρόντα άξονα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια να υλοποιήσει όλες τις δράσεις που συγκλίνουν στα αναφερόμενα παραπάνω και προάγουν την κοινωνική αλληλεγγύη και συνοχή, την υγεία και την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής. Ενδεικτικά, προγραμματίζονται: η έκδοση έντυπων ή ψηφιακών ενημερωτικών φυλλαδίων, η πραγματοποίηση διαδικτυακών και δια ζώσης ημερίδων και άλλων εκπαιδευτικών σεμιναρίων, προγραμμάτων και εργαστηρίων, η υλοποίηση δρώμενων και εκδηλώσεων σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους, η πραγματοποίηση συνεδρίων και συναφών προγραμμάτων, η δημιουργία ενημερωτικών βίντεο, multimedia εφαρμογών, κ.α. η εφαρμογή προγραμμάτων ενίσχυσης οικογενειών και τοπικής κοινωνίας (γεύματα αλληλεγγύης, παροχή ειδών πρώτης ανάγκης, κοινωνικά φροντιστήρια, δράσεις ενδυνάμωσης κ.λπ.), η ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης μεταξύ των πολιτών με βιωματικές τεχνικές, κ.α.

Για τις αναφερόμενες δράσεις δυνητικοί φορείς σύναψης συνεργιών υλοποίησης σε συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι:

Πανεπιστημιακά Τμήματα στην κωρική αρμοδιότητα της ΠΔΕ, Δήμοι Π.Ε. της ΠΔΕ, Ι. Μητροπόλεις ΠΔΕ, Νοσοκομειακές Μονάδες των Περιφερειακών Ενοτήτων ΠΔΕ, Μονάδες ΠΦΥ που υπάγονται στην 6η ΥΠΕ, Αρμόδιες διευθύνσεις μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΠΔΕ, Επιμελητήρια, Εργατικά Κέντρα, ΜΜΕ, διατομιακές δράσεις (με άλλους Συλλόγους), Ιατροπαιδαγωγικών Κέντρων Νοσοκομείων, των φορέων και συλλόγων που ασχολούνται με τα θέματα του άξονα, των νομικών προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου, Διευθύνσεων Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Αχαΐας, Ηλείας και Αιτωλοακαρνανίας ΠΔΕ και Έδρας ΠΔΕ, των Ιατρικών και Φαρμακευτικών Συλλόγων ΠΔΕ, των εθελοντικών οργανώσεων και των Συλλόγων κοινωνικής υποστήριξης, εκπροσώπους της Κοινωνίας των Πολιτών, των αθλητικών σωματείων της Περιφέρειας που σε συνέργια με τους φορείς Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας διοργανώνουν τέτοιες δράσεις κ.ά. με στόχο τους ευρύτερους συνεργατικούς δεσμούς. Εμπεριέχονται επίσης όλοι οι επιστημονικοί, συλλογικοί και κοινωνικοί φορείς με τυπικά (κοινωνικές συμπράξεις, ομοσπονδίες κ.α.) ή άτυπα οργανωτικά πλαίσια (δίκτυα κοινωνικής αλληλεγγύης, πρωτοβουλίες υγείας, εθελοντισμό κ.α.) που έχουν ως στόχο την προάσπιση με κάθε νόμιμο μέσο των ηθικών και υλικών συμφερόντων των ατόμων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού –ενδεικτικά η Κίνηση ΠΡΟΤΑΣΗ, το Φωτεινό Αστéρι, ο ΙΦΝΕ Αχαΐας και Αιτ/νίας, το Κέντρο Πρόληψης των εξαρτήσεων και προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας Περιφερειακής Ενότητας Αιτ/νίας «ΟΔΥΣΣΕΑΣ», ο σύλλογος για την Ψυχική Υγεία «ΣΟΨΥ», η Ε.ΚΕ.Ψ.Υ.Ε., το ΚΟΙΣΠΕ «ΦΑΡΟΣ», το Θεραπευτικό Παιδαγωγικό Κέντρο Πατρών «Η ΜΕΡΙΜΝΑ», το Χαμόγελο του Παιδιού, ο σύλλογος ΑΜΕΑ γονέων και φίλων «ΑΛΚΥΟΝΗ», η Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΠΟΜ ΑμεΑ Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν.), το Ίδρυμα Φιλοξενίας Ογκολογικών Ασθενών «Η Ελπίδα», οι Δομές της Στέγης Υποστηριζόμενη

Διαβίωσης «Παναγία Ελεούσα, οι Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης για άτομα με Νοητική Στέρση των «Μαχητών», ο Πανελλήνιος Σύλλογος Τυφλών, η ΕΛΕΠΑΠ Αιτωλοακαρνανίας, το Εργαστήρι Ειδικής Επαγγελματικής Αγωγής και Αποκατάστασης «ΠΑΝΑΓΙΑ ΕΛΕΟΥΣΑ», ο σύλλογος Ατόμων με ειδικές Ανάγκες Γονέων και Φίλων «ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ», ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΛΟΥΚΑΣ», ο σύλλογος γονέων αυτιστικών ατόμων «ΑΓΙΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΣ Ο ΚΑΠΠΑΔΟΚΗΣ», το Δημητρούκειο Ειδικό Σχολείο, ο σύλλογος για παιδιά με νεοπλασματική ασθένεια «ΦΛΟΓΑ», ο σύλλογος ατόμων με σακχαρώδη Διαβήτη ΓΛΥΚΙΑ ΖΩΗ, ο Σύλλογος Γυναικών με Καρκίνο Μαστού ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ, το ΚΕΔΜΟΠ «Χάρισε Ζωή», η Πανελλαδική Οργάνωση Γυναικών «ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΗ», ο Σοροπιμιστικός Όμιλος Πάτρας ΔΑΝΙΗΛΙΣ, ο ΚΟΙΝΣΠΕ ΓΕΦΥΡΕΣ, ο Σύλλογος Ρευματοπαθών Πάτρας, ο Σύλλογος Νεφροπαθών, ο Σύλλογος Πασχόντων εκ Μεσογειακής αναιμίας Γονέων & Φίλων Ν. Αιτ/νίας, ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία Αμφιλοχίας «Έχω Δικαίωμα», το Σωματείο Κωφών και Βαρήκων Νοτιοδυτικής Ελλάδας, το Σωματείο Γονέων, Κηδεμόνων & Φίλων Ατόμων με Αυτισμό Αχαΐας «ΜΙΤΟΣ», ο Αχαϊκός Σύλλογος Προστασίας Πασχόντων από Μεσογειακή Αναιμία, ο σύλλογος πρόληψης και Βοήθειας Ατόμων με Μεσογειακή Αναιμία «Πάτρα '82», η Ελληνική Ένωση για την Αντιμετώπιση της σκλήρυνσης κατά Πλάκας Δυτικής Ελλάδας, ο σύλλογος παραπληγικών και κινητικά αναπήρων ΠΕ Ηλείας, το Σωματείο Ατόμων με ψυχική Αναπηρία ΠΕ Αχαΐας «ΣΘΕΝΟΣ», το σωματείο ατόμων με νόσο Crohn και Ελκώδη Κολίτιδα Αχαΐας, το ειδικό Κέντρο Αποκατάστασης και Μέριμνας Ατόμων με ειδικές ανάγκες ΕΚΑΜΕ/ΑΜΕΑ Αιγίου, οι σύλλογοι εθελοντών Αιμοδοτών, η Πανελλήνια εταιρεία Γηριατρικής και Γεροντολογίας, οι σύλλογοι κατά των ναρκωτικών ΟΚΑΝΑ, «ΓΕΦΥΡΑ», κ.α – η Ιατρική Εταιρεία Δυτικής Ελλάδας, ο Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών, ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ) καθώς και Φορείς του πληθυσμού από τον ευρύτερο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα της ΠΔΕ, που θα συμβάλλουν στην ενίσχυση των ικανοτήτων παρακολούθησης, αξιολόγησης δια βίου εκπαίδευσης /διαφώτισης ετοιμότητας και αντίδρασης σε περιπτώσεις διαφύλαξης της διασυννοριακής υγείας και σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, διαχείρισης κρίσεων που αφορούν τον τομέα της υγείας και κοινωνικής μέριμνας.

Ο προϋπολογισμός της δαπάνης για την πραγματοποίηση των παραπάνω δράσεων ανέρχεται έως του ποσού 15.000 € και θα επιβαρυνθεί ο προϋπολογισμός του 2024 με κωδικό 02.01.072.0844.01.1228

ΑΞΟΝΑΣ 6: ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΒΙΟΤΙΚΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ

Η διατροφή αποτελεί έναν από τους καθοριστικότερους παράγοντες της ποιότητας ζωής και της υγείας. Η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών ανακήρυξε την δεκαετία 2016 - 2025 ως Δεκαετία για Δράση για τη Διατροφή, καλώντας όλους τους ιθύνοντες να εντείνουν τις δράσεις τους με στόχο τον περιορισμό όλων των μορφών κακής θρέψης, όπως ο υποσιτισμός, η παχυσαρκία και οι ελλείψεις μικροθρεπτικών συστατικών, υιοθετώντας παράλληλα τους Παγκόσμιους Στόχους Διατροφής 2025 για την βελτίωση της διατροφής μητέρας, βρέφους και μικρού παιδιού.

Σύμφωνα με Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με τις μη μεταδοτικές νόσους (MMN) (2023/2075(INI)) η χρήση καπνού, η έλλειψη σωματικής άσκησης, η επιβλαβής κατανάλωση αλκοόλ, η ανθυγιεινή διατροφή και περιβαλλοντικοί παράγοντες όπως η ρύπανση του αέρα, των τροφίμων, των υδάτων και του εδάφους, η ηχορύπανση, η έκθεση σε υπεριώδη ακτινοβολία και σε χημικές ουσίες, καθώς και οι κοινωνικοοικονομικοί καθοριστικοί παράγοντες της υγείας αυξάνουν σημαντικά τον κίνδυνο εμφάνισης μη μεταδοτικών νόσων .

Επιπλέον διεθνείς οργανισμοί²¹ επισημαίνουν ότι περίπου το 30-40% όλων των καρκίνων μπορούν να προληφθούν μόνο με τη διατροφή, τη σωματική δραστηριότητα και τη διατήρηση του κατάλληλου σωματικού βάρους. Όπως τονίζεται, τα συμπυκνωμένα τρόφιμα, η χαμηλή λήψη φυτικών ινών, η κατανάλωση του κόκκινου κρέατος, η δυσαναλογία των ω3 και ω6 λιπαρών και η έλλειψη σωματικής άσκησης συμβάλουν σημαντικά στον αυξημένο

²¹ World Cancer Research Fund & American Institute for Cancer Research.

κίνδυνο εμφάνισης καρκίνου. Αντίθετα, μία ισορροπημένη μεσογειακή διατροφή έχει αποδειχθεί ότι μειώνει το κίνδυνο εμφάνισης καρκίνου (Schwingshackl & Hoffmann, 2014).

Από τις αρχές Φεβρουαρίου 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έθεσε σε εφαρμογή ένα νέο σχέδιο, για την καταπολέμηση του καρκίνου. Το σχέδιο περιλαμβάνει μεταξύ των άλλων τη σήμανση των αλκοολούχων ποτών με όλα τα συστατικά που περιέχουν, τον περιορισμό των διαφημίσεων σε παιδιά μη υγιεινών τροφίμων και την υλοποίηση εκστρατείας με θέμα «Υγιεινός Τρόπος Ζωής για Όλους» (HealthyLifestyle4All) που θα προωθήσει την υγιεινή διατροφή και τη φυσική άσκηση.

Οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ (UN Sustainable Development Goals)1 περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

- τον Στόχο 2 «Μηδενική Πείνα», σύμφωνα με τον οποίο, έως το 2030, θα πρέπει να έχουν τερματιστεί όλες οι μορφές κακής διατροφής και να αντιμετωπίζονται οι διατροφικές ανάγκες ιδιαίτερα των μικρών παιδιών, των έφηβων κοριτσιών, των εγκύων, των γυναικών που θηλάζουν και των ηλικιωμένων ατόμων.

- Τον Στόχο 3 «Καλή Υγεία και Ευημερία», σύμφωνα με τον οποίο, έως το 2030, θα πρέπει να μειωθεί κατά το 1/3 η πρόωγη θνησιμότητα από μη μεταδοτικές ασθένειες μέσω της πρόληψης και της θεραπείας.

Τα συστήματα τροφίμων συνδέονται άμεσα με τους προαναφερθέντες στόχους, καθώς η διατροφή αποτελεί βασικό παράγοντα βελτίωσης της ανθρώπινης υγείας. Η υγιεινή διατροφή βελτιστοποιεί την υγεία, η οποία σύμφωνα με τον ΠΟΥ, ορίζεται σε γενικές γραμμές ως μια κατάσταση πλήρους σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής ευεξίας και όχι απλώς απουσία νόσου. Η διασφάλιση της υγείας προϋποθέτει μια ισορροπημένη διατροφή με επίτευξη ενεργειακού ισοζυγίου, και παράλληλα επαρκή πρόσληψη όλων των απαραίτητων θρεπτικών συστατικών προερχόμενων από όλες τις ομάδες τροφίμων, γεγονός που ωθεί τον πληθυσμό στην κατανάλωση ποικιλίας τροφών.

Ειδικά η παχυσαρκία είναι η τέταρτη σημαντικότερη αιτία πρόωρων θανάτων παγκοσμίως, στην οποία αποδίδονται 4,7 εκατομμύρια θάνατοι ετησίως. Οι διαιτητικές αλλαγές, η φυσική άσκηση και η υιοθέτηση υγιεινών συμπεριφορών αποτελούν βασικό συστατικό της αντιμετώπισης της παχυσαρκίας και άλλων συνυφασμένων νοσημάτων (Jensen, et al., 2014)²². Αξιοσημείωτες είναι και οι ψυχολογικές και κοινωνικές επιπτώσεις της παχυσαρκίας. Η παχυσαρκία και η κακή διατροφή αποτελούν σημαντικούς παράγοντες κινδύνου για εμφάνιση σακχαρώδους διαβήτη τύπου 2 (ΣΔ2).

Στον παρόντα άξονα 6: Διατροφή και προαγωγή Βιοτικού επιπέδου συμπεριλαμβάνονται οι κάτωθι δράσεις σε συνεργασία των φορέων Δράσεις που μέσα από τη συνεργασία φορέων με το γρ. Αναπληρωτή Περιφερειάρχη ΠΔΕ, το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Δημόσιας Υγείας και το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Κοινωνικής Πολιτικής και Οικογένειας και τις υπαγόμενες σε αυτή Διευθύνσεις Περιφερειακών Ενοτήτων και Έδρας συγκλίνουν με τα ανωτέρω και ενδεικτικά αναφέρονται σε:

6.1 Δράσεις ενημέρωσης, ανταλλαγής τεχνογνωσίας, εκπαίδευσης, ενίσχυσης ποικιλοτρόπως των πολιτών καθώς και υλοποίησης προγραμμάτων με συναρμόδιους φορείς για: **την αξία της υγιεινής διατροφής, της τακτικής σωματικής δραστηριότητας**, αφού η έλλειψή της επηρεάζει την υγεία, την ευεξία και την ποιότητα ζωής των ατόμων. Επιπλέον δράσεις που συνδυάζουν την υγιεινή διατροφή και την κοινωνική αλληλεγγύη, για την κάλυψη των βασικών διατροφικών αναγκών όλων των πολιτών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Επίσης δράσεις καινοτομίες και βέλτιστες πρακτικές που θα αποσκοπούν στην ενίσχυση του πληθυσμού της ΠΔΕ για φυσική άσκηση, υγιεινή διατροφή και υιοθέτηση υγιεινών συμπεριφορών (αποφυγή καπνίσματος, αλκοόλ, κ.α) που θα συμβάλλουν στην βελτίωση επιπέδου διαβίωσης καθώς και δράσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης που θα προκύπτουν με συνέργεια των φορέων υγείας με διάφορους φορείς Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα, εθελοντών κ.λ.π που θα έχουν ως στόχο την ανάδειξη της σημασίας της μεσογειακής

²²Jensen, M. D., Ryan, D. H., Apovian, C. M., Ard, J. D., Comuzzie, A.G., Donato, K. A., et al. (2014). Guideline for the management of overweight and obesity in adults. American Heart Association Task Force on Practice Guidelines and The Obesity Society.

διατροφής σε συνδυασμό με την σωματική άσκηση καθώς και την ανάδειξη τοπικών προϊόντων ΠΔΕ.

6.2 Ενημέρωση του πληθυσμού της ΠΔΕ και ανταλλαγή τεχνογνωσίας μεταξύ επιστημόνων κι άλλες διαδραστικές πρακτικές δράσεις (παρασκευή και διανομή γευμάτων κλπ) **σχετικά με τη Διατροφή, το ρόλο της στην ανθρώπινη υγεία και την συμβολή της στην αντιμετώπιση νοσημάτων**(όπως δεδομένα επιπολασμού παχυσαρκίας και σακχαρώδη διαβήτη, διατροφικά δεδομένα σχετιζόμενα με καρδιαγγειακά νοσήματα, κ.α) βασισμένα σε αποτελέσματα έγκυρων επιστημονικών μελετών. Εμπεριέχονται δράσεις που αφορούν την ενημέρωση για κλινική διατροφή.

6.3 Ενημέρωση του πληθυσμού της ΠΔΕ και ανταλλαγή τεχνογνωσίας για τροφογενείς λοιμώξεις, νεοαναδυόμενους διατροφικούς κινδύνους όπως διατροφικές κρίσεις (διοξίνες, σπογγώδης εγκεφαλοπάθεια, γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα, επικίνδυνα προϊόντα φυτοπροστασίας κ.ά.),

6.4 Δράσεις εκπαίδευσης, καινοτόμες πρωτοβουλίες σε πιο ειδικά θέματα που αφορούν την διατροφή ΑμεΑ, παιδιών, ηλικιωμένων και ευπαθών ομάδων του πληθυσμού της ΠΔΕ.

6.5 Ανταλλαγή τεχνογνωσίας, διάχυση αποτελεσμάτων που αφορούν τη συλλογή, την επεξεργασία και την αξιοποίηση αποτελεσμάτων από ερευνητικές και επιδημιολογικές μελέτες σε σχέση με τη διατροφή, που θα συμβάλλουν στην βελτίωση διατροφικών συνθηκών και υγείας στην ΠΔΕ, σε συνεργασία με τον ΕΟΔΔΥ και τον ΕΦΕΤ και την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων (EFSA), καθώς και με άλλους φορείς που έχουν αρμοδιότητες στο τομέα των τροφίμων – διατροφής και διατομεακές δράσεις με συλλόγους, οργανώσεις και φορείς της κοινωνίας των πολιτών της ΠΔΕ .

6.6 Δράσεις για την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και υλοποίησης προγραμμάτων σε θέματα που αφορούν την υγιεινή και ασφάλεια στα τρόφιμα και στο νερό, όσον αφορά την πρωτογενή παραγωγή, την μεταποίηση, εμπορία, διάθεση, διακίνηση τους. Στα παρόντα συμπεριλαμβάνονται σύγχρονα θέματα που αφορούν την ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία. Δύναται να συμπεριληφθούν επίσης και δράσεις που αφορούν ενημέρωση σχετικά με την επικαιροποίηση εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, κατευθυντήριες οδηγίες έγκυρων οργανισμών με κύριο άξονα την προστασία και την προαγωγή της υγείας σε εθνικό επίπεδο και σε τοπικό επίπεδο.

6.7 Διατομεακές Δράσεις ενημέρωσης σχετικά με τα τρόφιμα που παρέχονται στα σχολικά κυλικεία, με βάση τα πρότυπα ποιότητας, υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων που ορίζονται από τον ΕΦΕΤ και την ισχύουσα υγειονομική νομοθεσία.

Μέσα από τον παρόντα άξονα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια να υλοποιήσει όλες τις δράσεις που συγκλίνουν στα αναφερόμενα παραπάνω και προάγουν την κοινωνική αλληλεγγύη και συνοχή, την υγεία και την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής. Ενδεικτικά, προγραμματίζονται: η έκδοση έντυπων ή ψηφιακών ενημερωτικών φυλλαδίων, η πραγματοποίηση διαδικτυακών και δια ζώσης ημερίδων και άλλων εκπαιδευτικών σεμιναρίων, προγραμμάτων και εργαστηρίων, η υλοποίηση δρώμενων και εκδηλώσεων σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους, η πραγματοποίηση συνεδρίων και συναφών προγραμμάτων, η δημιουργία ενημερωτικών βίντεο, multimedia εφαρμογών, κ.α. η εφαρμογή προγραμμάτων ενίσχυσης οικογενειών και τοπικής κοινωνίας (γεύματα αλληλεγγύης, παροχή ειδών πρώτης ανάγκης, κοινωνικά φροντιστήρια, δράσεις ενδυνάμωσης κ.λπ.), η ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης μεταξύ των πολιτών με βιωματικές τεχνικές, κ.α.

Για τις αναφερόμενες δράσεις δυνητικοί φορείς σύναψης συνεργιών υλοποίησης σε συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι:

Πανεπιστημιακά Τμήματα στην κωρική αρμοδιότητα της ΠΔΕ, Δήμοι Π.Ε. της ΠΔΕ, Ι. Μητροπόλεις ΠΔΕ, Νοσοκομειακές Μονάδες των Περιφερειακών Ενοτήτων ΠΔΕ, Μονάδες ΠΦΥ που υπάγονται στην 6η ΥΠΕ, Αρμόδιες διευθύνσεις μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΠΔΕ, Επιμελητήρια, Εργατικά Κέντρα, ΜΜΕ, διατομεακές δράσεις (με άλλους Συλλόγους), Ιατροπαιδαγωγικών Κέντρων Νοσοκομείων, των φορέων και συλλόγων που ασχολούνται με τα θέματα του άξονα, των νομικών προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου, Διευθύνσεων Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Αχαΐας, Ηλείας και Αιτωλοακαρνανίας ΠΔΕ και Έδρας ΠΔΕ, των Ιατρικών και Φαρμακευτικών Συλλόγων ΠΔΕ, των εθελοντικών οργανώσεων και των Συλλόγων κοινωνικής υποστήριξης, εκπροσώπους της Κοινωνίας των Πολιτών, των αθλητικών σωματείων της Περιφέρειας που σε συνέργια με τους

φορείς Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας διοργανώνουν τέτοιες δράσεις κ.ά. με στόχο τους ευρύτερους συνεργατικούς δεσμούς . Εμπεριέχονται επίσης όλοι οι επιστημονικοί, συλλογικοί και κοινωνικοί φορείς με τυπικά (κοινωνικές συμπράξεις, ομοσπονδίες κ.α) ή άτυπα οργανωτικά πλαίσια (δίκτυα κοινωνικής αλληλεγγύης, πρωτοβουλίες υγείας, εθελοντισμό κ.α) που έχουν ως στόχο την προάσπιση με κάθε νόμιμο μέσο των ηθικών και υλικών συμφερόντων των ατόμων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού –ενδεικτικά η Κίνηση ΠΡΟΤΑΣΗ, το Φωτεινό Αστéρι, ο ΙΦΝΕ Αχαΐας και Αιτ/νίας, το Κέντρο Πρόληψης των εξαρτήσεων και προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας Περιφερειακής Ενότητας Αιτ/νίας «ΟΔΥΣΣΕΑΣ», ο σύλλογος για την Ψυχική Υγεία «ΣΟΨΥ», η Ε.ΚΕ.Ψ.Υ.Ε., το ΚΟΙΣΠΕ «ΦΑΡΟΣ», το Θεραπευτικό Παιδαγωγικό Κέντρο Πατρών «Η ΜΕΡΙΜΝΑ», το Χαμόγελο του Παιδιού, ο σύλλογος ΑΜΕΑ γονέων και φίλων «ΑΛΚΥΟΝΗ», η Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΠΟΜ ΑμεΑ Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν.), το Ίδρυμα Φιλοξενίας Ογκολογικών Ασθενών «Η Ελπίδα», οι Δομές της Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης «Παναγία Ελεούσα, οι Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης για άτομα με Νοητική Στέρση των «Μαχητών», ο Πανελλήνιος Σύλλογος Τυφλών, η ΕΛΕΠΑΠ Αιτωλοακαρνανίας, το Εργαστήρι Ειδικής Επαγγελματικής Αγωγής και Αποκατάστασης «ΠΑΝΑΓΙΑ ΕΛΕΟΥΣΑ», ο σύλλογος Ατόμων με ειδικές Ανάγκες Γονέων και Φίλων «ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ», ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΛΟΥΚΑΣ», ο σύλλογος γονέων αυτιστικών ατόμων «ΑΠΙΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΣ Ο ΚΑΠΠΑΔΟΚΗΣ», το Δημητρούκειο Ειδικό Σχολείο, ο σύλλογος για παιδιά με νεοπλασματική ασθένεια «ΦΛΟΓΑ», ο σύλλογος ατόμων με σακχαρώδη Διαβήτη ΓΛΥΚΙΑ ΖΩΗ, ο Σύλλογος Γυναικών με Καρκίνο Μαστού ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ, το ΚΕΔΜΟΠ «Χάρισε Ζωή», η Πανελλαδική Οργάνωση Γυναικών «ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΗ», ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος Πάτρας ΔΑΝΙΗΛΙΣ, ο ΚΟΙΝΣΠΕ ΓΕΦΥΡΕΣ, ο Σύλλογος Ρευματοπαθών Πάτρας, ο Σύλλογος Νεφροπαθών, ο Σύλλογος Πασχόντων εκ Μεσογειακής αναιμίας Γονέων & Φίλων Ν. Αιτ/νίας, ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία Αμφιλοχίας «Έχω Δικαίωμα», το Σωματείο Κωφών και Βαρήκων Νοτιοδυτικής Ελλάδας, το Σωματείο Γονέων, Κηδεμόνων & Φίλων Ατόμων με Αυτισμό Αχαΐας «ΜΙΤΟΣ», ο Αχαϊκός Σύλλογος Προστασίας Πασχόντων από Μεσογειακή Αναίμια, ο σύλλογος πρόληψης και Βοήθειας Ατόμων με Μεσογειακή Αναίμια «Πάτρα '82», η Ελληνική Ένωση για την Αντιμετώπιση της σκλήρυνσης κατά Πλάκας Δυτικής Ελλάδας, ο σύλλογος παραπληγικών και κινητικά αναπήρων ΠΕ Ηλείας, το Σωματείο Ατόμων με ψυχική Αναπηρία ΠΕ Αχαΐας «ΣΘΕΝΟΣ», το σωματείο ατόμων με νόσο Crohn και Ελκώδη Κολίτιδα Αχαΐας, το ειδικό Κέντρο Αποκατάστασης και Μέριμνας Ατόμων με ειδικές ανάγκες ΕΚΑΜΕ/ΑΜΕΑ Αιγίου, οι σύλλογοι εθελοντών Αιμοδοτών, η Πανελλήνια εταιρεία Γηριατρικής και Γεροντολογίας, οι σύλλογοι κατά των ναρκωτικών ΟΚΑΝΑ, «ΓΕΦΥΡΑ», κ.α – η Ιατρική Εταιρεία Δυτικής Ελλάδας, ο Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών, ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός καθώς και Φορείς του πληθυσμού από τον ευρύτερο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα της ΠΔΕ, που θα συμβάλλουν στην ενίσχυση των ικανοτήτων παρακολούθησης, αξιολόγησης δια βίου εκπαίδευσης /διαφώτισης ετοιμότητας και αντίδρασης σε περιπτώσεις διαφύλαξης της διασυννοριακής υγείας και σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, διαχείρισης κρίσεων που αφορούν τον τομέα της υγείας και κοινωνικής μέριμνας.

Ο προϋπολογισμός της δαπάνης για την πραγματοποίηση των παραπάνω δράσεων ανέρχεται έως του ποσού 10.000 € και θα επιβαρυνθεί ο προϋπολογισμός του 2024 με κωδικό 02.01.072.0844.01.1228

ΑΞΟΝΑΣ 7: Εθελοντισμός – Προγράμματα Φορέων & Κοινωνίας Πολιτών για Υγεία-Κοινωνική Μέριμνα

Είναι πλέον κατανοητό απ' όλους ότι ο **εθελοντισμός** είναι ένας δυναμικός τρόπος κοινωνικής συμμετοχής και παρέμβασης των πολιτών. Δίνει την ευκαιρία στον κάθε πολίτη, εφόσον το επιθυμεί, να συμμετέχει δυναμικά στο κοινωνικό γίγνεσθαι, παρέχοντας αφιλοκερδώς με κάθε δυνατό τρόπο τις υπηρεσίες του στην κοινωνία την οποία ανήκει, όταν το απαιτούν οι συνθήκες.

Στόχος μας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι η προώθηση και ανάπτυξη του εθελοντισμού, της συμμετοχικότητας, της κοινωνικής συνείδησης, της ευθύνης, της ενημέρωσης και δικτύωσης των εθελοντών.

Η εθελοντική αιμοδοσία, η δωρεά αιμοποιητικών κυττάρων και η δωρεά οστών και οργάνων παραμένουν σημαντικά θέματα στη χώρα μας και παγκόσμια καθώς πολλά είναι τα

βήματα που πρέπει να γίνουν για να αναπτυχθούν περαιτέρω, ιδιαίτερα στη μετά-Covid εποχή.

Ειδικά η ιδέα της δωρεάς οργάνων και ιστών αποτελεί πάντα την ύψιστη μορφή εθελοντικής προσφοράς και αλτρουισμού, καθώς και τη βασική προϋπόθεση για την πραγματοποίηση του ιατρικού θαύματος της μεταμόσχευσης.

Η αιμοδοσία και η δωρεά οργάνων αποτελούν πράξεις που βασίζονται στην ανιδιοτέλεια, τον ανθρωπισμό και την αγάπη για τον πάσχοντα συνάνθρωπο.

Η ενεργοποίηση του εθελοντισμού συνενώνει την ατομική ανιδιοτέλεια με τη κοινωνική εμπιστοσύνη, τη συλλογική ευημερία και συστήνει τη βάση της ενεργούς συμμετοχής (citizenship) στο κοινωνικό γίγνεσθαι. Ο εθελοντής δεν είναι μόνο πομπός, αλλά και δέκτης των ωφελειών που απορρέουν από την εθελοντική δράση του. Άλλωστε ο εθελοντισμός είναι ένας σημαντικός δείκτης του πολιτισμού της τοπικής κοινωνίας.

Μέσα από τον παρόντα άξονα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια να υλοποιήσει όλες τις δράσεις που συγκλίνουν στα αναφερόμενα παραπάνω και προάγουν την υγεία, την κοινωνική αλληλεγγύη και την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής.

Στον ΑΞΟΝΑ 7: Εθελοντισμός – Προγράμματα Φορέων & Κοινωνίας Πολιτών για Υγεία – Κοινωνική Μέριμνα συμπεριλαμβάνονται οι κάτωθι δράσεις σε συνεργασία των φορέων Δράσεις που μέσα από τη συνεργασία φορέων με το γρ. Αναπληρωτή Περιφερειάρχη ΠΔΕ , το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Δημόσιας Υγείας και το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Κοινωνικής Πολιτικής και Οικογένειας και τις υπαγόμενες σε αυτή Διευθύνσεις Περιφερειακών Ενοτήτων και Έδρας συγκλίνουν με τα ανωτέρω και ενδεικτικά αναφέρονται σε:

7.1 Δράσεις ενημέρωσης, ανταλλαγής τεχνογνωσίας, εκπαίδευσης, ενίσχυσης , καθώς και υλοποίησης προγραμμάτων, με συναρμόδιους φορείς για: την ενίσχυση του εθελοντισμού – με αιμοδοσίες, εκστρατείες ενημέρωσης για τη δωρεά μυελού των οστών κλπ- την εποχή που διανύουμε, την ανάδειξη της αξίας του, πώς μπορεί να συνεχιστεί απρόσκοπτα και με ασφάλεια και στις δύσκολες συνθήκες που τώρα διανύουμε.

7.2 Ενημέρωση πληθυσμού ως προς τα οφέλη του εθελοντισμού στο τομέα της Υγείας και της Κοινωνικής Μέριμνας. Ανταλλαγή Τεχνογνωσίας καιρίων εθελοντικών οργανώσεων, Διάχυση Γνώσης και Καλών Πρακτικών, Διαφώτιση για Νομοθετικά Ζητήματα που άπτονται της εθελοντικής δράσης και θεμάτων οργάνωσης, ενδυνάμωσης και εκπαίδευσης εθελοντών.

7.3 Δράσεις προαγωγής του εθελοντισμού στην ΠΔΕ σε θέματα υγείας και κοινωνικής μέριμνας που αφορούν διάχυση πρακτικών προγραμμάτων εθελοντισμού, καλών πρακτικών στην Ευρώπη (European Voluntary Service) που σχετίζονται με την ενδυνάμωση, εκπαίδευση, εύρεση εθελοντών, δικαιώματα εθελοντών και ανάπτυξη εθελοντικού κινήματος.

7.4 Δράσεις που αφορούν συνέργιες διαφόρων οργανισμών, Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα, εθελοντών και κοινοτικών προγραμμάτων από τυπικές και άτυπες μορφές συλλογικής δράσης (π.χ. Εθελοντές αιμοδότες, σύλλογοι και ομάδεςκ.α) με στόχο την ανάπτυξη δράσεων εθελοντισμού, στον τομέα της υγείας και κοινωνικής μέριμνας.

7.5 Οργάνωση δράσεων και διατομεακή συνεργασία στο πλαίσιο Παγκόσμιων & διεθνών ημερών/εβδομάδων για την προώθηση του εθελοντισμού . Πρόκειται να οργανωθούν δράσεις, ημερίδες και εκδηλώσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του πληθυσμού με διανομή έντυπου και e-υλικού, ομιλίες και συμβουλευτική γύρω από επιλεγμένες θεματικές που αφορούν τις παγκόσμιες ημέρες, στα πλαίσια των οποίων θα ενισχυθεί ο εθελοντισμός και η κοινωνική αλληλεγγύη .

Μέσα από τον παρόντα άξονα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια να υλοποιήσει όλες τις δράσεις που συγκλίνουν στα αναφερόμενα παραπάνω και προάγουν την κοινωνική αλληλεγγύη και συνοχή, την υγεία και την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής. Ενδεικτικά, προγραμματίζονται: η έκδοση έντυπων ή ψηφιακών ενημερωτικών φυλλαδίων, η πραγματοποίηση διαδικτυακών

και δια ζώσης ημερίδων και άλλων εκπαιδευτικών σεμιναρίων, προγραμμάτων και εργαστηρίων, η υλοποίηση δρώμενων και εκδηλώσεων σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους, η πραγματοποίηση συνεδρίων και συναφών προγραμμάτων, η δημιουργία ενημερωτικών βίντεο, multimedia εφαρμογών, κ.α. η εφαρμογή προγραμμάτων ενίσχυσης οικογενειών και τοπικής κοινωνίας (γεύματα αλληλεγγύης, παροχή ειδών πρώτης ανάγκης, κοινωνικά φροντιστήρια, δράσεις ενδυνάμωσης κ.λπ.), η ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης μεταξύ των πολιτών με βιωματικές τεχνικές, κ.α.

Για τις αναφερόμενες δράσεις δυνητικοί φορείς σύναψης συνεργιών υλοποίησης σε συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι:

Πανεπιστημιακά Τμήματα στην χωρική αρμοδιότητα της ΠΔΕ, Δήμοι Π.Ε. της ΠΔΕ, Ι. Μητροπόλεις ΠΔΕ, Νοσοκομειακές Μονάδες των Περιφερειακών Ενοτήτων ΠΔΕ, Μονάδες ΠΦΥ που υπάγονται στην 6η ΥΠΕ, Αρμόδιες διευθύνσεις μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΠΔΕ, Επιμελητήρια, Εργατικά Κέντρα, ΜΜΕ, διατομιακές δράσεις (με άλλους Συλλόγους), Ιατροπαιδαγωγικών Κέντρων Νοσοκομείων, των φορέων και συλλόγων που ασχολούνται με τα θέματα του άξονα, των νομικών προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου, Διευθύνσεων Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Αχαΐας, Ηλείας και Αιτωλοακαρνανίας ΠΔΕ και Έδρας ΠΔΕ, των Ιατρικών και Φαρμακευτικών Συλλόγων ΠΔΕ, των εθελοντικών οργανώσεων και των Συλλόγων κοινωνικής υποστήριξης, εκπροσώπους της Κοινωνίας των Πολιτών, των αθλητικών σωματείων της Περιφέρειας που σε συνέργια με τους φορείς Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας διοργανώνουν τέτοιες δράσεις κ.ά. με στόχο τους ευρύτερους συνεργατικούς δεσμούς . Εμπεριέχονται επίσης όλοι οι επιστημονικοί, συλλογικοί και κοινωνικοί φορείς με τυπικά (κοινωνικές συμπράξεις, ομοσπονδίες κ.α) ή άτυπα οργανωτικά πλαίσια (δίκτυα κοινωνικής αλληλεγγύης, πρωτοβουλίες υγείας, εθελοντισμό κ.α) που έχουν ως στόχο την προάσπιση με κάθε νόμιμο μέσο των ηθικών και υλικών συμφερόντων των ατόμων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού –ενδεικτικά η Κίνηση ΠΡΟΤΑΣΗ, το Φωτεινό Αστéρι, ο ΙΦΝΕ Αχαΐας και Αιτ/νίας, το Κέντρο Πρόληψης των εξαρτήσεων και προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας Περιφερειακής Ενότητας Αιτ/νίας «ΟΔΥΣΣΕΑΣ», ο σύλλογος για την Ψυχική Υγεία «ΣΟΨΥ», η Ε.ΚΕ.Ψ.Υ.Ε., το ΚΟΙΝΣΠΕ «ΦΑΡΟΣ», το Θεραπευτικό Παιδαγωγικό Κέντρο Πατρών «Η ΜΕΡΙΜΝΑ», το Χαμόγελο του Παιδιού, ο σύλλογος ΑΜΕΑ γονέων και φίλων «ΑΛΚΥΟΝΗ», η Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΠΟΜ ΑμεΑ Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν.), το Ίδρυμα Φιλοξενίας Ογκολογικών Ασθενών «Η Ελπίδα», οι Δομές της Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης «Παναγία Ελεούσα, οι Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης για άτομα με Νοητική Στέρση των «Μαχητών», ο Πανελλήνιος Σύλλογος Τυφλών, η ΕΛΕΠΑΠ Αιτωλοακαρνανίας, το Εργαστήρι Ειδικής Επαγγελματικής Αγωγής και Αποκατάστασης «ΠΑΝΑΓΙΑ ΕΛΕΟΥΣΑ», ο σύλλογος Ατόμων με ειδικές Ανάγκες Γονέων και Φίλων «ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ», ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΛΟΥΚΑΣ», ο σύλλογος γονέων αυτιστικών ατόμων «ΑΠΙΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΣ Ο ΚΑΠΠΑΔΟΚΗΣ», το Δημητρούκειο Ειδικό Σχολείο, ο σύλλογος για παιδιά με νεοπλασματική ασθένεια «ΦΛΟΓΑ», ο σύλλογος ατόμων με σακχαρώδη Διαβήτη ΓΛΥΚΙΑ ΖΩΗ, ο Σύλλογος Γυναικών με Καρκίνο Μαστού ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ, το ΚΕΔΜΟΠ «Χάρισε Ζωή», η Πανελλαδική Οργάνωση Γυναικών «ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΗ», ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος Πάτρας ΔΑΝΙΗΛΙΣ, ο ΚΟΙΝΣΠΕ ΓΕΦΥΡΕΣ, ο Σύλλογος Ρευματοπαθών Πάτρας, ο Σύλλογος Νεφροπαθών, ο Σύλλογος Πασχόντων εκ Μεσογειακής αναιμίας Γονέων & Φίλων Ν. Αιτ/νίας, ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία Αμφιλοχίας «Έχω Δικαίωμα», το Σωματείο Κωφών και Βαρήκων Νοτιοδυτικής Ελλάδας, το Σωματείο Γονέων, Κηδεμόνων & Φίλων Ατόμων με Αυτισμό Αχαΐας «ΜΙΤΟΣ», ο Αχαϊκός Σύλλογος Προστασίας Πασχόντων από Μεσογειακή Αναιμία, ο σύλλογος πρόληψης και Βοήθειας Ατόμων με Μεσογειακή Αναιμία «Πάτρα '82», η Ελληνική Ένωση για την Αντιμετώπιση της σκλήρυνσης κατά Πλάκας Δυτικής Ελλάδας, ο σύλλογος παραπληγικών και κινητικά αναπήρων ΠΕ Ηλείας, το Σωματείο Ατόμων με ψυχική Αναπηρία ΠΕ Αχαΐας «ΣΘΕΝΟΣ», το σωματείο ατόμων με νόσο Crohn και Ελκώδη Κολίτιδα Αχαΐας, το ειδικό Κέντρο Αποκατάστασης και Μέριμνας Ατόμων με ειδικές ανάγκες ΕΚΑΜΕ/ΑΜΕΑ Αιγίου, οι σύλλογοι εθελοντών Αιμοδοτών, η Πανελλήνια εταιρεία Γηριατρικής και Γεροντολογίας, οι σύλλογοι κατά των ναρκωτικών ΟΚΑΝΑ, «ΓΕΦΥΡΑ», κ.α – η Ιατρική Εταιρεία Δυτικής Ελλάδας, ο Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών, ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός καθώς και Φορείς του πληθυσμού από τον ευρύτερο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα της ΠΔΕ, που θα συμβάλλουν στην ενίσχυση των ικανοτήτων παρακολούθησης, αξιολόγησης δια βίου εκπαίδευσης /διαφώτισης ετοιμότητας και αντίδρασης σε περιπτώσεις

διαφύλαξης της διασυννοριακής υγείας και σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, διαχείρισης κρίσεων που αφορούν τον τομέα της υγείας και κοινωνικής μέριμνας.

Ο προϋπολογισμός της δαπάνης για την πραγματοποίηση των παραπάνω δράσεων ανέρχεται έως του ποσού 15.000 € και θα επιβαρυνθεί ο προϋπολογισμός του 2024 με κωδικό 02.01.072.0844.01.1228

ΑΞΟΝΑΣ 8: ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΕΙΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

Η κλιματική αλλαγή αποτελεί σημαντική απειλή για την ανθρώπινη υγεία. Παρότι, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον, η αλλαγή του κλίματος δεν θα δημιουργήσει ενδεχομένως πολλές νέες ή άγνωστες απειλές για την υγεία, οι υφιστάμενες επιπτώσεις θα επιδεινωθούν και θα είναι πιο έντονες απ' ό,τι είναι σήμερα. Σύμφωνα με την παραπάνω επιτροπή, οι σημαντικότερες επιπτώσεις για την υγεία από την κλιματική αλλαγή θα είναι:

1. Αύξηση της θνησιμότητας (θάνατοι) και της νοσηρότητας (ασθένειες) που συνδέονται με τον καύσωνα το καλοκαίρι.
2. Μείωση της θνησιμότητας (θάνατοι) και νοσηρότητας (ασθένειες) που συνδέονται με το ψύχος τον χειμώνα.
3. Αύξηση του κινδύνου ατυχημάτων και των επιπτώσεων στη γενικότερη ευημερία από ακραία καιρικά φαινόμενα (πλημμύρες, πυρκαγιές και καταιγίδες).
4. Αλλαγές στον αντίκτυπο νοσημάτων που μεταδίδονται με διαβίβασιές ή από τρωκτικά ή στον αντίκτυπο υδατογενών ή τροφιμογενών νοσημάτων.
5. Αλλαγές στην εποχική κατανομή ορισμένων αλλεργιογόνων ειδών γύρης, στο εύρος των ιών, στην κατανομή επιβλαβών οργανισμών και ασθενειών.
6. Αναδυόμενες και επανεμφανιζόμενες ασθένειες των ζώων που αυξάνουν τις προκλήσεις για την υγεία των ζώων και του ανθρώπου στην Ευρώπη, λόγω των ιογενών ζωνοόσων και των νόσων που μεταδίδονται με διαβίβασιές.
7. Αναδυόμενοι και επανεμφανιζόμενοι επιβλαβείς για τα φυτά οργανισμοί (έντομα, παθογόνοι οργανισμοί και άλλοι επιβλαβείς οργανισμοί) και ασθένειες που επηρεάζουν τα δασικά συστήματα και τα συστήματα καλλιέργειών.
8. Κίνδυνοι σε σχέση με τη μεταβολή της ποιότητας του αέρα και το όζον.

Ειδικά για την Ευρώπη, σύμφωνα με έκθεση του ΠΟΥ, οι περιβαλλοντικοί παράγοντες ευθύνονται για το 12-18% του συνολικού αριθμού των θανάτων στις 53 χώρες της ευρωπαϊκής περιφέρειας του ΠΟΥ. Η βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος σε βασικούς τομείς, όπως ο αέρας, τα ύδατα και ο θόρυβος, μπορεί να λειτουργήσει προληπτικά έναντι των νοσημάτων και να ενισχύσει την ανθρώπινη υγεία.

Τα παραπάνω αποδεικνύουν ότι η υγεία μας είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το περιβάλλον και την υγεία του πλανήτη μας. Ένας υγιής πλανήτης είναι βασική προϋπόθεση για την υγεία και την ευημερία όλων των ανθρώπων.

Μη μεταδοτικά νοσήματα, όπως η ισχαιμική καρδιοπάθεια, τα χρόνια αναπνευστικά νοσήματα και οι νεοπλασίες συνιστούν τα κυριότερα νοσήματα που σχετίζονται με έκθεση σε ανθυγιεινές περιβαλλοντικές συνθήκες. Οι τραυματισμοί, οι αναπνευστικές λοιμώξεις και τα εγκεφαλικά επεισόδια ακολουθούν. Επιπλέον περιβαλλοντικοί παράγοντες όπως η ατμοσφαιρική ρύπανση, ο θόρυβος και οι επικίνδυνες χημικές ουσίες έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην υγεία.

Μέσα από τον παρόντα άξονα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια να υλοποιήσει όλες τις δράσεις που συγκλίνουν στα αναφερόμενα παραπάνω και προάγουν την υγεία, την κοινωνική αλληλεγγύη και την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής.

Στον Άξονα 8: «Περιβαλλοντική Αειφορία και Υγεία» εντάσσονται δράσεις που συγκλίνουν με τα ανωτέρω, θα υλοποιηθούν μέσα από τη συνεργασία φορέων με το γρ. Αναπληρωτή Περιφερειάρχη ΠΔΕ, το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Δημόσιας Υγείας και το

Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Κοινωνικής Πολιτικής και Οικογένειας και τις υπαγόμενες σε αυτή Διευθύνσεις Περιφερειακών Ενοτήτων και Έδρας και αναφέρονται σε:

8.1 Δράσεις για την βελτίωση της ποιότητας ζωής και υγείας του πληθυσμού της ΠΔΕ μέσω του ελέγχου των περιβαλλοντικών συνθηκών και του αντίκτυπου που έχουν στην υγεία. Εμπεριέχονται διατομεακές δράσεις για την παρακολούθηση και ανάλυση των σχέσεων μεταξύ περιβάλλοντος και υγείας, οικοδομώντας ένα συνεργατικό δίκτυο διασυνοριακών υπηρεσιών δημόσιας υγείας και κοινωνικών υπηρεσιών, καθώς και πληροφόρησης του κοινού σχετικά με τους κινδύνους στην υγεία από τη ρύπανση. Εδώ εντάσσονται δράσεις ενημέρωσης του πληθυσμού και ειδικά των παιδιών και των εφήβων καθώς και η ενίσχυση πιο πρακτικών δράσεων όπως π.χ η δεντροφύτευση, προβολή και στήριξη καινοτομιών που αφορούν την υγεία και το περιβάλλον, ο καθαρισμός των παραλιών σε συνεργασία με την Κοινωνία των Πολιτών και φορείς της ΠΔΕ. Οι περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένοι πολίτες συνειδητοποιούν τη σοβαρότητα των ζητημάτων και τις επιδράσεις στην υγεία τους, διερευνούν και σκέπτονται κριτικά και παρεμβαίνουν στη διαμόρφωση συνθηκών αειφόρου ανάπτυξης. Εμπεριέχονται δράσεις που αφορούν διάχυση αποτελεσμάτων εντοπισμού προβλημάτων για την τοπική ανάπτυξη που σχετίζονται με την υγεία.

8.2 Διατομεακές Δράσεις Ανταλλαγής Τεχνογνωσίας για την αξιοποίηση επιστημονικών ευρημάτων και την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών διαχείρισης και αντιμετώπισης της περιβαλλοντικής ρύπανσης²³ με εστίαση σε θέματα όπως: ανάγκη πρόληψης των ατυχημάτων και μείωσης των επιπτώσεων των εκπομπών ρύπων και ακτινοβολιών, χρησιμοποίηση τεχνικών για παραγωγή λιγότερων αποβλήτων, χρήση λιγότερων επικίνδυνων ουσιών κ.α

8.3 Δράσεις για την κατανόηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στην υγεία, που περιλαμβάνουν ειδικά θέματα και επιστημονικές έννοιες, με στόχο την ενημέρωση του γενικού και ειδικών πληθυσμών. Η πληροφόρηση και η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης σε θέματα που αφορούν στην περιβαλλοντική επίδραση στην Υγεία θα ενισχύσει τις ενέργειες προάσπισης της δημόσιας Υγείας στην ΠΔΕ.

8.4 Διατομεακές Δράσεις ανταλλαγής τεχνογνωσίας με άλλες πλατφόρμες περιβαλλοντικής υγείας ως διαδραστικό εργαλείο τηλεκπαίδευσης προς την ενημέρωση των πολιτών, που θα ενισχύει την εξωστρέφεια της περιφέρειας ενώ θεωρείται προϋπόθεση για τον περιορισμό αντίστοιχων κρουσμάτων.

8.5 Δράσεις για την προστασία των ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων από τους περιβαλλοντικούς κινδύνους. Μέσα από την διάχυση αποτελεσμάτων αξιολόγησης της κοινωνικής ευπάθειας και της έκθεσης σε περιβαλλοντικούς κινδύνους μπορεί να δημιουργηθεί ένας χωροταξικός χάρτης. Στο πλαίσιο αυτό εμπεριέχονται στοχευόμενες δράσεις επιμόρφωσης, ευαισθητοποίησης για την βέλτιστη προστασία των απόρων, των ατόμων τρίτης ηλικίας και των παιδιών από περιβαλλοντικούς κινδύνους όπως η ατμοσφαιρική ρύπανση, η ηχορύπανση και οι ακραίες θερμοκρασίες, σε περιοχές της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας που επιστημονικά καταγράφονται ιδιαίτερα δυσμενείς περιβαλλοντικές συνθήκες.

8.6 Διατομεακές Δράσεις Ενημέρωσης για τη Διασφάλιση της Καθαρότητας των Υδάτων Κολύμβησης και των Πόσιμων Υδάτων καθώς και δράσεις που αφορούν στην ενημέρωση και ανταλλαγή τεχνογνωσίας στον περιορισμό της τοξικότητας χημικών ουσιών π.χ. του υδραργύρου τόσο στο περιβάλλον όσο και στον ανθρώπινο οργανισμό.

Μέσα από τον παρόντα άξονα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια να υλοποιήσει όλες τις δράσεις που συγκλίνουν στα αναφερόμενα παραπάνω και προάγουν την κοινωνική αλληλεγγύη και συνοχή, την υγεία και την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής. Ενδεικτικά, προγραμματίζονται: η έκδοση έντυπων ή ψηφιακών ενημερωτικών φυλλαδίων, η πραγματοποίηση διαδικτυακών και δια ζώσης ημερίδων και άλλων εκπαιδευτικών

²³ Βέλτιστες σημαίνει τις πλέον αποτελεσματικές όσον αφορά την επίτευξη υψηλού γενικού επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος στο σύνολό του.

σεμιναρίων, προγραμμάτων και εργαστηρίων, η υλοποίηση δρώμενων και εκδηλώσεων σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους, η πραγματοποίηση συνεδρίων και συναφών προγραμμάτων, η δημιουργία ενημερωτικών βίντεο, multimedia εφαρμογών, κ.α. η εφαρμογή προγραμμάτων ενίσχυσης οικογενειών και τοπικής κοινωνίας (γεύματα αλληλεγγύης, παροχή ειδών πρώτης ανάγκης, κοινωνικά φροντιστήρια, δράσεις ενδυνάμωσης κ.λπ.), η ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης μεταξύ των πολιτών με βιωματικές τεχνικές, κ.α.

Για τις αναφερόμενες δράσεις δυνητικοί φορείς σύναψης συνεργιών υλοποίησης σε συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι:

Πανεπιστημιακά Τμήματα στην κωρική αρμοδιότητα της ΠΔΕ, Δήμοι Π.Ε. της ΠΔΕ, Ι. Μητροπόλεις ΠΔΕ, Νοσοκομειακές Μονάδες των Περιφερειακών Ενοτήτων ΠΔΕ, Μονάδες ΠΦΥ που υπάγονται στην 6η ΥΠΕ, Αρμόδιες διευθύνσεις μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΠΔΕ, Επιμελητήρια, Εργατικά Κέντρα, ΜΜΕ, διατομιακές δράσεις (με άλλους Συλλόγους), Ιατροπαιδαγωγικών Κέντρων Νοσοκομείων, των φορέων και συλλόγων που ασχολούνται με τα θέματα του άξονα, των νομικών προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου, Διευθύνσεων Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Αχαΐας, Ηλείας και Αιτωλοακαρνανίας ΠΔΕ και Έδρας ΠΔΕ, των Ιατρικών και Φαρμακευτικών Συλλόγων ΠΔΕ, των εθελοντικών οργανώσεων και των Συλλόγων κοινωνικής υποστήριξης, εκπροσώπους της Κοινωνίας των Πολιτών, των αθλητικών σωματείων της Περιφέρειας που σε συνέργια με τους φορείς Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας διοργανώνουν τέτοιες δράσεις κ.ά. με στόχο τους ευρύτερους συνεργατικούς δεσμούς . Εμπεριέχονται επίσης όλοι οι επιστημονικοί, συλλογικοί και κοινωνικοί φορείς με τυπικά (κοινωνικές συμπράξεις, ομοσπονδίες κ.α) ή άτυπα οργανωτικά πλαίσια (δίκτυα κοινωνικής αλληλεγγύης, πρωτοβουλίες υγείας, εθελοντισμό κ.α) που έχουν ως στόχο την προάσπιση με κάθε νόμιμο μέσο των ηθικών και υλικών συμφερόντων των ατόμων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού –ενδεικτικά η Κίνηση ΠΡΟΤΑΣΗ, το Φωτεινό Αστéρι, ο ΙΦΝΕ Αχαΐας και Αιτ/νίας, το Κέντρο Πρόληψης των εξαρτήσεων και προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας Περιφερειακής Ενότητας Αιτ/νίας «ΟΔΥΣΣΕΑΣ», ο σύλλογος για την Ψυχική Υγεία «ΣΟΨΥ», η Ε.ΚΕ.Ψ.Υ.Ε., το ΚΟΙΝΣΠΕ «ΦΑΡΟΣ», το Θεραπευτικό Παιδαγωγικό Κέντρο Πατρών «Η ΜΕΡΙΜΝΑ», το Χαμόγελο του Παιδιού, ο σύλλογος ΑΜΕΑ γονέων και φίλων «ΑΛΚΥΟΝΗ», η Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΠΟΜ ΑμεΑ Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν.), το Ίδρυμα Φιλοξενίας Ογκολογικών Ασθενών «Η Ελπίδα», οι Δομές της Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης «Παναγία Ελεούσα, οι Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης για άτομα με Νοητική Στέρση των «Μαχητών», ο Πανελλήνιος Σύλλογος Τυφλών, η ΕΛΕΠΑΠ Αιτωλοακαρνανίας, το Εργαστήρι Ειδικής Επαγγελματικής Αγωγής και Αποκατάστασης «ΠΑΝΑΓΙΑ ΕΛΕΟΥΣΑ», ο σύλλογος Ατόμων με ειδικές Ανάγκες Γονέων και Φίλων «ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ», ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΛΟΥΚΑΣ», ο σύλλογος γονέων αυτιστικών ατόμων «ΑΠΙΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΣ Ο ΚΑΠΠΑΔΟΚΗΣ», το Δημητρούκειο Ειδικό Σχολείο, ο σύλλογος για παιδιά με νεοπλασματική ασθένεια «ΦΛΟΓΑ», ο σύλλογος ατόμων με σακχαρώδη Διαβήτη ΓΛΥΚΙΑ ΖΩΗ, ο Σύλλογος Γυναικών με Καρκίνο Μαστού ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ, το ΚΕΔΜΟΠ «Χάρισε Ζωή», η Πανελλαδική Οργάνωση Γυναικών «ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΗ», ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος Πάτρας ΔΑΝΙΗΛΙΣ, ο ΚΟΙΝΣΠΕ ΓΕΦΥΡΕΣ, ο Σύλλογος Ρευματοπαθών Πάτρας, ο Σύλλογος Νεφροπαθών, ο Σύλλογος Πασχόντων εκ Μεσογειακής αναιμίας Γονέων & Φίλων Ν. Αιτ/νίας, ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία Αμφιλοχίας «Έχω Δικαίωμα», το Σωματείο Κωφών και Βαρήκων Νοτιοδυτικής Ελλάδας, το Σωματείο Γονέων, Κηδεμόνων & Φίλων Ατόμων με Αυτισμό Αχαΐας «ΜΙΤΟΣ», ο Αχαϊκός Σύλλογος Προστασίας Πασχόντων από Μεσογειακή Αναιμία, ο σύλλογος πρόληψης και Βοήθειας Ατόμων με Μεσογειακή Αναιμία «Πάτρα '82», η Ελληνική Ένωση για την Αντιμετώπιση της σκλήρυνσης κατά Πλάκας Δυτικής Ελλάδας, ο σύλλογος παραπληγικών και κινητικά αναπήρων ΠΕ Ηλείας, το Σωματείο Ατόμων με ψυχική Αναπηρία ΠΕ Αχαΐας «ΣΘΕΝΟΣ», το σωματείο ατόμων με νόσο Crohn και Ελκώδη Κολίτιδα Αχαΐας, το ειδικό Κέντρο Αποκατάστασης και Μέριμνας Ατόμων με ειδικές ανάγκες ΕΚΑΜΕ/ΑΜΕΑ Αιγίου, οι σύλλογοι εθελοντών Αιμοδοτών, η Πανελλήνια εταιρεία Γηριατρικής και Γεροντολογίας, οι σύλλογοι κατά των ναρκωτικών ΟΚΑΝΑ, «ΓΕΦΥΡΑ», κ.α – η Ιατρική Εταιρεία Δυτικής Ελλάδας, ο Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών, ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός καθώς και Φορείς του πληθυσμού από τον ευρύτερο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα της ΠΔΕ, που θα συμβάλλουν στην ενίσχυση των ικανοτήτων παρακολούθησης, αξιολόγησης δια βίου εκπαίδευσης /διαφώτισης ετοιμότητας και αντίδρασης σε περιπτώσεις

διαφύλαξης της διασυννοριακής υγείας και σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, διαχείριση κρίσεων που αφορούν τον τομέα της υγείας και κοινωνικής μέριμνας.

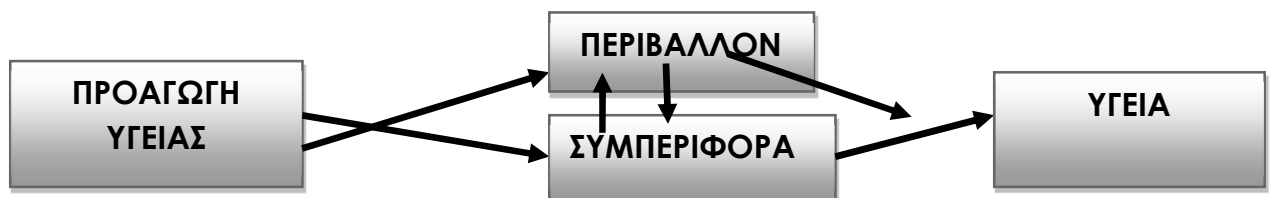
Ο προϋπολογισμός της δαπάνης για την πραγματοποίηση των παραπάνω δράσεων ανέρχεται έως του ποσού 10.000 € και θα επιβαρυνθεί ο προϋπολογισμός του 2024 με κωδικό 02.01.072.0844.01.1228

9. ΑΞΟΝΑΣ: Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (Π.Φ.Υ.) - Δράσεις Πρόληψης και Διαφώτισης Πληθυσμού

Ως Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (Π.Φ.Υ.) νοείται το σύνολο των ολοκληρωμένων υπηρεσιών που έχουν ως σκοπό την παρακολούθηση, διατήρηση και βελτίωση της υγείας του ανθρώπου. Οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν την προαγωγή της υγείας, την πρόληψη της νόσου, τη διάγνωση, την θεραπεία, την ολοκληρωμένη φροντίδα και τη συνέχεια αυτής. Η πρωτοβάθμια φροντίδα Υγείας δηλαδή είναι ένας βασικός πυλώνας του κάθε συστήματος υγείας που ξεκινά από την προληπτική ιατρική, την αγωγή υγείας και τη σχολική υγιεινή, άπτεται της αποσυμφόρησης των εξωτερικών ιατρείων και των νοσηλευτικών κλινών των νοσοκομείων λόγω έγκαιρης και αποτελεσματικής αντιμετώπισης στο σπίτι πολλών από τα χρόνια και πιο απλά οξεία προβλήματα που υπό άλλες συνθήκες θα οδηγούσαν σε επιβάρυνση της δευτεροβάθμιας περίθαλψης και επεκτείνεται στην αποκατάσταση, τη φροντίδα της Τρίτης ηλικίας και προβλημάτων όπως τα ναρκωτικά και η ψυχική υγεία.

Στο πλαίσιο της **Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.)**, η υγεία προσεγγίζεται ως κοινωνικό δικαίωμα ανεξαρτήτως οικονομικών, θρησκευτικών, φυλετικών ή κοινωνικών χαρακτηριστικών. Ενώ τα παλιότερα χρόνια η ΠΦΥ επικεντρώνονταν στην εύρεση τρόπων και λύσεων θεραπείας σχετικά με μια νόσο, ήδη από το 2018 ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας έχει θέσει ως στόχο της ΠΦΥ πρωταρχικά την πρόληψη μιας και μέσω αυτής μπορεί να αποφευχθεί η εξαπλώση μιας ασθένειας σε συλλογικό κυρίως επίπεδο αλλά και για το ίδιο το άτομο.

Προαγωγή Υγείας

Η Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, εμπεριέχει μια δυναμική και αλληλεξαρτώμενη σχέση με τους χρήστες υγείας, καθώς αποτελεί την πρώτη τους επαφή με το σύστημα υγείας. Σύμφωνα με τους στόχους του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και των αρχών των διακηρύξεων της Alma-Ata (1978), η Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας αποτελεί την απαραίτητη στην επίτευξη της παγκόσμιας υγείας και της κοινωνικής ευημερίας.

Στον άξονα 9: Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (Π.Φ.Υ.) - Δράσεις Πρόληψης και Διαφώτισης Πληθυσμού, εντάσσονται δράσεις που συγκλίνουν με τα ανωτέρω, θα υλοποιηθούν μέσα από τη συνεργασία φορέων με το γρ. Αναπληρωτή Περιφερειάρχη ΠΔΕ, το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Δημόσιας Υγείας και το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Κοινωνικής Πολιτικής και Οικογένειας και τις υπαγόμενες σε αυτή Διευθύνσεις Περιφερειακών Ενοτήτων και Έδρας και αναφέρονται σε:

9.1 Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων έγκαιρης ανίχνευσης – Διατομεακές Δράσεις Συμβουλευτικής Υποστήριξης-Εξετάσεις προληπτικής ιατρικής-δράσεις φροντίδας και αποκατάστασης ασθενών στο πλαίσιο συνεργιών με κοινωνικούς φορείς που αφορούν οδοντιατρικές, οφθαλμολογικές, δερματολογικές, σπιρομετρικοί έλεγχοι, διαγνωστική διερεύνηση για ΣΑΥ -αποφρακτική άπνοια ύπνου, μαστογραφίες, τεστ παπ, πρόληψη του ανευρύσματος κοιλιακής αορτής, έλεγχο της εμβολιαστικής κάλυψης

ειδικών πληθυσμιακών ομάδων σύμφωνα με τον εθνικό πρόγραμμα εμβολιασμού, βρουκέλλωση ή μελιταίο πυρετό, αλλεργιολογικοί έλεγχοι σε παιδιά, ενήλικες, ηλικιωμένους, με ιδιαίτερη έμφαση στα άτομα με αναπηρία, στους κατοίκους των απομακρυσμένων περιοχών, σε ευάλωτες ομάδες (πρόσφυγες, μετανάστες μετακινούμενους πληθυσμούς). Οι ανωτέρω δράσεις αφορούν και την αξιοποίηση των κινητών μονάδων της ΠΔΕ καθώς και την συνεργασία με άλλες κινητές μονάδες. Η επιδημιολογική εκτίμηση κατάστασης υγείας πληθυσμού και η πρόληψη της υγείας αποτελεί στις ημέρες μας σημαντικό παράγοντα βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου των ατόμων και ελαχιστοποίησης της νοσηρότητας και πρόωρης θνησιμότητας. Κύριο συστατικό της είναι η προσπάθεια αποφυγής «κινδύνου», των συμπεριφορών δηλαδή που μπορούν τόσο έμμεσα όσο και άμεσα να οδηγήσουν στην εμφάνιση ασθενειών από τα άτομα.

9.2 Δράσεις που αφορούν την ενημέρωση επαγγελματιών υγείας και πληθυσμού σχετικά με σύγχρονες στρατηγικές σχεδιασμού ΠΦΥ και καλές πρακτικές πρόληψης /προαγωγής υγείας εμπιρεύοντας θέματα όπως: ανάπτυξη εξωνοσοκομειακών δομών για φροντίδα στην κοινότητα (communitycare) και στρατηγικές ανάπτυξης αποτελεσματικών μονάδων Υγείας – Πρόνοιας άμεσης πρόσβασης (onestop- shop). Επίσης, ενημέρωση για θέματα που ενισχύουν την αυτονομία των μονάδων υγείας ΠΦΥ και τα κίνητρα επαρκούς στελέχωσής τους από γιατρούς/νοσηλευτές και άλλους λειτουργούς υγείας που θα ελέγχουν την αποτελεσματική χρήση υπηρεσιών (gatekeeping) καθώς και η ανάπτυξη πιλοτικών προγραμμάτων καλύτερης προσβασιμότητας ασθενών σε επίπεδο Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στην ΠΔΕ.

9.3 Δράσεις Ενημέρωσης και Ανταλλαγής Τεχνογνωσίας που αναφέρονται στην αναβάθμιση της Ποιότητας Παροχής Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας ΠΔΕ, δράσεις επικοινωνίας δράσεων δημόσιας υγείας και κινδύνων στην κοινότητα που θα στοχεύουν στην διασφάλιση και προαγωγή του υγιεινολογικού επιπέδου, με αναπτυξιακό χαρακτήρα. Στον παρόντα άξονα συμπεριλαμβάνονται θέματα που υποστηρίζονται συνεργατικά και στον άξονα 12 Δράσεις Προαγωγής της Υγείας με ΤΠΕ που αφορούν διαφώτιση και ανταλλαγή τεχνογνωσίας και υποστήριξη δράσεων για Ψηφιοποίηση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στις υπηρεσίες ΠΔΕ. Επίσης δράσεις για τη δια βίου ιατρική/υγειονομική εκπαίδευση, αναβάθμιση δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας.

9.4 Δράσεις για την παρακολούθηση της Υγείας του Πληθυσμού της ΠΔΕ, την αύξηση της προσβασιμότητας των πολιτών της ΠΔΕ στις υπηρεσίες προσβλέποντας στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων στα θέματα δημόσιας υγείας και κοινωνικής μέριμνας σε επίπεδο ΠΔΕ. Επιπλέον, διατομεακή συνεργασία με τους φορείς της Κοινωνίας της ΠΔΕ για συντονισμένες συνέργιες, προληπτικές δράσεις ενημέρωσης αναφορικά με τους κοινωνικούς προσδιοριστές της υγείας (εργασία, εισόδημα, διατροφή, κατοικία, ύδρευση, αποχέτευση, θέρμανση, υγιεινή και ασφάλεια στους χώρους δουλειάς, περιβαλλοντική προστασία, κλπ) και τις ευρύτερες επιδράσεις τους σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο, σε θέματα μακροοικονομίας της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Συμπεριλαμβάνονται δράσεις αντιμετώπισης μικροβιακής αντοχής .

9.5 Δράσεις ενημέρωσης που αφορούν την Ανάπτυξη διεθνών συνεργασιών στην Υγεία (ΠΟΥ, ΟΗΕ κλπ) και ενδυνάμωση της παρουσίας της ΠΔΕ σε δράσεις για απόκτηση τεχνογνωσίας για θέματα ηλεκτρονικής υγείας (e-health) στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας.

9.6 Ειδικότερες Δράσεις συμβουλευτικής ενημέρωσης, διάχυσης τεχνογνωσίας και διαφώτισης **για την ασφαλή και ορθή παρακολούθηση του σακχάρου και τις μετρήσεις σακχάρου** στο πλαίσιο συνεργιών με κοινωνικούς φορείς της ΠΔΕ. Ο Σακχαρώδης διαβήτης αποτελεί νόσο με παγκόσμια κατανομή και σοβαρές επιπλοκές για τους ασθενείς που πάσχουν. Η πρόληψη και η εντατική παρακολούθηση αποτελούν χρήσιμα όπλα για την αντιμετώπισή του. Η έγκαιρη διάγνωση του Σακχαρώδη διαβήτη ενέχει καταλυτικό ρόλο, καθώς έχει αποδειχθεί ότι οι πρώιμες παρεμβάσεις μειώνουν τον κίνδυνο ανάπτυξης επιπλοκών και βελτιώνουν την ποιότητα ζωής των ασθενών.

9.7 Ανάπτυξη διαδραστικών προγραμμάτων και εκστρατειών ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και ενδυνάμωσης της κοινωνίας για την καταπολέμηση της ουσιο - εξάρτησης και των εθιστικών συμπεριφορών (κάπνισμα, ναρκωτικά, αλκοόλ, κατάχρηση διαδικτύου κ.α.) λαμβάνοντας υπόψη το βιοψυχωκοινωνικό μοντέλο.Η

πρόληψη συνιστά την πρώτη γραμμή άμυνας σε σχέση με το σύνθετο πρόβλημα των εξαρτήσεων. Η υλοποίηση παρεμβάσεων στον τομέα της πρόληψης της ουσιο-εξάρτησης με βάση επιστημονικά τεκμηριωμένα δεδομένα εμφανίζεται πλέον ως επιστημονική και επαγγελματική αναγκαιότητα, αποκτώντας τα τελευταία χρόνια ολοένα και μεγαλύτερη σημασία. Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας προγραμματίζει σε συνεργασία με τους υφιστάμενους φορείς στο πεδίο της ουσιο-εξάρτησης και των εθιστικών συμπεριφορών, παρεμβάσεις πρόληψης στην οικογένεια, στη σχολική κοινότητα και στην κοινωνία εν γένει. Στο πλαίσιο της πρωτογενούς πρόληψης, ενίσχυση και υποστήριξη στην διερεύνηση των εθιστικών συνηθειών με τη χρήση ερωτηματολογίων και των κατάλληλων επιστημονικών εργαλείων για την ανάπτυξη ολοκληρωμένων κοινωνικών προγραμμάτων και καλών πρακτικών που θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη ανθεκτικότητας των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων στην ΠΔΕ.

9.8 Διάχυση αποτελεσμάτων προγραμμάτων & ερευνών- ανάπτυξη δράσεων και εκστρατειών ενημέρωσης, ανταλλαγή τεχνογνωσίας **για την κακοήθη νεοπλασία (καρκίνο)** στο πλαίσιο διεπιστημονικών συνεργιών με ιατρικούς κοινωνικούς φορείς, τυπικές & άτυπες μορφές συλλογικής δράσης. Δεδομένου ότι η αυξανόμενη τάση με νέα περιστατικά καρκίνου παγκοσμίως ωθεί τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας στην ανάπτυξη συστημάτων πολιτικής για πρόληψη και έγκαιρη διάγνωση ο Π.Ο.Υ. ανέπτυξε αποτελεσματικές στρατηγικές τόσο για την πρόληψη και έγκαιρη διάγνωση όσο και για την ανακούφιση του πόνου και την παροχή παρηγορητικής φροντίδας σε όλους τους ασθενείς με καρκίνο. Η επαρκής κατανόηση των αιτιών που προκαλούν τη νόσο, μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην έγκαιρη ανίχνευση και αποτελεσματική θεραπεία, τουλάχιστον στο ένα τρίτο των περιστατικών καρκίνου.

9.9 Σε συνέχεια του Άξονα «Τρίτη Ηλικία-Υγιή Γήρανση», ανάπτυξη δράσεων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης, ανταλλαγής καλών πρακτικών, κοινοτικά προγράμματα ενδυνάμωσης της αντίστοιχης ηλικιακής ομάδας στο πλαίσιο συμπράξεων με κοινωνικούς φορείς, τυπικές & άτυπες μορφές συλλογικής δράσης με έμφαση στην πρόληψη και αντιμετώπιση της γηριατρικής ευπάθειας, τη βελτίωση της φυσικής ευεξίας και της ψυχικής υγείας μέσα από την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας.

9.10 Οργάνωση δράσεων και διατομεακή συνεργασία στο πλαίσιο Παγκόσμιων & διεθνών ημερών/εβδομάδων. Λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική βάση δεδομένων που έχει συγκροτήσει η αρμόδια Δ/νση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Πρόληψης του Υπουργείου Υγείας -Τμήμα Αγωγής Υγείας & Πρόληψης, πρόκειται να οργανωθούν ποικίλες δράσεις, ημερίδες και εκδηλώσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του πληθυσμού με διανομή έντυπου υλικού, ομιλίες και συμβουλευτική γύρω από επιλεγμένες θεματικές που αφορούν χαρακτηριστικές Παγκόσμιες Ημέρες.

9.11 Δράσεις ενημέρωσης αναφορικά με τα τροφιμογενή και υδατογενή νοσήματα, ανταλλαγή καλών πρακτικών στο πλαίσιο συνεργιών με ανώτατα ιδρύματα, Ν.Π.Δ.Δ. & Ν.Π.Ι.Δ., τυπικές & άτυπες μορφές συλλογικής δράσης. Τα τροφιμογενή νοσήματα (σαλμονέλλωση, γαστρεντερίτιδες, αλλαντίαση, τυφοειδής πυρετός κ.ά.) προκαλούνται κυρίως από μικροοργανισμούς (βακτήρια και ιούς) και τις τοξίνες τους, που έχουν επιμολύνει τα τρόφιμα που καταναλώνουμε. Βασικές αιτίες των τροφιμογενών νοσημάτων είναι η μη τήρηση κανόνων υγιεινής, το ανεπαρκές μαγείρεμα και η μη τήρηση ορθών πρακτικών παραγωγής και συντήρησης των τροφίμων. Η ολοκληρωμένη ενημέρωση του πληθυσμού και η πρόσβαση σε επαρκείς ποσότητες ασφαλών και θρεπτικών τροφίμων είναι ζωτικής σημασίας για την ευημερία και την προώθηση της καλής υγείας.

9.12 Βιωματικά Σεμινάρια- Ανάπτυξη διαδραστικών προγραμμάτων για τη αγωγής υγείας στη σχολική κοινότητα στο πλαίσιο συμπράξεων με κοινωνικούς φορείς, Δ/νσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης των τριών Περιφερειακών Ενοτήτων κ.α. για τη διαμόρφωση υγιών συνηθειών και θετικών συμπεριφορών. Κύριοι θεματικοί άξονες των ανωτέρων δράσεων & προγραμμάτων αποτελούν: η ατομική υγιεινή, η υγιεινή κτιριακών εγκαταστάσεων, η προστασία από τα κουνούπια, η προστασία από την ηλιακή ακτινοβολία, η διάδοση του μηνύματος της εθελοντικής αιμοδοσίας, ο εθισμός, η προστασία από τις αλλεργίες, η σωστή διατροφή, ο σχολικός εκφοβισμός κλπ.

9.13 Ενημερωτικές δράσεις για την ποιότητα των υδάτων- Πραγματοποίηση δειγματοληπτικών ελέγχων-συγκριτική αξιολόγηση & διάχυση αποτελεσμάτων μέτρησης σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς και ανώτατα ιδρύματα με τελικό σκοπό την προάσπιση της δημόσιας υγείας. Το νερό αποτελεί σημαντική πηγή ζωής για κάθε οργανισμό είτε φυσικό, ζωικό είτε ανθρώπινο. Η μόλυνση του νερού από παθογόνους μικροοργανισμούς είναι το κύριο

προβλήτα στις περισσότερες υπανάπτυκτες και αναπτυσσόμενες χώρες, ενώ η χημική ρύπανση του νερού έχει ανακύψει σαν εξίσου σοβαρή απειλή σ' όλες τις χώρες με γεωργική και βιομηχανική ανάπτυξη.

9.14 Διαθεματικές εκστρατείες ενημέρωσης και βιωματικές δράσεις ευαισθητοποίησης του πληθυσμού **για την οδική ασφάλεια και την κυκλοφοριακή αγωγή στο πλαίσιο της πρόληψης και της προαγωγής της υγείας.** Στο πλαίσιο της στρατηγικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την οδική ασφάλεια(Roadsafety 2011-2020) και των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος σε συνεργασία με ποικίλους υφιστάμενους φορείς στο πεδίο της οδικής ασφάλειας, θα αναπτύξει δράσεις με σκοπό την υποστήριξη και την προώθηση δραστηριοτήτων σε θέματα τα οποία προάγουν την οδική ασφάλεια, την κυκλοφοριακή αγωγή, τη μελέτη, την έρευνα, την ενημέρωση και την εκπαίδευση στοχεύοντας κατ' εξοχήν στην πρόληψη των τροχαίων ατυχημάτων.

9.15 Δράσεις που αφορούν την προαγωγή και προστασία υγείας αθλητών . Ο αθλητισμός είναι άμεσα συνδεδεμένος με την ανάγκη του ανθρώπου να αγωνίζεται να ξεπεράσει τον εαυτό του και τις δυσκολίες του και ν' αποκτήσει αυτοπεποίθηση μέσα από την ίδια του τη συμμετοχή. Πρέπει να γίνεται όμως με ασφάλεια, γι' αυτό η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας σχεδιάζει δράσης ενημέρωσης για τον προαθλητικό έλεγχο, γκαι για την προαγωγή και προστασία της υγείας των αθλητών. Επίσης προγραμματίζονται δράσεις που αφορούν το φαινόμενο της οπαδικής βίας.

9.16 Δράσεις που αφορούν τον ιατρικό/ιαματικό τουρισμό στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας. Περιλαμβάνονται δράσεις που ενισχύουν τόσο τη διαχείριση ιατρικών αναγκών για επισκέπτες οι οποίοι βρίσκονται σε ξένη χώρα για ταξίδι διακοπών, ή για επαγγελματικό ταξίδι όσο και τον "Ιατρικό Τουρισμό Επιλογής", όπου ο ασθενής επιλέγει να ταξιδέψει για να λάβει μια συγκεκριμένη ιατρική υπηρεσία.

Μέσα από τον παρόντα άξονα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια να υλοποιήσει όλες τις δράσεις που συγκλίνουν στα αναφερόμενα παραπάνω και προάγουν την κοινωνική αλληλεγγύη και συνοχή, την υγεία και την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής. Ενδεικτικά, προγραμματίζονται: η έκδοση έντυπων ή ψηφιακών ενημερωτικών φυλλαδίων, η πραγματοποίηση διαδικτυακών και δια ζώσης ημερίδων και άλλων εκπαιδευτικών σεμιναρίων, προγραμμάτων και εργαστηρίων, η υλοποίηση δρώμενων και εκδηλώσεων σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους, η πραγματοποίηση συνεδρίων και συναφών προγραμμάτων, η δημιουργία ενημερωτικών βίντεο, multimedia εφαρμογών, κ.α. η εφαρμογή προγραμμάτων ενίσχυσης οικογενειών και τοπικής κοινωνίας (γεύματα αλληλεγγύης, παροχή ειδών πρώτης ανάγκης, κοινωνικά φροντιστήρια, δράσεις ενδυνάμωσης κ.λπ.), η ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης μεταξύ των πολιτών με βιωματικές τεχνικές, κ.α.

Για τις αναφερόμενες δράσεις δυνητικοί φορείς σύναψης συνεργιών υλοποίησης σε συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι:

Πανεπιστημιακά Τμήματα στην χωρική αρμοδιότητα της ΠΔΕ, Δήμοι Π.Ε. της ΠΔΕ, Ι. Μητροπόλεις ΠΔΕ, Νοσοκομειακές Μονάδες των Περιφερειακών Ενοτήτων ΠΔΕ, Μονάδες ΠΦΥ που υπάγονται στην 6η ΥΠΕ, Αρμόδιες διευθύνσεις μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΠΔΕ, Επιμελητήρια, Εργατικά Κέντρα, ΜΜΕ, διατομιακές δράσεις (με άλλους Συλλόγους), Ιατροπαιδαγωγικών Κέντρων Νοσοκομείων, των φορέων και συλλόγων που ασχολούνται με τα θέματα του άξονα, των νομικών προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου, Διευθύνσεων Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Αχαΐας, Ηλείας και Αιτωλοακαρνανίας ΠΔΕ και Έδρας ΠΔΕ, των Ιατρικών και Φαρμακευτικών Συλλόγων ΠΔΕ, των εθελοντικών οργανώσεων και των Συλλόγων κοινωνικής υποστήριξης, εκπροσώπους της Κοινωνίας των Πολιτών, των αθλητικών σωματείων της Περιφέρειας που σε συνέργια με τους φορείς Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας διοργανώνουν τέτοιες δράσεις κ.ά. με στόχο τους ευρύτερους συνεργατικούς δεσμούς . Εμπεριέχονται επίσης όλοι οι επιστημονικοί, συλλογικοί και κοινωνικοί φορείς με τυπικά (κοινωνικές συμπράξεις, ομοσπονδίες κ.α) ή άτυπα οργανωτικά πλαίσια (δίκτυα κοινωνικής αλληλεγγύης, πρωτοβουλίες υγείας, εθελοντισμό κ.α) που έχουν ως στόχο την προάσπιση με κάθε νόμιμο μέσο των ηθικών και υλικών συμφερόντων των ατόμων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού –ενδεικτικά η Κίνηση ΠΡΟΤΑΣΗ, το Φωτεινό Αστéρι, ο ΙΦΝΕ Αχαΐας και Αιτ/νίας, το Κέντρο Πρόληψης των εξαρτήσεων και προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας

Περιφερειακής Ενότητας Αιτ/νίας «ΟΔΥΣΣΕΑΣ», ο σύλλογος για την Ψυχική Υγεία «ΣΟΨΥ», η Ε.ΚΕ.Ψ.Υ.Ε., το ΚΟΙΣΠΕ «ΦΑΡΟΣ», το Θεραπευτικό Παιδαγωγικό Κέντρο Πατρών «Η ΜΕΡΙΜΝΑ», το Χαμόγελο του Παιδιού, ο σύλλογος ΑΜΕΑ γονέων και φίλων «ΑΛΚΥΟΝΗ», η Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΠΟΜ ΑμεΑ Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν.), το Ίδρυμα Φιλοξενίας Ογκολογικών Ασθενών «Η Ελπίδα», οι Δομές της Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης «Παναγία Ελεούσα, οι Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης για άτομα με Νοητική Στέρση των «Μαχητών», ο Πανελλήνιος Σύλλογος Τυφλών, η ΕΛΕΠΑΠ Αιτωλοακαρνανίας, το Εργαστήρι Ειδικής Επαγγελματικής Αγωγής και Αποκατάστασης «ΠΑΝΑΓΙΑ ΕΛΕΟΥΣΑ», ο σύλλογος Ατόμων με ειδικές Ανάγκες Γονέων και Φίλων «ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ», ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΛΟΥΚΑΣ», ο σύλλογος γονέων αυτιστικών ατόμων «ΑΠΙΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΣ Ο ΚΑΠΠΑΔΟΚΗΣ», το Δημητρούκειο Ειδικό Σχολείο, ο σύλλογος για παιδιά με νεοπλασματική ασθένεια «ΦΛΟΓΑ», ο σύλλογος ατόμων με σακχαρώδη Διαβήτη ΓΛΥΚΙΑ ΖΩΗ, ο Σύλλογος Γυναικών με Καρκίνο Μαστού ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ, το ΚΕΔΜΟΠ «Χάρισε Ζωή», η Πανελλαδική Οργάνωση Γυναικών «ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΗ», ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος Πάτρας ΔΑΝΙΗΛΙΣ, ο ΚΟΙΝΣΠΕ ΓΕΦΥΡΕΣ, ο Σύλλογος Ρευματοπαθών Πάτρας, ο Σύλλογος Νεφροπαθών, ο Σύλλογος Πασχόντων εκ Μεσογειακής αναιμίας Γονέων & Φίλων Ν. Αιτ/νίας, ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία Αμφιλοξίας «Έχω Δικαίωμα», το Σωματείο Κωφών και Βαρήκων Νοτιοδυτικής Ελλάδας, το Σωματείο Γονέων, Κηδεμόνων & Φίλων Ατόμων με Αυτισμό Αχαΐας «ΜΙΤΟΣ», ο Αχαϊκός Σύλλογος Προστασίας Πασχόντων από Μεσογειακή Αναιμία, ο σύλλογος πρόληψης και Βοήθειας Ατόμων με Μεσογειακή Αναιμία «Πάτρα '82», η Ελληνική Ένωση για την Αντιμετώπιση της σκλήρυνσης κατά Πλάκας Δυτικής Ελλάδας, ο σύλλογος παραπληγικών και κινητικά αναπήρων ΠΕ Ηλείας, το Σωματείο Ατόμων με ψυχική Αναπηρία ΠΕ Αχαΐας «ΣΘΕΝΟΣ», το σωματείο ατόμων με νόσο Crohn και Ελκώδη Κολίτιδα Αχαΐας, το ειδικό Κέντρο Αποκατάστασης και Μέριμνας Ατόμων με ειδικές ανάγκες ΕΚΑΜΕ/ΑΜΕΑ Αιγίου, οι σύλλογοι εθελοντών Αιμοδοτών, η Πανελλήνια εταιρεία Γηριατρικής και Γεροντολογίας, οι σύλλογοι κατά των ναρκωτικών ΟΚΑΝΑ, «ΓΕΦΥΡΑ», κ.α – η Ιατρική Εταιρεία Δυτικής Ελλάδας, ο Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών, ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός καθώς και Φορείς του πληθυσμού από τον ευρύτερο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα της ΠΔΕ, που θα συμβάλλουν στην ενίσχυση των ικανοτήτων παρακολούθησης, αξιολόγησης δια βίου εκπαίδευσης /διαφώτισης ετοιμότητας και αντίδρασης σε περιπτώσεις διαφύλαξης της διασυννοριακής υγείας και σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, διαχείρισης κρίσεων που αφορούν τον τομέα της υγείας και κοινωνικής μέριμνας.

Ο προϋπολογισμός της δαπάνης για την πραγματοποίηση των παραπάνω δράσεων ανέρχεται έως του ποσού 50.000 € και θα επιβαρυνθεί ο προϋπολογισμός του 2024 με κωδικό 02.01.072.0844.01.1228

ΑΞΟΝΑΣ 10: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΔΥΝΑΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ- ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ - ΑΡΣΗ ΑΝΙΣΟΤΗΤΩΝ- ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΥΓΕΙΑ

Ο Νόμος 4019/2011 (ΦΕΚ 216 Α')_για την Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα ορίζει στο άρθρο 1 παρ. 4 τις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού: *α) «**Ευπαθείς Ομάδες Πληθυσμού**», γενικά, νοούνται οι κοινωνικές ομάδες πληθυσμού, των οποίων η συμμετοχή στην κοινωνική και οικονομική ζωή δυσχεραίνεται, είτε εξαιτίας κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων ή σωματικών ή ψυχικών διαταραχών, είτε εξαιτίας απρόβλεπτων γεγονότων, τα οποία επηρεάζουν την εύρυθμη λειτουργία της τοπικής ή ευρύτερα περιφερειακής οικονομίας.*

Η αδυναμία κάλυψης των βασικών αναγκών ενός νοικοκυριού είναι ένα κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό ζήτημα μεγάλης σημασίας. Ειδικότερα τα τελευταία χρόνια, κατά τη διάρκεια των οποίων πολιτικές δημοσιονομικής προσαρμογής εφαρμόστηκαν στην Ελλάδα και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, η μελέτη του αντίκτυπου αυτών των πολιτικών στη φτώχεια και στην υγεία των Ελλήνων, καταλαμβάνει σημαντική θέση στον ακαδημαϊκό και στον πολιτικό λόγο.

Ο ορισμός και η μέτρηση της φτώχειας είναι καιρία ζητήματα για τον προσδιορισμό της διαχρονικής εξέλιξης της φτώχειας, για τις αιτίες και τις συνέπειές της στην υγεία και την προστασία της. Τα τελευταία χρόνια η επιστημονική έρευνα εστιάζεται στην πολυδιάστατη μέτρηση της φτώχειας(multi dimension alproverty measurement) έναντι της παραδοσιακής εισοδηματικής/μονοδιάστατης και προσέγγισης (unidimensional approach), ενώ

ταυτόχρονα διερευνάται πιο συστηματικά η σύνδεση του φαινομένου της φτώχειας με εκείνο του κοινωνικού αποκλεισμού²⁴ τόσο σε θεωρητικό όσο και σε εμπειρικό πλαίσιο.²⁵

Ο κοινωνικός αποκλεισμός είναι μια πολυδιάστατη έννοια και συχνά περιγράφει διαφορετικά φαινόμενα. Συνδέεται στενά με την έννοια των κοινωνικών δικαιωμάτων²⁶ και με τον βαθμό κοινωνικής συνοχής. Όσον αφορά τις έννοιες της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού σχετίζονται μεταξύ τους αλλά δεν είναι ταυτόσημες. Στο Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τις Πολιτικές Καταπολέμησης του Κοινωνικού Αποκλεισμού όπου συλλέγονται στοιχεία από τις χώρες μέλη (έρευνες, μελέτες, αναλύσεις, πολιτικές) διαχωρίζεται ο αποκλεισμός από την φτώχεια ως διαφορετικά φαινόμενα. Ο κοινωνικός αποκλεισμός παρόλο που δύναται να οδηγήσει σε μια πολύ συγκεκριμένη και μετρήσιμη κατάσταση όπως αυτή της φτώχειας ή της σωματικής και κοινωνικής ασθένειας, της σχολικής αποτυχίας, της μετανάστευσης, του ρατσισμού κ.α, χαρακτηρίζει μία ή περισσότερες διαδικασίες που μπορεί και να διαφοροποιούνται μεταξύ τους.²⁷ Οι μορφές-όψεις του φαινομένου μπορεί να αποτυπώνονται στις ζωές των ανέργων, των φτωχών, των ατόμων με αναπηρίες - των μεταναστών, των προσφύγων, των ηλικιωμένων, των ασθενών και χρονίως πασχόντων, των κατοίκων απομακρυσμένων περιοχών, των κακοποιημένων γυναικών, των εξαρτημένων ή απεξαρτημένων από ουσίες, των αποφυλακισμένων, των ανήλικων παραβατών, των αναλφάβητων, των ατόμων με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες κ.α ευάλωτων ή ευπαθών πληθυσμιακών ομάδων. Βιβλιογραφικές έρευνες και επίσημα στοιχεία έχουν εντοπίσει ότι τα άτομα που ανήκουν σε αυτές τις ομάδες έχουν ελλιπή προσβασιμότητα και χρήση υπηρεσιών υγείας και φροντίδας, αυξημένη ζήτηση υπηρεσιών υγείας, χαρακτηρίζονται από υψηλό κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού και οι νόσοι επιφέρουν στην υγεία και στην ζωή τους συχνά σαρωτικές συνέπειες (Σουλιώτης, 2006, Σουλιώτης κ.α, 2018). Ο φαύλος κύκλος συμπληρώνεται με μακρο - μικρο κοινωνικοοικονομικά ζητήματα που αφορούν την εργασία και την ικανότητα προς εργασία ή την παροχή δυνατοτήτων προσβασιμότητας σε αυτή, οδηγώντας εν' τέλει στην αποστέρωση που τροφοδοτεί και αναπαράγει την φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό ιδιαίτερα σε περιόδους οικονομικής κρίσης²⁸.

Συνεπώς, το φάσμα του κοινωνικού αποκλεισμού, ιδιαίτερα σε ότι αφορά την υγεία είναι συνδεδεμένο με έννοιες όπως ανισότητες στην υγείας, φτώχεια, περιθωριοποίηση, παραπέμπει σε κοινωνικά φαινόμενα διαφορετικής φύσης, αφορά άτομα ή/και ομάδες ατόμων διαφορετικές μεταξύ τους, και ως πολυπαραγοντικό αποτέλεσμα κοινωνικών προσδιοριστικών αιτιών, η ενδοσκοπήση και μελέτη του απαιτεί διεπιστημονικές προσεγγίσεις, διευρυμένη διατομεακή δράση και ανάπτυξη κοινωνικής αλληλεγγύης. Το Παρατηρητήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει τον κοινωνικό αποκλεισμό σε σχέση με τα κοινωνικά δικαιώματα των πολιτών. Το δικαίωμα στην προστασία της υγείας προβλέπεται και

²⁴Zafiropoulou, M. (2014). Exclusion from Healthcare Services and the Emergence of New Stakeholders and Vulnerable Groups in Times of Economic Crisis: A Civil Society's Perspective in Greece. *SocialChangeReview*, vol. 12(2), pages 141-160, December.

²⁵ Ειρήνη Ανδριοπούλου, Φώτης Παπαδόπουλος, Πάνος Τσακλόγλου, «Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός στην Ελλάδα: Επικάλυψη και διαφοροποιήσεις, Μελέτες/(Studies)/ 25, Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ: Ερευνητική μονάδα κοινωνικής πολιτικής, φτώχειας και ανισοτήτων, Αθήνα, Σεπτέμβριος 2013.

²⁶ Το κοινωνικό δικαίωμα στην υγεία θεμελιώνεται στο άρθρο 21 παρ. 3 του Συντάγματος που ορίζει ότι το κράτος μεριμνά για την υγεία των πολιτών και παίρνει ειδικά μέτρα για την προστασία της νεότητας, του γήρατος, της αναπηρίας και για την περίθαλψη των απόρων

²⁷ Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού: Κοινωνικές Ανισότητες, Κοινωνικά Δικαιώματα και Κοινωνική Πολιτική Αθήνα 2018

²⁸Βλέπε σχετικά: Σουλιώτης Κ, (2006) Πολιτική Οικονομία της Υγείας, Στρατηγικός Σχεδιασμός Οργάνωση και Διοίκηση, Οικονομική Λειτουργία – Τομεακές Πολιτικές. Αθήνα Εκδ. Παπαζήση& Σουλιώτης Κ.Παπαδονικολάκη., ΤζΠαπαγεωργίου., Μ. Οικονόμου Μ.. (2018) «Οι επιπτώσεις της κρίσης στην υγεία και το σύστημα υγείας:Σκέψεις και δεδομένα για την ελληνική περίπτωση» ΑΡΧΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ, 2018 , 35 (Συμπλ 1): 9-16/

προστατεύεται από το Ελληνικό Σύνταγμα ως ένα από τα θεμελιώδη ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα²⁹.

Όσον αφορά τον Κοινωνικό Αποκλεισμό των Ατόμων με Αναπηρία (σύμφωνα και με την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία ΕΣΑμεΑ), από μελέτες που έχουν πραγματοποιηθεί στην Ευρώπη, προκύπτουν τρεις βασικοί παράγοντες, οι οποίοι οδηγούν τα άτομα με αναπηρία ή / και τις οικογένειές τους σε κοινωνικό αποκλεισμό. (*Χαμηλότερο εισόδημα*, λόγω ανεργίας, υποαπασχόλησης, αδυναμία εργασίας την περίοδο της αποκατάστασης, αδυναμία εργασίας του γονιού λόγω αναπηρίας του παιδιού που έχει ανάγκη τη φροντίδα του κ.ά.) Επιπρόσθετες οικονομικές δαπάνες λόγω αναπηρίας: όπως για τεχνικά βοηθήματα, για εργονομική διευθέτηση κατοικίας, για προσωπικό βοηθό, για υπηρεσίες που δεν παρέχονται ή δεν καλύπτονται επαρκώς από την Πολιτεία ή τα ασφαλιστικά ταμεία κ.ά. Εμπόδια φραγμοί: ή αποκλεισμός από υπηρεσίες ή / και κοινωνικές δραστηριότητες. Αυτοί οι τρεις παράγοντες, αν και είναι διαφορετικοί, έχουν ένα κοινό βασικό γνώρισμα το οποίο είναι η διάκριση που υφίσταται το άτομο με αναπηρία αλλά και η οικογένειά του σε καθημερινή βάση.

Μέσα από τον παρόντα άξονα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια να υλοποιήσει όλες τις δράσεις που συγκλίνουν στα αναφερόμενα παραπάνω και προάγουν την υγεία, την κοινωνική αλληλεγγύη και την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής.

Στον άξονα 11: Οικονομικά αδύναμος πληθυσμός – Κοινωνικός αποκλεισμός – Άρση ανισοτήτων, εντάσσονται δράσεις που συγκλίνουν με τα ανωτέρω, θα υλοποιηθούν μέσα από τη συνεργασία φορέων με το γρ. Αναπληρωτή Περιφερειάρχη ΠΔΕ, το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Δημόσιας Υγείας και το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Κοινωνικής Πολιτικής και Οικογένειας και τις υπαγόμενες σε αυτή Διευθύνσεις Περιφερειακών Ενοτήτων και Έδρας και αναφέρονται σε:

10.1 Δράσεις ενημέρωσης για την άρση των ανισοτήτων στην ποιοτική πρόσβαση παροχής και χρήση των υπηρεσιών υγείας. Δράσεις προάσπισης / προαγωγής υγείας ευπαθών ομάδων με τις αρχές της ισότιμης μεταχείρισης. Στο παρόν συμπεριλαμβάνονται δράσεις για ανάπτυξη δεσμών αλληλεγγύης με κατεύθυνση την άρση κοινωνικών ανισοτήτων που σχετίζονται με την υγεία (π.χ. εκπαιδευτικά σεμινάρια ανάπτυξης δεξιοτήτων και ενδυνάμωσης σε θέματα υγείας), εφαρμογή προγραμμάτων ενίσχυσης οικογενειών με βασικά είδη διατροφής και βασικά είδη ατομικής και οικιακής υγιεινής, διάχυση/ ανταλλαγή τεχνογνωσίας αποτελεσμάτων μελετών, ερευνών που σχετίζονται με την επίδραση κοινωνικών προσδιοριστών υγείας (φτώχεια, εκπαίδευση, ανεργία, αλκοόλ) και την συμβολή τους στον κοινωνικό αποκλεισμό, κοινωνικό στιγματισμό εξομοιώνοντας τις φτωχότερες πληθυσμιακές ομάδες (με «ισότητα προς τα κάτω») ή στον καθορισμό του βαθμού κοινωνικής ένταξης.

10.2 Διατομεακές Δράσεις Ανταλλαγής τεχνογνωσίας που αφορούν επιστημονικά τεκμηριωμένες προσεγγίσεις και καλές πρακτικές **για την άρση των εμποδίων και των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι ασθενείς ευπαθών και ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων** κατά τη χρήση υπηρεσιών υγείας σε μια προσπάθεια ανάδειξης των προτεραιοτήτων που θα πρέπει να τεθούν σε επίπεδο Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

10.3 Ειδικότερες δράσεις και διατομεακές συνέργιες με επιστημονικούς φορείς, εκπροσώπους φορέων ΑμεΑ, και την Κοινωνία των πολιτών της ΠΔΕ που αφορούν **δράσεις εμπύκωσης και ενδυνάμωσης ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού** μέσω της ενίσχυσης των δεσμών τους με την κοινωνία στα πλαίσια επίτευξης του Κοινωνικού Συμβολαίου στην ΠΔΕ. Εμπεριέχονται δράσεις ενημέρωσης και ανταλλαγής τεχνογνωσίας που θα συμβάλλουν στην πρόληψη του στιγματισμού και ιδρυματισμού, στην στήριξη των οικογενειών των ΑΜΕΑ, στην άρση ανισοτήτων και άμβλυνση του κοινωνικού αποκλεισμού με τομεακή/ θεματική συσχέτιση, την βελτίωση της υγείας και κοινωνικής μέριμνας για τα άτομα με αναπηρία στην ΠΔΕ.

²⁹ Το ατομικό δικαίωμα στην υγεία θεμελιώνεται στο άρθρο 7 παρ. 2 του Συντάγματος και στο άρθρο 5 παρ. 5 που ορίζει ότι ο καθένας έχει δικαίωμα στην προστασία της υγείας και της γενετικής του ταυτότητας.

Επίσης δράσεις στήριξης ποικιλοτρόπως του οικονομικά αδύναμου πληθυσμού (γεύματα κοινωνικής αλληλεγγύης κλπ)

10.4 Δράσεις για την άρση ηλικιακών προκαταλήψεων και αρνητικών στάσεων για την γήρανση που μπορεί να οδηγήσουν σε συνθήκες κοινωνικού αποκλεισμού ιδιαίτερα για τα φτωχότερα ή χρόνια πάσχοντα άτομα τρίτης ηλικίας δεδομένου ότι η ύπαρξη αρνητικών στάσεων και προκαταλήψεων για το γήρας οδηγούν στην ηλικιακή προκατάληψη³⁰. Η ηλικιακή προκατάληψη αποτελεί μια μορφή κοινωνικού αποκλεισμού και περιορίζει τις ευκαιρίες στη ζωή των ηλικιωμένων, βλάπτει την αυτοεικόνα και τις ικανότητές τους.

10.5 Ειδικότερες Δράσεις που αφορούν την άρση ανισοτήτων για τα παιδιά, έφηβους και νέους που διατρέχουν κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού και την μείωση της διαγενεακής μεταβίβασης της φτώχειας στην ΠΔΕ. Εμπεριέχονται και δράσεις που ενισχύουν την ψυχοκοινωνική στήριξη των παιδιών δεδομένου και της Ειδικής Έκθεσης³¹ του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕ, 2019) αξιολόγησης του σχεδιασμού του Ευρωπαϊκού FEAD και του ΕΚΤ+ και της συμβολής του στην μείωση της ακραίας φτώχειας, όπου επισημαίνεται ότι η καταπολέμηση του κινδύνου της Φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού βρίσκεται στο επίκεντρο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» της Ένωσης με προσανατολισμό στην μείωση της παιδικής φτώχειας και της διαγενεακής μεταβίβασης της.

10.6 Δράσεις που ενισχύουν την τεχνογνωσία για την Κοινωνική προστασία και Κοινωνική Ενσωμάτωση που αφορούν την άρση ανισοτήτων και την πρόσβαση όλων σε κατάλληλη υγειονομική και μακροχρόνια φροντίδα. Συμπεριλαμβάνονται οι μακροπρόθεσμοι στόχοι για βελτίωση προσβασιμότητας, ποιότητας και επίτευξη οικονομικής βιωσιμότητας. Συμπεριλαμβάνονται δράσεις που αφορούν ανταλλαγή τεχνογνωσίας και επιμόρφωση λειτουργών υγείας και πληθυσμού της ΠΔΕ για θέματα που αφορούν τις επίσημες στατιστικές έρευνες όπως της Ευρωπαϊκής Έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (EU-SILC), μέσω των οποίων παρακολουθούνται κοινωνικοί δείκτες και δείκτες προσβασιμότητας, ποιότητας διαβίωσης, υποκειμενικοί δείκτες ευημερίας και ποιότητας διαβίωσης, μη καταληφθείσες κοινωνικές –ιατρικές ανάγκες (unmethealthneeds) κα.

10.7 Ειδικότερες διατομεακές δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του γενικού πληθυσμού (συμπεριλαμβάνονται και εκπαιδευτικές δραστηριότητες σε συνεργασία με υφιστάμενα ή νέα προγράμματα που αφορούν την εκπαίδευση παιδιών, εφήβων και νέων) **για την πρόληψη ή/και την αντιμετώπιση φαινομένων ρατσισμού, ξеноφοβίας και στιγματισμού ατόμων και ομάδων που δύναται να οδηγήσουν σε αποκλεισμό.** Συμπεριλαμβάνονται διατομεακές δράσεις και συνέργιες που ευαισθητοποιούν και ενισχύουν την ανάπτυξη διαπολιτισμικών δεξιοτήτων επικοινωνίας.

10.8 Δράσεις που σχετίζονται με την ενεργοποίηση και τεχνογνωσία για ανάπτυξη ενός εκτεταμένου δικτύου υπηρεσιών πρωτοβάθμιας περίθαλψης (ΠΦΥ), που θα **βελτιώνει την προσβασιμότητα και τη συνέχεια της φροντίδας**, συμβάλλοντας στη μείωση της αντίστροφης σχέσης που υπάρχει μεταξύ εισοδηματικής ανισότητας υγείας και αυτοαξιολόγησης του επιπέδου υγείας.

10.9 Στα πλαίσια της Διασυννοριακής Υγείας και Διαχείρισης ανθρωπιστικών κρίσεων, δράσεις που αφορούν ενημέρωση, ανταλλαγή τεχνογνωσίας από πιστοποιημένους φορείς για: **θέματα υγείας προσφύγων, μεταναστών** στην διαχείριση θυμάτων καταστροφών, δράσεις ενεργοποίησης της κοινωνίας των πολιτών, ο ρόλος και η σημαντικότητα εκπαίδευσης και ενεργοποίησης εθελοντών, εξωνοσοκομειακή διαχείριση κρίσεων κ.α.

10.10 Ειδικότερες Δράσεις διαφύλαξης της Διασυννοριακής Υγείας όπως επιμόρφωση (συνέδρια, ημερίδες, βιωματικά σεμινάρια, συμμετοχή σε σεμινάρια

³⁰ Ευάγγελος Χαϊκάλης -Πετρίτσας: Η ηλικιακή προκατάληψη ως παράγοντας αποκλεισμού στο ΕΙΕΑΔ Κοινωνικές ανισότητες κοινωνικά δικαιώματα και κοινωνική πολιτική Αθήνα 2018

³¹ Ειδική Έκθεση τ.5 (ΕΕΣ,2019)του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου «ΓΕΒΑ-Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους: πολύτιμη η στήριξή του, αλλά η συμβολή του στη μείωση της φτώχειας δεν έχει προσδιοριστεί ακόμη»

ετοιμότητας κ.α) που αφορούν την «Ταξιδιωτική Ιατρική», σύμφωνα και με τις κατευθύνσεις του Π.Ο.Υ για την προστασία των μετακινούμενων πληθυσμών, τους αναγκαίους για κάθε χώρα εμβολιασμούς, κημειοπροφύλαξη, μέτρα για πρόληψη λοιμωδών νοσημάτων και νεοεμφανιζόμενες νόσους, μέτρα που σχετίζονται με ταξίδια, βάσει του Διεθνούς Υγειονομικού Κανονισμού και σχετική νομοθεσία, Τεχνογνωσία για επιδημιολογική επιτήρηση μεταδιδόμενων νοσημάτων και σενάρια επιδημιών για αποτελεσματική ανθρωπιστική παρέμβαση.

Μέσα από τον παρόντα άξονα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια να υλοποιήσει όλες τις δράσεις που συγκλίνουν στα αναφερόμενα παραπάνω και προάγουν την κοινωνική αλληλεγγύη και συνοχή, την υγεία και την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής. Ενδεικτικά, προγραμματίζονται: η έκδοση έντυπων ή ψηφιακών ενημερωτικών φυλλαδίων, η πραγματοποίηση διαδικτυακών και δια ζώσης ημερίδων και άλλων εκπαιδευτικών σεμιναρίων, προγραμμάτων και εργαστηρίων, η υλοποίηση δρώμενων και εκδηλώσεων σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους, η πραγματοποίηση συνεδρίων και συναφών προγραμμάτων, η δημιουργία ενημερωτικών βίντεο, multimedia εφαρμογών, κ.α. η εφαρμογή προγραμμάτων ενίσχυσης οικογενειών και τοπικής κοινωνίας (γεύματα αλληλεγγύης, παροχή ειδών πρώτης ανάγκης, κοινωνικά φροντιστήρια, δράσεις ενδυνάμωσης κ.λπ.), η ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης μεταξύ των πολιτών με βιωματικές τεχνικές, κ.α.

Για τις αναφερόμενες δράσεις δυνητικοί φορείς σύναψης συνεργιών υλοποίησης σε συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι:

Πανεπιστημιακά Τμήματα στην χωρική αρμοδιότητα της ΠΔΕ, Δήμοι Π.Ε. της ΠΔΕ, Ι. Μητροπόλεις ΠΔΕ, Νοσοκομειακές Μονάδες των Περιφερειακών Ενοτήτων ΠΔΕ, Μονάδες ΠΦΥ που υπάγονται στην 6η ΥΠΕ, Αρμόδιες διευθύνσεις μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΠΔΕ, Επιμελητήρια, Εργατικά Κέντρα, ΜΜΕ, διατομεακές δράσεις (με άλλους Συλλόγους), Ιατροπαιδαγωγικών Κέντρων Νοσοκομείων, των φορέων και συλλόγων που ασχολούνται με τα θέματα του άξονα, των νομικών προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου, Διευθύνσεων Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Αχαΐας, Ηλείας και Αιτωλοακαρνανίας ΠΔΕ και Έδρας ΠΔΕ, των Ιατρικών και Φαρμακευτικών Συλλόγων ΠΔΕ, των εθελοντικών οργανώσεων και των Συλλόγων κοινωνικής υποστήριξης, εκπροσώπους της Κοινωνίας των Πολιτών, των αθλητικών σωματείων της Περιφέρειας που σε συνέργια με τους φορείς Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας διοργανώνουν τέτοιες δράσεις κ.ά. με στόχο τους ευρύτερους συνεργατικούς δεσμούς . Εμπεριέχονται επίσης όλοι οι επιστημονικοί, συλλογικοί και κοινωνικοί φορείς με τυπικά (κοινωνικές συμπράξεις, ομοσπονδίες κ.α) ή άτυπα οργανωτικά πλαίσια (δίκτυα κοινωνικής αλληλεγγύης, πρωτοβουλίες υγείας, εθελοντισμό κ.α) που έχουν ως στόχο την προάσπιση με κάθε νόμιμο μέσο των ηθικών και υλικών συμφερόντων των ατόμων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού –ενδεικτικά η Κίνηση ΠΡΟΤΑΣΗ, το Φωτεινό Αστéρι, ο ΙΦΝΕ Αχαΐας και Αιτ/νίας, το Κέντρο Πρόληψης των εξαρτήσεων και προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας Περιφερειακής Ενότητας Αιτ/νίας «ΟΔΥΣΣΕΑΣ», ο σύλλογος για την Ψυχική Υγεία «ΣΟΨΥ», η Ε.ΚΕ.Ψ.Υ.Ε., το ΚΟΙΣΠΕ «ΦΑΡΟΣ», το Θεραπευτικό Παιδαγωγικό Κέντρο Πατρών «Η ΜΕΡΙΜΝΑ», το Χαμόγελο του Παιδιού, ο σύλλογος ΑΜΕΑ γονέων και φίλων «ΑΛΚΥΟΝΗ», η Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΠΟΜ ΑμεΑ Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν.), το Ίδρυμα Φιλοξενίας Ογκολογικών Ασθενών «Η Ελπίδα», οι Δομές της Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης «Παναγία Ελεούσα, οι Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης για άτομα με Νοητική Στέρση των «Μαχητών», ο Πανελλήνιος Σύλλογος Τυφλών, η ΕΛΕΠΑΠ Αιτωλοακαρνανίας, το Εργαστήρι Ειδικής Επαγγελματικής Αγωγής και Αποκατάστασης «ΠΑΝΑΓΙΑ ΕΛΕΟΥΣΑ», ο σύλλογος Ατόμων με ειδικές Ανάγκες Γονέων και Φίλων «ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ», ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΛΟΥΚΑΣ», ο σύλλογος γονέων αυτιστικών ατόμων «ΑΓΙΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΣ Ο ΚΑΠΠΑΔΟΚΗΣ», το Δημητρούκειο Ειδικό Σχολείο, ο σύλλογος για παιδιά με νεοπλασματική ασθένεια «ΦΛΟΓΑ», ο σύλλογος ατόμων με σακχαρώδη Διαβήτη ΓΛΥΚΙΑ ΖΩΗ, ο Σύλλογος Γυναικών με Καρκίνο Μαστού ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ, το ΚΕΔΜΟΠ «Χάρισε Ζωή», η Πανελλαδική Οργάνωση Γυναικών «ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΗ», ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος Πάτρας ΔΑΝΙΗΛΙΣ, ο ΚΟΙΝΣΠΕ ΓΕΦΥΡΕΣ, ο Σύλλογος Ρευματοπαθών Πάτρας, ο Σύλλογος Νεφροπαθών, ο Σύλλογος Πασχόντων εκ Μεσογειακής αναιμίας Γονέων & Φίλων Ν. Αιτ/νίας, ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία Αμφιλοχίας «Έχω Δικαίωμα», το Σωματείο Κωφών και Βαρήκων Νοτιοδυτικής Ελλάδας, το Σωματείο Γονέων, Κηδεμόνων & Φίλων Ατόμων με Αυτισμό Αχαΐας «ΜΙΤΟΣ», ο Αχαϊκός Σύλλογος Προστασίας Πασχόντων από Μεσογειακή

Αναιμία, ο σύλλογος πρόληψης και Βοήθειας Ατόμων με Μεσογειακή Αναιμία «Πάτρα '82», η Ελληνική Ένωση για την Αντιμετώπιση της σκλήρυνσης κατά Πλάκας Δυτικής Ελλάδας, ο σύλλογος παραπληγικών και κινητικά αναπήρων ΠΕ Ηλείας, το Σωματείο Ατόμων με ψυχική Αναπηρία ΠΕ Αχαΐας «ΣΘΕΝΟΣ», το σωματείο ατόμων με νόσο Crohn και Ελκώδη Κολίτιδα Αχαΐας, το ειδικό Κέντρο Αποκατάστασης και Μέριμνας Ατόμων με ειδικές ανάγκες ΕΚΑΜΕ/ΑΜΕΑ Αιγίου, οι σύλλογοι εθελοντών Αιμοδοτών, η Πανελλήνια εταιρεία Γηριατρικής και Γεροντολογίας, οι σύλλογοι κατά των ναρκωτικών ΟΚΑΝΑ, «ΓΕΦΥΡΑ», κ.α – η Ιατρική Εταιρεία Δυτικής Ελλάδας, ο Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών, ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός καθώς και Φορείς του πληθυσμού από τον ευρύτερο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα της ΠΔΕ, που θα συμβάλλουν στην ενίσχυση των ικανοτήτων παρακολούθησης, αξιολόγησης δια βίου εκπαίδευσης /διαφώτισης ετοιμότητας και αντίδρασης σε περιπτώσεις διαφύλαξης της διασυννοριακής υγείας και σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, διαχείρισης κρίσεων που αφορούν τον τομέα της υγείας και κοινωνικής μέριμνας.

Ο προϋπολογισμός της δαπάνης για την πραγματοποίηση των παραπάνω δράσεων ανέρχεται έως του ποσού 50.000 € και θα επιβαρυνθεί ο προϋπολογισμός του 2024 με κωδικό 02.01.072.0844.01.1228

11. ΑΞΟΝΑΣ: Έκτακτες Ανάγκες – Έλεγχος επιδημιών και λοιμογόνων ασθενειών

Ένα από τα βασικά πορίσματα από την πανδημία COVID-19 είναι ότι αποκάλυψε και επιδείνωσε τις ευπάθειες σε ένα ευρύ φάσμα ζητημάτων και τομέων. Στον τομέα της υγείας - σύμφωνα έκθεση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου με θέμα τα διδάγματα από τη νόσο COVID-19 στον τομέα της υγείας - πρέπει να δοθεί έμφαση στην ετοιμότητα όλων των κρατών σε πανδημίες ώστε να αντιμετωπιστούν και οι μελλοντικές απειλές κατά της υγείας, στη διασφάλιση του εφοδιασμού φαρμάκων και ιατρικών αντιμέτρων γενικότερα, στη βελτίωση της πρόσβασης και της κοινοχρησίας δεδομένων υγείας που είναι απαραίτητα για την καταπολέμηση κάθε πανδημίας, καθώς και άλλων διασυννοριακών απειλών κατά της υγείας, — ζητήματα που είναι εν μέρει αδιαχώριστα. Η ανάπτυξη και η διάδοση ταχείας και αξιόπιστης διάγνωσης, θεραπευτικής αγωγής ή αποτελεσματικού και ασφαλούς εμβολίου έχουν καιρία σημασία για την αντιμετώπιση μιας πανδημίας. Επιπλέον είναι σημαντικό να διασφαλιστεί δίκαιη, ισότιμη, διαφανής και παγκόσμια πρόσβαση σε εμβόλια .

Για τον έλεγχο επιδημιών και λοιμογόνων ασθενειών απαραίτητη είναι η αποτελεσματική και συνεχή επιτήρηση. Ένα σύστημα επιδημιολογικής επιτήρησης που λειτουργεί ικανοποιητικά σε εθνικό επίπεδο είναι απαραίτητο για τη λήψη μέτρων για τον έλεγχο των λοιμώξεων, που αποτελούν προτεραιότητα και είναι ο ακρογωνιαίος λίθος του μηχανισμού λήψης αποφάσεων σε όλες τις χώρες.

Για την πραγμάτωση όλων των δράσεων σε όλους τους άξονες – εφ'όσον κριθεί απαραίτητο - συμπεριλαμβάνεται και προστατευτικό υλικό από μεταδοτικές νόσους (μάσκες, γάντια, αντισηπτικά διαλύματα κ.α) σε περιπτώσεις επιδημιών / πανδημιών ή κτι/υλικό για την παροχή πρώτων βοηθειών σε συνάφεια με το θέμα ή το φορέα συνεργασίας εκάστοτε άξονα.

Στον ΑΞΟΝΑ 11: Έκτακτες ανάγκες – Έλεγχος επιδημιών και λοιμογόνων ασθενειών εντάσσονται Δράσεις που συγκλίνουν με τα ανωτέρω ,θα υλοποιηθούν μέσα από τη συνεργασία φορέων με το γρ. Αναπληρωτή Περιφερειάρχη ΠΔΕ , το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Δημόσιας Υγείας και το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Κοινωνικής Πολιτικής και Οικογένειας και τις υπαγόμενες σε αυτή Διευθύνσεις Περιφερειακών Ενοτήτων και Έδρας και ενδεικτικά αναφέρονται σε:

11.1 Δράσεις ενημέρωσης, ανταλλαγής τεκνογνωσίας, εκπαίδευσης και ενίσχυσης ποικιλοτρόπως των πολιτών στον τομέα της παγκόσμιας δημόσιας υγείας σε περιπτώσεις πανδημιών ή επιδημιών ή άλλων επικείμενων μεταδοτικών νόσων, με συναρμόδιους φορείς για: τις εξελίξεις πάνω στην ασθένεια, τη μεθοδολογία και τα μέσα αντιμετώπισής της, την αποτροπή

διάδοσης της νόσου, καθώς και την τεχνική κατανόηση των κινδύνων και της εκτίμησης των επιπέδων αυτών . Επιπλέον προβλέπονται όλες οι δράσεις σχετικά με τις συνέπειες σε υγειονομικό, αθλητικό, οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο καθώς και δράσεις για την άρση των συνεπειών αυτών.

11.2 Διατομεακές Δράσεις Ανταλλαγής Τεχνογνωσίας και εκπαίδευσης των πολιτών που αφορούν την αντίληψη του επιπέδου κινδύνου από την κοινωνία π.χ. σε δράσεις ενημέρωσης του πληθυσμού για ζητήματα που αφορούν τις πρώτες βοήθειες και τις ενέργειες πριν, κατά και μετά την εκδήλωση μιας κρίσης, εκπαίδευσης πληθυσμού σε μαθήματα πρώτων βοηθειών, συνδιοργάνωση ασκήσεων ετοιμότητας με τον καθορισμό χώρων συγκέντρωσης μετά από φυσική καταστροφή, ενισχύοντας με αυτό τον τρόπο την υγιή διαβίωση του πληθυσμού της ΠΔΕ. Στο παρόν δύναται να συμπεριληφθούν και πιο εξειδικευμένες διατομεακές δράσεις που αφορούν την διαφύλαξη και εκπαίδευση των ευπαθών πληθυσμιακών ομάδων της ΠΔΕ(Ατομα με Αναπηρία, Ατομα Τρίτης Ηλικίας, Παιδιά, ΡΟΜΑ, κ.α)

11.3 Διατομεακές Δράσεις που αφορούν ενημερώσεις και διάχυση τεχνογνωσίας για βέλτιστες πρακτικές από Διεθνείς και Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς ή Υπηρεσίες αυτών (π.χ. Global Outbreak Alert του Π.Ο.Υ, το ΡΗΕΟC 2019 κ.α) για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών ταχείας αντίδρασης³², διασφάλιση της διαλειτουργικότητας των εθνικών σχεδίων σε θέματα υγείας και κοινωνικής μέριμνας, μέσω συντονιστικών μηχανισμών και εργαλείων ανάλυσης και επικοινωνίας στην αντιμετώπιση έκτακτων κινδύνων και απειλών συμπεριλαμβανομένης και της διαφύλαξης της διασυνοριακής Δημόσιας Υγείας.

11.4 Διατομεακές Δράσεις υποστήριξης βιωματικών σεμιναρίων, ημερίδων, εκστρατειών ενημέρωσης σε θέματα όπως η διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας ΠΔΕ κατά την διάρκεια χειρισμού Κρίσεων, οι οικονομικές διαστάσεις στην διαχείριση κρίσης στον τομέα υγείας, ο ρόλος των ΜΜΕ στην επικοινωνία για διαχείριση κρίσεων και διαφύλαξη διασυνοριακής υγείας, η αξία της εκπαίδευσης του υγειονομικού προσωπικού και εθελοντών στην διαχείριση κρίσεων, οι διαδικασίες προετοιμασίας και ο μηχανισμός πρόληψης, η νοσοκομειακή επείγουσα ιατρική, αλλά και διαφώτιση για την εκτίμηση και διαχείριση της διασποράς επικίνδυνων για την υγεία υλικών ή ακτινοβολιών σε έκτακτες καταστάσεις (WHO, Guidance, 2004).

11.5 Ειδικότερες δράσεις ευαισθητοποίησης και διατομεακής συνεργασίας για θέματα προστασίας ομάδων παιδιών και εφήβων που είναι εκτεθειμένα ή έχουν εκτεθεί σε ιδιαίτερους κινδύνους.

11.6 Δράσεις ενημέρωσης, εκπαίδευσης, ενίσχυσης των πολιτών και ανταλλαγής τεχνογνωσίας για ζητήματα ψυχικής ανθεκτικότητας και υγείας . Η κοινωνική απόσταση, η εργασιακή αβεβαιότητα, ο μετασχηματισμός της αγοράς εργασίας αλλά και ο ίδιος ο ιός αποτελούν ένα σοκ στην υγεία και την ευεξία των εργαζομένων σε όλον τον κόσμο. Με την εμφάνιση και εξάπλωση του ιού SARS-CoV-2, καθώς και με τον χαρακτηρισμό της λοίμωξης που προκαλείται από αυτόν (COVID-19) ως πανδημίας, ζητήθηκε από τους Πολίτες να κρατήσουν κοινωνικές αποστάσεις και να μπουν είτε σε περιορισμό είτε σε απομόνωση, με στόχο να μειωθεί η εξάπλωση της νόσου. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να παρουσιάζονται βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα έντονα και αρνητικά συναισθήματα και να επιβάλλεται η ψυχολογική υποστήριξη των πολιτών.

11.7 Διαπεριφερειακά προγράμματα για ανταλλαγή τεχνογνωσίας-Ανάπτυξη δράσεων & προγραμμάτων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του πληθυσμού αναφορικά **με την μείωση και την εξάλειψη των μεταδιδόμενων νοσημάτων** στο πλαίσιο συμπράξεων με κοινωνικούς φορείς, τυπικές & άτυπες

³² Public health response to biological and chemical weapons: WHO guidance. (2nd ed. of Healthaspects of biological and chemical weapons,1970). Geneva, WorldHealthOrganization, 2004.

μορφές συλλογικής δράσης. Σημαντική μέριμνα στους άξονες του κοινωνικού σχεδιασμού της Π.Δ.Ε., αποτελεί ενδεικτικά η ενημέρωση για την πρόληψη του ιού του AIDS και των σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων (π.χ. ηπατίτιδα Β, C, αφροδίσια νοσήματα). Η σωστή ενημέρωση με κατάλληλο, εξειδικευμένο, επιστημονικό προσωπικό μπορεί να οδηγήσει στην πρόληψη των νόσων και των συνεπειών τους.

Μέσα από τον παρόντα άξονα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια να υλοποιήσει όλες τις δράσεις που συγκλίνουν στα αναφερόμενα παραπάνω και προάγουν την κοινωνική αλληλεγγύη και συνοχή, την υγεία και την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής. Ενδεικτικά, προγραμματίζονται: η έκδοση έντυπων ή ψηφιακών ενημερωτικών φυλλαδίων, η πραγματοποίηση διαδικτυακών και δια ζώσης ημερίδων και άλλων εκπαιδευτικών σεμιναρίων, προγραμμάτων και εργαστηρίων, η υλοποίηση δρώμενων και εκδηλώσεων σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους, η πραγματοποίηση συνεδρίων και συναφών προγραμμάτων, η δημιουργία ενημερωτικών βίντεο, multimedia εφαρμογών, κ.α. η εφαρμογή προγραμμάτων ενίσχυσης οικογενειών και τοπικής κοινωνίας (γεύματα αλληλεγγύης, παροχή ειδών πρώτης ανάγκης, κοινωνικά φροντιστήρια, δράσεις ενδυνάμωσης κ.λπ.), η ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης μεταξύ των πολιτών με βιωματικές τεχνικές, κ.α.

Για τις αναφερόμενες δράσεις δυνητικοί φορείς σύναψης συνεργιών υλοποίησης σε συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι:

Πανεπιστημιακά Τμήματα στην χωρική αρμοδιότητα της ΠΔΕ, Δήμοι Π.Ε. της ΠΔΕ, Ι. Μητροπόλεις ΠΔΕ, Νοσοκομειακές Μονάδες των Περιφερειακών Ενοτήτων ΠΔΕ, Μονάδες ΠΦΥ που υπάγονται στην 6η ΥΠΕ, Αρμόδιες διευθύνσεις μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΠΔΕ, Επιμελητήρια, Εργατικά Κέντρα, ΜΜΕ, διατομεακές δράσεις (με άλλους Συλλόγους), Ιατροπαιδαγωγικών Κέντρων Νοσοκομείων, των φορέων και συλλόγων που ασχολούνται με τα θέματα του άξονα, των νομικών προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου, Διευθύνσεων Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Αχαΐας, Ηλείας και Αιτωλοακαρνανίας ΠΔΕ και Έδρας ΠΔΕ, των Ιατρικών και Φαρμακευτικών Συλλόγων ΠΔΕ, των εθελοντικών οργανώσεων και των Συλλόγων κοινωνικής υποστήριξης, εκπροσώπους της Κοινωνίας των Πολιτών, των αθλητικών σωματείων της Περιφέρειας που σε συνέργια με τους φορείς Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας διοργανώνουν τέτοιες δράσεις κ.ά. με στόχο τους ευρύτερους συνεργατικούς δεσμούς . Εμπεριέχονται επίσης όλοι οι επιστημονικοί, συλλογικοί και κοινωνικοί φορείς με τυπικά (κοινωνικές συμπράξεις, ομοσπονδίες κ.α) ή άτυπα οργανωτικά πλαίσια (δίκτυα κοινωνικής αλληλεγγύης, πρωτοβουλίες υγείας, εθελοντισμό κ.α) που έχουν ως στόχο την προάσπιση με κάθε νόμιμο μέσο των ηθικών και υλικών συμφερόντων των ατόμων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού –ενδεικτικά η Κίνηση ΠΡΟΤΑΣΗ, το Φωτεινό Αστéρι, ο ΙΦΝΕ Αχαΐας και Αιτ/νίας, το Κέντρο Πρόληψης των εξαρτήσεων και προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας Περιφερειακής Ενότητας Αιτ/νίας «ΟΔΥΣΣΕΑΣ», ο σύλλογος για την Ψυχική Υγεία «ΣΟΨΥ», η Ε.ΚΕ.Ψ.Υ.Ε., το ΚΟΙΣΠΕ «ΦΑΡΟΣ», το Θεραπευτικό Παιδαγωγικό Κέντρο Πατρών «Η ΜΕΡΙΜΝΑ», το Χαμόγελο του Παιδιού, ο σύλλογος ΑΜΕΑ γονέων και φίλων «ΑΛΚΥΟΝΗ», η Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΠΟΜ ΑμεΑ Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν.), το Ίδρυμα Φιλοξενίας Ογκολογικών Ασθενών «Η Ελπίδα», οι Δομές της Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης «Παναγία Ελεούσα, οι Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης για άτομα με Νοητική Στέρση των «Μαχητών», ο Πανελλήνιος Σύλλογος Τυφλών, η ΕΛΕΠΑΠ Αιτωλοακαρνανίας, το Εργαστήρι Ειδικής Επαγγελματικής Αγωγής και Αποκατάστασης «ΠΑΝΑΓΙΑ ΕΛΕΟΥΣΑ», ο σύλλογος Ατόμων με ειδικές Ανάγκες Γονέων και Φίλων «ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ», ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΛΟΥΚΑΣ», ο σύλλογος γονέων αυτιστικών ατόμων «ΑΓΙΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΣ Ο ΚΑΠΠΑΔΟΚΗΣ», το Δημητρούκειο Ειδικό Σχολείο, ο σύλλογος για παιδιά με νεοπλασματική ασθένεια «ΦΛΟΓΑ», ο σύλλογος ατόμων με σακχαρώδη Διαβήτη ΓΛΥΚΙΑ ΖΩΗ, ο Σύλλογος Γυναικών με Καρκίνο Μαστού ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ, το ΚΕΔΜΟΠ «Χάρισε Ζωή», η Πανελλαδική Οργάνωση Γυναικών «ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΗ», ο Σοροπιμιστικός Όμιλος Πάτρας ΔΑΝΙΗΛΙΣ, ο ΚΟΙΝΣΠΕ ΓΕΦΥΡΕΣ, ο Σύλλογος Ρευματοπαθών Πάτρας, ο Σύλλογος Νεφροπαθών, ο Σύλλογος Πασχόντων εκ Μεσογειακής αναιμίας Γονέων & Φίλων Ν. Αιτ/νίας, ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία Αμφιλοχίας «Έχω Δικαίωμα», το Σωματείο Κωφών και Βαρήκων Νοτιοδυτικής Ελλάδας, το Σωματείο Γονέων, Κηδεμόνων & Φίλων Ατόμων με

Αυτισμό Αχαΐας «ΜΙΤΟΣ», ο Αχαϊκός Σύλλογος Προστασίας Πασχόντων από Μεσογειακή Αναιμία, ο σύλλογος πρόληψης και Βοήθειας Ατόμων με Μεσογειακή Αναιμία «Πάτρα '82», η Ελληνική Ένωση για την Αντιμετώπιση της σκλήρυνσης κατά Πλάκας Δυτικής Ελλάδας, ο σύλλογος παραπληγικών και κινητικά αναπήρων ΠΕ Ηλείας, το Σωματείο Ατόμων με ψυχική Αναπηρία ΠΕ Αχαΐας «ΣΘΕΝΟΣ», το σωματείο ατόμων με νόσο Crohn και Ελκώδη Κολίτιδα Αχαΐας, το ειδικό Κέντρο Αποκατάστασης και Μέριμνας Ατόμων με ειδικές ανάγκες ΕΚΑΜΕ/ΑΜΕΑ Αιγίου, οι σύλλογοι εθελοντών Αιμοδοτών, η Πανελλήνια εταιρεία Γηριατρικής και Γεροντολογίας, οι σύλλογοι κατά των ναρκωτικών πχ. ΟΚΑΝΑ, «ΓΕΦΥΡΑ», κ.α – η Ιατρική Εταιρεία Δυτικής Ελλάδας, ο Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών, ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός καθώς και Φορείς του πληθυσμού από τον ευρύτερο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα της ΠΔΕ, που θα συμβάλλουν στην ενίσχυση των ικανοτήτων παρακολούθησης, αξιολόγησης δια βίου εκπαίδευσης /διαφώτισης ετοιμότητας και αντίδρασης σε περιπτώσεις διαφύλαξης της διασυννοριακής υγείας και σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, διαχείρισης κρίσεων που αφορούν τον τομέα της υγείας και κοινωνικής μέριμνας.

Ο προϋπολογισμός της δαπάνης για την πραγματοποίηση των παραπάνω δράσεων ανέρχεται έως του ποσού 15.000 € και θα επιβαρυνθεί ο προϋπολογισμός του 2024 με κωδικό 02.01.072.0844.01.1228

12.1 ΑΞΟΝΑΣ 12.: Δράσεις Προαγωγής Υγείας με χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) –Καινοτομία

Η χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών και στον Τομέα της Υγείας είναι πλέον απαραίτητη και με την πάροδο του χρόνου όλο και περισσότερες εφαρμογές που αφορούν την υγεία γίνονται ψηφιακές. Μέσω της ανάπτυξης των ΤΠΕ είναι δυνατή η ανταλλαγή πληροφοριών και η διασύνδεση δεδομένων μεταξύ των πολιτών και παρόχων υγείας, η εξατομικευμένη φροντίδα υγείας, η έγκαιρη διάγνωση και η διαχείριση χρόνιων παθήσεων. Επίσης, ενισχύεται η πρόληψη, η υιοθέτηση ενός υγιούς τρόπου ζωής και η συμμόρφωση στη θεραπεία (mAdherence)³³.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, ο ΟΟΣΑ, και ο Π.Ο.Υ προωθούν την ενσωμάτωση και ανάπτυξη των πληροφοριακών συστημάτων στον τομέα της υγείας και της κοινωνικής φροντίδας προσδίδοντας παράλληλα ιδιαίτερη βαρύτητα στην αξιοπιστία, στην διαφάνεια και λογοδοσία, στην διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων ηλεκτρονικών πληροφοριών και υπηρεσιών και στην προστασία των προσωπικών δεδομένων³⁴. Επισημαίνεται ωστόσο ότι η κατεύθυνση των εκσυγχρονισμών και των αλλαγών οφείλει να απορρέει από τις εσωτερικές αναγκαιότητες κάθε συστήματος υγείας, δηλαδή, με βάση τις ανάγκες των πολιτών κάθε κράτους – μέλους. Στα πλαίσια αυτά, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (Π.Ο.Υ) από το 2005, έχει καθιερώσει διαδικασίες όπως το Παγκόσμιο Παρατηρητήριο για την Υγεία (WHO Global Observatory for e-Health –GOe, 2005) για παροχή στρατηγικών κατευθύνσεων –οδηγίων προς εφαρμογή αποτελεσματικών πρακτικών, πολιτικών και προτύπων που αφορούν την ηλεκτρονική υγεία συμπεριλαμβάνοντας την χρήση ΟΠΣ και στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας.

Η εφαρμογή Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) σε όλο το φάσμα των λειτουργιών που επηρεάζουν τον τομέα της υγείας, περιγράφεται με τον όρο «Ηλεκτρονική Υγεία». Η ηλεκτρονική υγεία μπορεί να συμβάλει στην εξασφάλιση βελτιωμένης περίθαλψης με μικρότερη δαπάνη, στο πλαίσιο συστημάτων διανομής υπηρεσιών υγείας που είναι επικεντρωμένα στους πολίτες. Ο όρος «ηλεκτρονική υγεία» (e-Health) υποδηλώνει την εφαρμογή των πληροφοριακών και επικοινωνιακών τεχνολογιών στο σύνολο των λειτουργιών που επηρεάζουν την υγεία των πολιτών και ειδικότερα αναφέρεται στην περίθαλψη των ασθενών από τους λειτουργούς υγείας, στην παροχή πληροφοριών σχετικά με την υγεία, την βιοτεχνολογία και τα ιατροφαρμακευτικά προϊόντα. Οι εφαρμογές ηλεκτρονικής υγείας, περιλαμβάνουν ένα εύρος λύσεων και πεδίων, όπως τον Ηλεκτρονικό Φάκελο Υγείας, την

³³Τσιάκκα Βασιλική (2020) Η συμβολή της τεχνολογίας στην αντιμετώπιση των προκλήσεων της υγείας του 21^{ου} αιώνα και ειδικότερα της πανδημίας Covid 19

³⁴OECD .European Observatory of Health Systems and Policy.State of Health in the EU.Προφίλ Υγείας στην Ελλάδα 2017

Τηλε-ιατρική και την Τηλε-υγεία, τα Πληροφοριακά Συστήματα Νοσοκομείων, Συστήματα Προγραμματισμού, Έξυπνες κάρτες, ιστοτόπους με θέματα σχετικά με την υγεία κ.α.

Αναλυτικότερα, οι εφαρμογές ηλεκτρονικής υγείας (e-health) αναφέρονται: Στον Πολίτη/ασθενή: πχ Ενημέρωση για θέματα που αφορούν/προάγουν την υγεία, για πρόληψη-διαχείριση νόσου, πληροφορίες για ειδικές περιπτώσεις -χρόνιες παθήσεις, peer-to-peer επικοινωνία πολιτών για υπηρεσίες/προϊόντα υγείας .Στη Νοσοκομειακή (Δευτεροβάθμια) Περίθαλψη: π.χ για τη μεταφορά κλινικών και διοικητικών δεδομένων) και παροχή υπηρεσιών τηλε-ιατρικής και τηλε-υγείας.³⁵Στη πεδίο της βιομηχανίας των ιατρικών υπηρεσιών: πχ. Συνεργασία μεταξύ φορέων παροχής υγειονομικών υπηρεσιών. Στην Πρωτοβάθμια φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ): Ηλεκτρονική συνταγογράφηση, ιατρικός φάκελος, παραπομπή σε δευτεροβάθμια φροντίδα υγείας.Στους φορείς παροχής Φροντίδας κατ' οίκον: Υπηρεσίες Τηλεϊατρικής, παρακολούθηση ασθενή στο σπίτι, Τηλεδιάγνωση μέσω εικόνας.

Η ενσωμάτωση τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ φορέων πρωτοβάθμιας περίθαλψης αλλά και η διατομεακή συνεργασία με άλλους φορείς υγείας ώστε να υπάρχει συντονισμός δράσεων σε περίπτωση δυνητικού κινδύνου για την δημόσια υγεία είναι προϋπόθεση για την ανάπτυξη ενιαίου & ολοκληρωμένου δικτύου Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας σε ένα αποτελεσματικό, αποδοτικό και προσβάσιμο σύστημα υγείας. Η καινοτομία στην έρευνα στην πρόληψη, στην διάγνωση, στα νέα θεραπευτικά σχήματα, στην κλινική αποτελεσματικότητα και αποκατάσταση απαιτεί εκσυγχρονισμό, τεχνογνωσία (συμπεριλαμβάνοντας και υιοθέτηση Βέλτιστων Πρακτικών από Κέντρα Αριστείας), δικτύωση και ορθή τήρηση νομιμότητας διαδικασιών έγκρισης, διαφάνειας και ασφάλειας για τον ενημερωμένο πλέον ασθενή ή πολίτη³⁶. Όσον αφορά το ανθρώπινο δυναμικό δεν είναι καθεαυτή η έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού αλλά η αναγκαιότητα ορθολογικής ανακατανομής του στους τομείς της υγείας με ανθρωποκεντρική, δια βίου εκπαίδευση σε νέες τεχνολογίες-δεξιότητες και η εξασφάλιση καλών εργασιακών συνθηκών. Η ενσωμάτωση των Τ.Π.Ε. στο πεδίο της υγείας επιβάλλει επιστημονική τεκμηρίωση & μελέτη εις βάθος των συμπερασμάτων από τη λειτουργία των βέλτιστων πρακτικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο λαμβάνοντας υπόψη παράλληλα τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν στο ελληνικό σύστημα υγείας. Η επένδυση σε νέες τεχνολογίες, και την καινοτομία με την εφαρμογή Επιχειρησιακών σχεδίων, είναι αναγκαίες προϋποθέσεις για την ολιστική διαχείριση της υγείας και τη μείωση των γεωγραφικών και κοινωνικών ανισοτήτων σε ευρωπαϊκό, εθνικό και τοπικό επίπεδο.

Μέσα από τον παρόντα άξονα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια να υλοποιήσει όλες τις δράσεις που συγκλίνουν στα αναφερόμενα παραπάνω και προάγουν την υγεία, την κοινωνική αλληλεγγύη και την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής.

Λαμβάνοντας υπόψη τον παρόντα άξονα 12: Δράσεις Προαγωγής Υγείας με τη χρήση ΤΠΕ, εντάσσονται δράσεις που συγκλίνουν με τα ανωτέρω,θα υλοποιηθούν μέσα από τη συνεργασία φορέων με το γρ. Αναπληρωτή Περιφερειάρχη ΠΔΕ , το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Δημόσιας Υγείας και το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Κοινωνικής Πολιτικής και Οικογένειας και τις υπαγόμενες σε αυτή Διευθύνσεις Περιφερειακών Ενοτήτων και Έδρας και αναφέρονται σε:

12.1 Διατομεακές Δράσεις ανταλλαγής τεχνογνωσίας επιστημόνων, Διάχυσης της υφιστάμενης γνώσης και καλών πρακτικών με ΤΠΕ και Καινοτομίας στο πλαίσιο συνεργασίας με ανώτατα ιδρύματα, διεθνείς, εθνικούς & τοπικούς φορείς, φορείς από την Κοινωνία των Πολιτών για την βελτίωση του επιπέδου υγείας και κοινωνικής μέριμνας στην ΠΔΕ που αφορούν τις σύγχρονες δημογραφικές τάσεις, την βελτίωση της υγειονομικής κάλυψης, τις ανάγκες υγείας των μόνιμων και προσφυγικών μεταναστευτικών και μετακινούμενων πληθυσμών, τις νεοεμφανιζόμενες νόσους, τις χρόνιες παθήσεις και την

³⁵Αποστολάκης Ι., Μαστρογιάννη Κ. (2003), «Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες στην Υγεία: Λειτουργικό και Τεχνικό Πλαίσιο», 5ο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο Management Υπηρεσιών Υγείας, Ρόδος

³⁶ Βλ. Δεδομένα για την Καινοτομία από τον Ευρωπαϊκό Συνασπισμό Ασθενών με Καρκίνο, 2017 = ECPCEuropeanCancerPatientCoalition).

αύξηση των νεοπλασιών, και αποτελούν σύγχρονες προκλήσεις στον χώρο της υγείας που απαιτούν τη χρήση ανθρωποκεντρικά σχεδιασμένων Τ.Π.Ε. Δύναται να συμπεριληφθούν δράσεις Διάχυσης και Ανταλλαγής Τεχνογνωσίας με ΤΠΕ και Καινοτομία για την Σύγχρονη Διεπιστημονική Ασθενοκεντρική Φροντίδα, την αύξηση Προσδόκιμου Επιβίωσης αλλά και την βελτίωση Ποιότητας Ζωής (πχ. με Δείκτες: QoLQualityoflife)

12.2 Δράσεις Διάχυσης και Ανταλλαγής Τεχνογνωσίας για Διαπεριφερειακές, εθνικές και διασυνοριακές συνέργιες για την ανάπτυξη καινοτόμων προγραμμάτων ηλεκτρονικής υγείας (healthcareinformationsharing) συμπεριλαμβανομένων βιοηθικών θεμάτων – συμπεριλαμβανομένων θεμάτων που αφορούν την εξέλιξη γύρω από την τεχνητή νοημοσύνη- και δικαιωμάτων των ασθενών . Εμπριέχονται ενημέρωση για θέματα τηλε-συμβουλευτικής για την υγιεινή διαβίωση και πρόληψη νόσων, τηλεφροντίδας, θέματα χρήσης ηλεκτρονικής πλατφόρμας για τηλεεκπαίδευσης σε πρακτικές υγιεινής σε σχολικές μονάδες, εκπαίδευση φροντιστών χρόνιων πασχόντων, ενδυνάμωση ΑμεΑ στην χρήση ΤΠΕ και Καινοτομίας για την Αυτονομία και Ποιότητα στην παροχή φροντίδας, βελτίωσης σχέσεων λειτουργών υγείας με ασθενή - πολίτη κ.α.)

12.3 Ενίσχυση ανταλλαγής τεχνογνωσίας διατομεακών συνεργασιών μέσω βιωματικών-εκπαιδευτικών σεμιναρίων που θα συμβάλλουν στην αποτελεσματική διεπιστημονική-διϋπηρεσιακή συνεργασία και διασύνδεση των επαγγελματιών υγείας για την ανάπτυξη βιώσιμων, αποδοτικών και ανθρωποκεντρικών συστημάτων υγείας καθώς και δράσεις ενημέρωσης των επαγγελματιών υγείας αναφορικά με καλές ευρωπαϊκές & διεθνείς πρακτικές καινοτόμων Τ.Π.Ε. για την Τρίτη ηλικία, τα παιδιά την μεταναστευτική υγεία κ.α

12.4 Ενημέρωση & ευαισθητοποίηση του πληθυσμού για μείωση του ψηφιακού χάσματος στην υγεία (με έμφαση στις ευπαθείς και ευάλωτες ομάδες) για τεχνολογίες e-health, health2.0, social media in healthcare που υποστηρίζουν την ενδυνάμωση και την κοινωνική ενσωμάτωση των ατόμων με αναπηρίες, των χρονίως πασχόντων των ηλικιωμένων . Στο παρόν εμπριέχονται και δράσεις ενημέρωσης και διάχυσης έγκυρων μελετών/ ερευνών (συνέδρια, ημερίδες, κ.α) που αξιολογούν τις ανάγκες και ελλείψεις σε Τ.Π.Ε. και την αύξηση της προσβασιμότητας στην Καινοτομία για τα άτομα που κινδυνεύουν περισσότερο από το φαινόμενο του κοινωνικού αποκλεισμού (άτομα με αναπηρία, χρονίως πάσχοντες,) με σκοπό τον σχεδιασμό τεκμηριωμένων και ολοκληρωμένων στρατηγικών εφαρμογής ηλεκτρονικής υγείας στην ΠΔΕ.

12.5 Δράσεις ενημέρωσης και τεχνογνωσίας νέων ιατρικών ειδικοτήτων, και καινοτόμων θεραπευτικών σχημάτων που διαχέουν και διασυνδέουν την Έρευνα και την Καινοτομία στην Υγεία με άλλα Προγράμματα ή Χρηματοδοτικά Εργαλεία. Στο παρόν εμπριέχονται και δράσεις Ενημέρωσης για τα Οικονομικά της Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας που αφορούν την Χρήση ΤΠΕ και Καινοτομία και αφορούν τα χρηματοδοτικά εργαλεία για την στήριξη της καινοτομίας στην υγεία και φροντίδα στην ΠΔΕ, και Συγκριτική Αξιολόγηση παρεμβάσεων, θεραπειών ως προς το κόστος και το αποτέλεσμα κ.α θέματα που συμβάλλουν στην Ορθολογική Κατανομή Πόρων για Υγειονομική Φροντίδα, και στην παροχή ποιοτικών υπηρεσιών υγείας και ολοκληρωτική φροντίδας με Χρήση ΤΠΕ και Καινοτομία στην ΠΔΕ.

Για την επιτυχημένη υλοποίηση των παραπάνω δράσεων, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, τηρώντας όλα τα υγειονομικά πρωτόκολλα και τις ισχύουσες οδηγίες, θα συνεργαστεί με όλους τους αρμόδιους φορείς για την εξασφάλιση της μέγιστης δυνατής διάχυσης των κρίσιμων μηνυμάτων. Ενδεικτικά, προγραμματίζονται: η έκδοση έντυπων ή ψηφιακών ενημερωτικών φυλλαδίων, η πραγματοποίηση διαδικτυακών και δια ζώσης ημερίδων και άλλων εκπαιδευτικών σεμιναρίων, η υλοποίηση δρώμενων σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους, η πραγματοποίηση συνεδρίων και συναφών προγραμμάτων, η δημιουργία ενημερωτικών βίντεο, multimedia εφαρμογών, κ.α. η εφαρμογή προγραμμάτων ενίσχυσης οικογενειών και τοπικής κοινωνίας (γεύματα αλληλεγγύης, παροχή ειδών πρώτης ανάγκης κ.λπ.), η ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης μεταξύ των πολιτών με βιωματικές τεχνικές, κ.α.

Για τις αναφερόμενες δράσεις δυνητικοί φορείς σύναψης συνεργιών υλοποίησης σε συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι:

Πανεπιστημιακά Τμήματα στην χωρική αρμοδιότητα της ΠΔΕ, Δήμοι Π.Ε. της ΠΔΕ, Ι. Μητροπόλεις ΠΔΕ, Νοσοκομειακές Μονάδες των Περιφερειακών Ενοτήτων ΠΔΕ, Μονάδες ΠΦΥ που υπάγονται στην 6η ΥΠΕ, Αρμόδιες διευθύνσεις μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΠΔΕ, Επιμελητήρια, Εργατικά Κέντρα, ΜΜΕ, διατομιακές δράσεις (με άλλους Συλλόγους), Ιατροπαιδαγωγικών Κέντρων Νοσοκομείων, των φορέων και συλλόγων που ασχολούνται με τα θέματα του άξονα, των νομικών προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου, Διευθύνσεων Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Αχαΐας, Ηλείας και Αιτωλοακαρνανίας ΠΔΕ και Έδρας ΠΔΕ, των Ιατρικών και Φαρμακευτικών Συλλόγων ΠΔΕ, των εθελοντικών οργανώσεων και των Συλλόγων κοινωνικής υποστήριξης, εκπροσώπους της Κοινωνίας των Πολιτών, των αθλητικών σωματείων της Περιφέρειας που σε συνέργια με τους φορείς Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας διοργανώνουν τέτοιες δράσεις κ.ά. με στόχο τους ευρύτερους συνεργατικούς δεσμούς . Εμπεριέχονται επίσης όλοι οι επιστημονικοί, συλλογικοί και κοινωνικοί φορείς με τυπικά (κοινωνικές συμπράξεις, ομοσπονδίες κ.α) ή άτυπα οργανωτικά πλαίσια (δίκτυα κοινωνικής αλληλεγγύης, πρωτοβουλίες υγείας, εθελοντισμό κ.α) που έχουν ως στόχο την προάσπιση με κάθε νόμιμο μέσο των ηθικών και υλικών συμφερόντων των ατόμων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού – ενδεικτικά η Κίνηση ΠΡΟΤΑΣΗ, το Φωτεινό Αστέρι, ο ΙΦΝΕ Αχαΐας και Αιτ/νίας, το Κέντρο Πρόληψης των εξαρτήσεων και προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας Περιφερειακής Ενότητας Αιτ/νίας «ΟΔΥΣΣΕΑΣ», ο σύλλογος για την Ψυχική Υγεία «ΣΟΨΥ», η Ε.ΚΕ.Ψ.Υ.Ε., το ΚΟΙΣΠΕ «ΦΑΡΟΣ», το Θεραπευτικό Παιδαγωγικό Κέντρο Πατρών «Η ΜΕΡΙΜΝΑ», το Χαμόγελο του Παιδιού, ο σύλλογος ΑΜΕΑ γονέων και φίλων «ΑΛΚΥΟΝΗ», η Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΠΟΜ ΑμεΑ Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν.), το Ίδρυμα Φιλοξενίας Ογκολογικών Ασθενών «Η Ελπίδα», οι Δομές της Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης «Παναγία Ελεούσα, οι Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης για άτομα με Νοητική Στέρωση των «Μαχητών», ο Πανελλήνιος Σύλλογος Τυφλών, η ΕΛΕΠΑΠ Αιτωλοακαρνανίας, το Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Αγωγής και Αποκατάστασης «ΠΑΝΑΓΙΑ ΕΛΕΟΥΣΑ», ο σύλλογος Ατόμων με ειδικές Ανάγκες Γονέων και Φίλων «ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ», ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΛΟΥΚΑΣ», ο σύλλογος γονέων αυτιστικών ατόμων «ΑΓΙΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΣ Ο ΚΑΠΠΑΔΟΚΗΣ», το Δημητρούκειο Ειδικό Σχολείο, ο σύλλογος για παιδιά με νεοπλασματική ασθένεια «ΦΛΟΓΑ», ο σύλλογος ατόμων με σακχαρώδη Διαβήτη ΓΛΥΚΙΑ ΖΩΗ, ο Σύλλογος Γυναικών με Καρκίνο Μαστού ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ, το ΚΕΔΜΟΠ «Χάρισε Ζωή», η Πανελλαδική Οργάνωση Γυναικών «ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΗ», ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος Πάτρας ΔΑΝΙΗΛΙΣ, ο ΚΟΙΝΣΠΕ ΓΕΦΥΡΕΣ, ο Σύλλογος Ρευματοπαθών Πάτρας, ο Σύλλογος Νεφροπαθών, ο Σύλλογος Πασχόντων εκ Μεσογειακής αναιμίας Γονέων & Φίλων Ν. Αιτ/νίας, ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία Αμφιλοχίας «Έχω Δικαίωμα», το Σωματείο Κωφών και Βαρήκοων Νοτιοδυτικής Ελλάδας, το Σωματείο Γονέων, Κηδεμόνων & Φίλων Ατόμων με Αυτισμό Αχαΐας «ΜΙΤΟΣ», ο Αχαϊκός Σύλλογος Προστασίας Πασχόντων από Μεσογειακή Αναιμία, ο σύλλογος πρόληψης και Βοήθειας Ατόμων με Μεσογειακή Αναιμία «Πάτρα '82», η Ελληνική Ένωση για την Αντιμετώπιση της σκλήρυνσης κατά Πλάκας Δυτικής Ελλάδας, ο σύλλογος παραπληγικών και κινητικά αναπήρων ΠΕ Ηλείας, το Σωματείο Ατόμων με ψυχική Αναπηρία ΠΕ Αχαΐας «ΣΘΕΝΟΣ», το σωματείο ατόμων με νόσο Crohn και Ελκώδη Κολίτιδα Αχαΐας, το ειδικό Κέντρο Αποκατάστασης και Μέριμνας Ατόμων με ειδικές ανάγκες ΕΚΑΜΕ/ΑΜΕΑ Αιγίου, οι σύλλογοι εθελοντών Αιμοδοτών, η Πανελλήνια εταιρεία Γηριατρικής και Γεροντολογίας, οι σύλλογοι κατά των ναρκωτικών ΟΚΑΝΑ, «ΓΕΦΥΡΑ», κ.α – η Ιατρική Εταιρεία Δυτικής Ελλάδας, ο Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών, ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός καθώς και Φορείς του πληθυσμού από τον ευρύτερο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα της ΠΔΕ, που θα συμβάλλουν στην ενίσχυση των ικανοτήτων παρακολούθησης, αξιολόγησης δια βίου εκπαίδευσης /διαφώτισης ετοιμότητας και αντίδρασης σε περιπτώσεις διαφύλαξης της διασυννοριακής υγείας και σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, διαχείρισης κρίσεων που αφορούν τον τομέα της υγείας και κοινωνικής μέριμνας.

Ο προϋπολογισμός της δαπάνης για την πραγματοποίηση των παραπάνω δράσεων ανέρχεται έως του ποσού 7.500 € και θα επιβαρυνθεί ο προϋπολογισμός του 2024 με κωδικό 02.01.072.0844.01.1228

ΑΞΙΟΝΑΣ 13: Διασύνδεση- Δικτύωση ανταλλαγής τεχνογνωσίας με φορείς υγείας και κοινωνικής μέριμνας

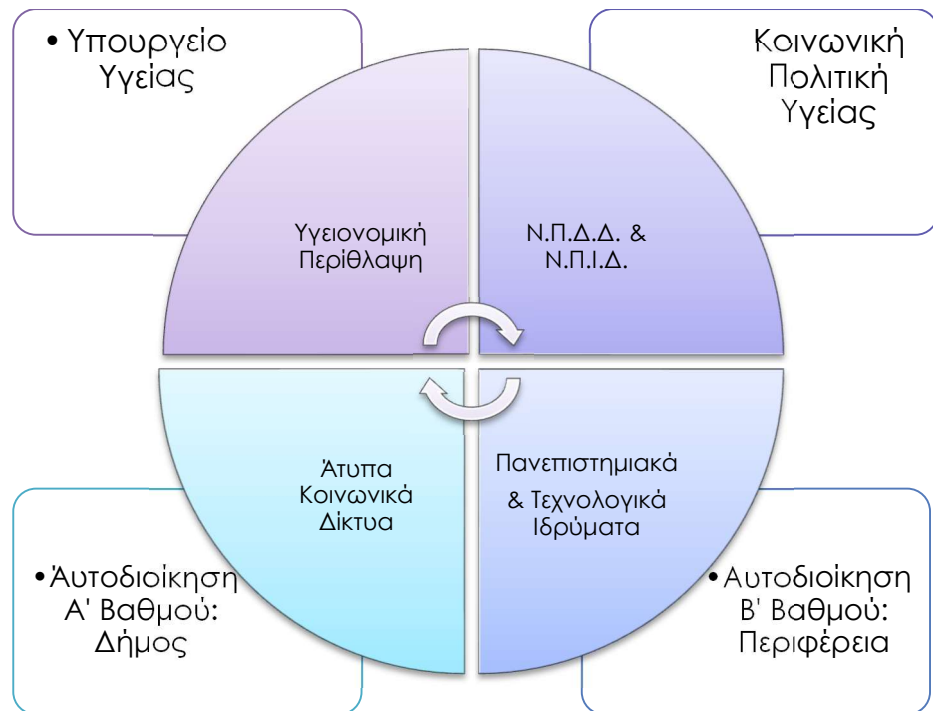
Ο όρος **παροχή υπηρεσιών υγείας & κοινωνικής μέριμνας** περιλαμβάνει μια πληθώρα εμπλεκόμενων ατόμων, φορέων και διακινούμενης πληροφορίας με σκοπό την αποτελεσματική ανθρωπιστική και ολιστική προσέγγιση του εξυπηρετούμενου πληθυσμού. Στους ενεργούς δρώντες (activeactors) που διαμορφώνουν πλέον το σύγχρονο πλαίσιο και περιεχόμενο άσκησης δράσεων για την βελτίωση της ισότιμης προσβασιμότητας της υγείας και την διασφάλιση ποιοτικής φροντίδας με συμμετοχική διαδικασία στην λήψη αποφάσεων, προστίθεται η Κοινωνία των Πολιτών ως σημαίνουσα προϋπόθεση για την επίτευξη ευρείας κοινωνικής συναίνεσης. Άλλωστε, η δυναμικά μεταβαλλόμενη πρόοδος της επιστήμης και οι σύνθετες και συνάμα πολύπλοκα ευμετάβλητες νέο-αναδυόμενες κοινωνικές ανάγκες καθιστούν αναγκαία όχι μόνο τη δια βίου ανάπτυξη δεξιοτήτων και την αδιάλειπτη επιμόρφωση των επαγγελματιών υγείας, αλλά προϋποθέτουν και την αποτελεσματική ανάπτυξη Δικτύωσης και διεπιστημονικής εμπειρογνωμοσύνης για την σφαιρική προσέγγιση των ζητημάτων υγείας και κοινωνικής φροντίδας .

Με προοπτική την αύξηση της αποτελεσματικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, τη βέλτιστη επικοινωνία του ανθρώπινου δυναμικού στους χώρους παροχής υπηρεσιών, την αύξηση του επιπέδου ικανοποίησης των πολιτών από τις μονάδες υγείας και κοινωνικής μέριμνας και συνολικά τη βελτίωση του επιπέδου υγείας του πληθυσμού, τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. προσέθεσαν ένα εύρος νέων λειτουργιών μέσα από την εισαγωγή των Τ.Π.Ε. (Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών, π.χ. ηλεκτρονικός φάκελος ασθενούς, τηλεϊατρική, κ.λπ) και ενθαρρύνουν την ανάπτυξη στρατηγικών συμπράξεων με σκοπό την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και την προαγωγή της επιστημονικής έρευνας και γνώσης.

Η προώθηση της διατομεακής εκπαίδευσης και διασύνδεσης σε κοινωνικά φαινόμενα όπως η ενδοοικογενειακή βία, ο κοινωνικός αποκλεισμός, η ουσιο-εξάρτηση, το προσφυγικό-μεταναστευτικό ζήτημα κ.α., βελτιώνει την ομαδική εργασία και σε ερευνητικό επίπεδο επιφέρει τη προνοητικότητα μέσα από τα προγράμματα πρόληψης έναντι της κατασταλτικότητας στην παροχή υπηρεσιών όταν εμφανιστεί το πρόβλημα (proactivevsreactive). Άλλωστε, η διατομεακή εργασία πρέπει να βασίζεται στην αμφίδρομη επικοινωνία ως θεμέλιος λίθος για μια επιτυχημένη συνεργασία, στον σεβασμό των διαφορετικών προοπτικών και γνωσιολογικών υπόβαθρων, στην ξεκάθαρη οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων και των ρόλων αλλά και στην αμοιβαία ευθύνη για το στρατηγικό σχεδιασμό των παρεμβάσεων με σκοπό το μέγιστο όφελος των πολιτών.(Atkinsonetall, 2002)³⁷

Πίνακας: Διασύνδεση- Δικτύωση ανταλλαγής τεχνογνωσίας με φορείς υγείας και κοινωνικής μέριμνας

³⁷ Atkinson M., Wilkin A., Stott A., Doherty P., Kinder K., (2002), Multi-agency working a detailed study, National Foundation for educational research.

Μέσα από τον παρόντα άξονα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια να υλοποιήσει όλες τις δράσεις που συγκλίνουν στα αναφερόμενα παραπάνω και προάγουν την υγεία, την κοινωνική αλληλεγγύη και την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής.

Αδιαμφισβήτητα οι προσεγγίσεις όσον αφορά στην ανταλλαγή γνώσεων, τη μάθηση και την καινοτομία στην υγεία εξελίσσονται ταχύτατα. Αναπόφευκτα, όλοι οι συμμετέχοντες στον τομέα της υγείας, της συμβουλευτικής, της έρευνας, της κατάρτισης και της εκπαίδευσης αντιμετωπίζουν ορισμένες προκλήσεις προκειμένου να προσαρμοστούν στο μεταβαλλόμενο αυτό πλαίσιο. Σήμερα, η βελτίωση της συλλογής και διάχυσης της πληροφορίας αποτελεί αναγκαία συνθήκη προκειμένου να διατηρηθεί σε υψηλό ανταγωνιστικό επίπεδο το σύστημα Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας στην ΠΔΕ.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω δεδομένα στον παρόντα Άξονα 13: Διασύνδεση-Δικτύωση ανταλλαγής τεχνογνωσίας με φορείς Υγείας και Κοινωνικής μέριμνας εντάσσονται δράσεις που συγκλίνουν με τα ανωτέρω ,θα υλοποιηθούν μέσα από τη συνεργασία φορέων με το γρ. Αναπληρωτή Περιφερειάρχη ΠΔΕ , το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Δημόσιας Υγείας και το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Κοινωνικής Πολιτικής και Οικογένειας και τις υπαγόμενες σε αυτή Διευθύνσεις Περιφερειακών Ενοτήτων και Έδρας και αναφέρονται σε:

13.1 Δράσεις που ενισχύουν την δικτύωση / διασύνδεση και την διάχυση τεχνογνωσίας για την δημιουργία One-stopshops, συνδυασμένες υπηρεσίες υγείας και συμβουλευτικής υγείας για ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού της ΠΔΕ και αφορούν την αποκεντρωμένη και συνδυασμένη **παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής υποστήριξης και υγείας, προσαρμοσμένης στις νέες συνθήκες, προς τις ευπαθείς ομάδες της ΠΔΕ.** Οι δράσεις θα ενισχύουν την τεχνογνωσία για υπηρεσίες που θα περιλαμβάνουν ενδεικτικά: θέματα πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, ψυχοκοινωνικής υποστήριξης σε μεμονωμένα άτομα ή οικογένειες που αντιμετωπίζουν προβλήματα, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών ολοκληρωμένης και συνεχιζόμενης φροντίδας υγείας σε άτομα τρίτης ηλικίας και χρόνιους πάσχοντες με πολυνοσηρότητες. Θέματα πρωτογενούς πρόληψης, αγωγή και προαγωγή υγείας. Ενημέρωση για παροχές και στήριξη των ευπαθών πληθυσμιακών ομάδων της ΠΔΕ, διερεύνηση για νομικά ζητήματα και θέματα προστασίας δικαιωμάτων στην υγεία και στην κοινωνική προστασία, άλλες συναφείς υπηρεσίες αποκατάστασης και κοινωνικής ενσωμάτωσης.

13.2 Δράσεις δικτύωσης και διασύνδεσης των υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής Μέριμνας ΠΔΕ με χρηματοδοτικά εργαλεία και μέσα της ΕΕ για την παροχή ολοκληρωμένων κοινωνικών υπηρεσιών με στόχο την ένταξη κοινωνικά αδύναμων συμπολιτών μας στην αγορά εργασίας.³⁸

13.3 Δράσεις Δικτύωσης διαφύλαξης της διασυνοριακής Υγείας και διαχείρισης κρίσεων μέσω Interreg (π.χ. για επείγουσα ιατρική φρονίδα σε ΠΦΥ επίπεδο κ.α). Επίσης τεχνογνωσία για συμμετοχή σε **REGIOSTARSAWARDS**, για καινοτόμες κοινωνικές πρωτοβουλίες σε επίπεδο ΠΔΕ, για συμμετοχή σε προγράμματα του ΕΕ Π.Ο.Υ κ.α., ή την συμμετοχή σε εθνικά προγράμματα στους θεματικούς τομείς της υγείας και κοινωνικής μέριμνας, οι οποίες θα αφορούν στις υποδομές, το ανθρώπινο κεφάλαιο, τις καινοτόμες τεχνολογίες και νέα μοντέλα παροχής φροντίδας την επίτευξη Διοίκησης Ολικής Ποιότητας στις Υπηρεσίες Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της ΠΔΕ, την επίτευξη στόχων κοινωνικής ενσωμάτωσης κ.α.

13.4 Σεμινάρια, Συμμετοχή σε Συνέδρια, Συναντήσεις Εργασίας διεπιστημονικής εκπαίδευσης στα πλαίσια της δια βίου μάθησης που θα αποφέρουν όφελος στην αναβάθμιση της παροχής Υπηρεσιών Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας ΠΔΕ, θα συμβάλλουν τεκμηριωμένα στην δικτύωση της: Η διεπιστημονική εκπαίδευση των επαγγελματιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας της Π.Δ.Ε. κρίνεται απαραίτητη για την ανάπτυξη ενός βιώσιμου δικτύου εκπαίδευσης ανάμεσα σε ανθρώπους και οργανισμούς, για την απόκτηση δεξιοτήτων επικοινωνίας, για το σεβασμό των διαφορετικών γνωσιακών υποβάθρων, για την απόκτηση ενσυναίσθησης, και ενεργητικής ακρόασης.

13.5 Συμμετοχή σε Πλατφόρμες Δικτύωσης (στα πλαίσια ανάπτυξης κοινών δράσεων για την Υγεία (Jointactionsforhealth) οικοδομώντας διεθνείς και Ε..Ε. συνεργατικούς δεσμούς. Η δημιουργία διευρυμένων συνεργατικών δεσμών συμβάλλει στην ανάπτυξη του ερευνητικού δικτύου, επιφέρει επιστημονική εργασιακή δέσμευση και αλλαγή της οργανωσιακής κουλτούρας, δημιουργεί προϋποθέσεις για την ανάπτυξη πολύπλευρων ερευνητικών προτάσεων με πλεονέκτημα στις δυνατότητες ανεύρεσης χρηματοδοτικών εργαλείων για την διεξαγωγή ερευνών στην υγεία.

13.6 Δράσεις για τη Διατομεακή συνεργασία που θα προκαλέσουν αφενός τον Ισχυρό Ανταγωνισμό και αφετέρου θα θέσουν τις βάσεις για μελλοντικές ΕΕ κοινές δράσεις τρίτης ηλικίας με στόχο τη Μείωση του Δείκτη της φτώχειας ηλικιωμένων, τη Δημιουργία νέων δομών κοινωνικής ένταξης /Διεθνών προγραμμάτων Υγιούς/ Ενεργής Γήρανσης. Εξειδικευμένες Δράσεις για την κοινωνική συμμετοχή ατόμων τρίτης ηλικίας και χρόνιων πασχόντων, ενώ ενισχύεται η κοινωνική συνοχή καθώς επίσης και η πρόσβαση στην πληροφόρηση. Παράλληλα, αναπτύσσεται ένα ευρύτατο πεδίο καινοτομιών σε θέματα τέχνης-διασύνδεσης με ΕΕ & διεθνή προγράμματα και συγχρόνως δημιουργείται ένα πλαίσιο ισχυρών δικτύων/ δημοσιότητα.

13.7 Δράσεις Ενημέρωσης για την Καινοτομία σε συνέργια με την Τεχνολογία στον Τομέα της Ψυχικής Υγείας (πχ. Ενημέρωση για θέματα μείωσης των δεικτών κατάθλιψης, ψυχοσωματικών νοσημάτων ώστε να βελτιωθεί η ποιότητας ζωής. Παρακολούθηση και Αξιολόγηση των τεχνολογικών καινοτομιών, που σχετίζονται με την Εξωστρέφεια των ΟΤΑ αλλά και των συνεργαζόμενων φορέων, προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα παροχής Υπηρεσιών και η κάλυψη των πρωτοβάθμιων αναγκών. Συμπεριλαμβάνονται Στρατηγικές Σύμπραξης & Μνημόνια Συνεργασίας της Π.Δ.Ε. με υφιστάμενους τοπικούς, εθνικούς & διεθνείς κοινωνικούς φορείς: Οι στρατηγικές συμπράξεις αποσκοπούν στη στήριξη της ανάπτυξης, της μεταφοράς και/ή της εφαρμογής καινοτόμων πρακτικών, καθώς και στην υλοποίηση κοινών πρωτοβουλιών που προωθούν τη συνεργασία, την αμοιβαία μάθηση μεταξύ των εταιρών και την ανταλλαγή εμπειριών.

13.8 Ενημέρωση για Διαπεριφερειακά προγράμματα και Διατομεακές Συνέργιες στους τομείς της Υγείας και της Κοινωνικής Μέριμνας με σκοπό την προώθηση της ανάπτυξης συστημάτων εκπαίδευσης στην υγεία, διαύλων

³⁸ European Commission , Employment Social Affairs & Inclusion Call for Proposal

ανταλλαγής τεχνογνωσίας, επιστημονικής γνώσης και συνεργασίας. Επιμόρφωση για τις διαφορετικές στρατηγικές Δικτύωσης και Διασύνδεσης στον τομέα της Υγείας και Κοινωνικής Φροντίδας, που είτε αποκτούν μακροχρόνιο χαρακτήρα, δηλαδή στρατηγικές συμμαχίες (strategicalliances) ως μακροχρόνιες συνεργασίες που αποσκοπούν σε αμοιβαία οφέλη, είτε βραχυχρόνιες συνεργασίες οργανισμών (shorttermcontracts) π.χ. για έναν χρόνο, προκειμένου να εξασφαλίζονται, για παράδειγμα, πόροι ή διάθεση των υπηρεσιών υγείας ή συνεργασίες προστιθέμενης αξίας (valueaddingpartnerships).

Για την επιτυχημένη υλοποίηση των παραπάνω δράσεων, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, τηρώντας όλα τα υγειονομικά πρωτόκολλα και τις ισχύουσες οδηγίες, θα συνεργαστεί με όλους τους αρμόδιους φορείς για την εξασφάλιση της μέγιστης δυνατής διάχυσης των κρίσιμων μηνυμάτων. Ενδεικτικά, προγραμματίζονται: η έκδοση έντυπων ή ψηφιακών ενημερωτικών φυλλαδίων, η πραγματοποίηση διαδικτυακών και δια ζώσης ημερίδων και άλλων εκπαιδευτικών σεμιναρίων, η υλοποίηση δρώμενων σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους, η πραγματοποίηση συνεδρίων και συναφών προγραμμάτων, η δημιουργία ενημερωτικών βίντεο, multimedia εφαρμογών, κ.α. η εφαρμογή προγραμμάτων ενίσχυσης οικογενειών και τοπικής κοινωνίας, η ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης μεταξύ των πολιτών με βιωματικές τεχνικές, κ.α..

Για τις αναφερόμενες δράσεις δυνητικοί φορείς σύναψης συνεργιών υλοποίησης σε συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι:

Πανεπιστημιακά Τμήματα στην χωρική αρμοδιότητα της ΠΔΕ, Δήμοι Π.Ε. της ΠΔΕ, Ι. Μητροπόλεις ΠΔΕ, Νοσοκομειακές Μονάδες των Περιφερειακών Ενοτήτων ΠΔΕ, Μονάδες ΠΦΥ που υπάγονται στην 6η ΥΠΕ, Αρμόδιες διευθύνσεις μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΠΔΕ, Επιμελητήρια, Εργατικά Κέντρα, ΜΜΕ, διατομεακές δράσεις (με άλλους Συλλόγους), Ιατροπαιδαγωγικών Κέντρων Νοσοκομείων, των φορέων και συλλόγων που ασχολούνται με τα θέματα του άξονα, των νομικών προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου, Διευθύνσεων Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Αχαΐας, Ηλείας και Αιτωλοακαρνανίας ΠΔΕ και Έδρας ΠΔΕ, των Ιατρικών και Φαρμακευτικών Συλλόγων ΠΔΕ, των εθελοντικών οργανώσεων και των Συλλόγων κοινωνικής υποστήριξης, εκπροσώπους της Κοινωνίας των Πολιτών, των αθλητικών σωματείων της Περιφέρειας που σε συνέργια με τους φορείς Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας διοργανώνουν τέτοιες δράσεις κ.ά. με στόχο τους ευρύτερους συνεργατικούς δεσμούς . Εμπεριέχονται επίσης όλοι οι επιστημονικοί, συλλογικοί και κοινωνικοί φορείς με τυπικά (κοινωνικές συμπράξεις, ομοσπονδίες κ.α) ή άτυπα οργανωτικά πλαίσια (δίκτυα κοινωνικής αλληλεγγύης, πρωτοβουλίες υγείας, εθελοντισμό κ.α) που έχουν ως στόχο την προάσπιση με κάθε νόμιμο μέσο των ηθικών και υλικών συμφερόντων των ατόμων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού –ενδεικτικά η Κίνηση ΠΡΟΤΑΣΗ, το Φωτεινό Αστéρι, ο ΙΦΝΕ Αχαΐας και Αιτ/νίας, το Κέντρο Πρόληψης των εξαρτήσεων και προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας Περιφερειακής Ενότητας Αιτ/νίας «ΟΔΥΣΣΕΑΣ», ο σύλλογος για την Ψυχική Υγεία «ΣΟΨΥ», η Ε.ΚΕ.Ψ.Υ.Ε., το ΚΟΙΣΠΕ «ΦΑΡΟΣ», το Θεραπευτικό Παιδαγωγικό Κέντρο Πατρών «Η ΜΕΡΙΜΝΑ», το Χαμόγελο του Παιδιού, ο σύλλογος ΑΜΕΑ γονέων και φίλων «ΑΛΚΥΟΝΗ», η Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΠΟΜ ΑμεΑ Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν.), το Ίδρυμα Φιλοξενίας Ογκολογικών Ασθενών «Η Ελπίδα», οι Δομές της Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης «Παναγία Ελεούσα, οι Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης για άτομα με Νοητική Στέρση των «Μαχητών», ο Πανελλήνιος Σύλλογος Τυφλών, η ΕΛΕΠΑΠ Αιτωλοακαρνανίας, το Εργαστήρι Ειδικής Επαγγελματικής Αγωγής και Αποκατάστασης «ΠΑΝΑΓΙΑ ΕΛΕΟΥΣΑ», ο σύλλογος Ατόμων με ειδικές Ανάγκες Γονέων και Φίλων «ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ», ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΛΟΥΚΑΣ», ο σύλλογος γονέων αυτιστικών ατόμων «ΑΓΙΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΣ Ο ΚΑΠΠΑΔΟΚΗΣ», το Δημητρούκειο Ειδικό Σχολείο, ο σύλλογος για παιδιά με νεοπλασματική ασθένεια «ΦΛΟΓΑ», ο σύλλογος ατόμων με σακχαρώδη Διαβήτη ΓΛΥΚΙΑ ΖΩΗ, ο Σύλλογος Γυναικών με Καρκίνο Μαστού ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ, το ΚΕΔΜΟΠ «Χάρισε Ζωή», η Πανελλαδική Οργάνωση Γυναικών «ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΗ», ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος Πάτρας ΔΑΝΙΗΛΙΣ, ο ΚΟΙΝΣΠΕ ΓΕΦΥΡΕΣ, ο Σύλλογος Ρευματοπαθών Πάτρας, ο Σύλλογος Νεφροπαθών, ο Σύλλογος Πασχόντων εκ Μεσογειακής αναιμίας Γονέων & Φίλων Ν. Αιτ/νίας, ο σύλλογος ατόμων με αναπηρία Αμφιλοχίας «Έχω Δικαίωμα», το Σωματείο Κωφών και Βαρήκων Νοτιοδυτικής Ελλάδας, το Σωματείο Γονέων, Κηδεμόνων & Φίλων Ατόμων με Αυτισμό Αχαΐας «ΜΙΤΟΣ», ο Αχαϊκός Σύλλογος Προστασίας Πασχόντων από Μεσογειακή

Αναιμία, ο σύλλογος πρόληψης και Βοήθειας Ατόμων με Μεσογειακή Αναιμία «Πάτρα '82», η Ελληνική Ένωση για την Αντιμετώπιση της σκλήρυνσης κατά Πλάκας Δυτικής Ελλάδας, ο σύλλογος παραπληγικών και κινητικά αναπήρων ΠΕ Ηλείας, το Σωματείο Ατόμων με ψυχική Αναπηρία ΠΕ Αχαΐας «ΣΘΕΝΟΣ», το σωματείο ατόμων με νόσο Crohn και Ελκώδη Κολίτιδα Αχαΐας, το ειδικό Κέντρο Αποκατάστασης και Μέριμνας Ατόμων με ειδικές ανάγκες ΕΚΑΜΕ/ΑΜΕΑ Αιγίου, οι σύλλογοι εθελοντών Αιμοδοτών, η Πανελλήνια εταιρεία Γηριατρικής και Γεροντολογίας, οι σύλλογοι κατά των ναρκωτικών ΟΚΑΝΑ, «ΓΕΦΥΡΑ», κ.α – η Ιατρική Εταιρεία Δυτικής Ελλάδας, ο Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών, ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός καθώς και Φορείς του πληθυσμού από τον ευρύτερο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα της ΠΔΕ, που θα συμβάλλουν στην ενίσχυση των ικανοτήτων παρακολούθησης, αξιολόγησης δια βίου εκπαίδευσης /διαφώτισης ετοιμότητας και αντίδρασης σε περιπτώσεις διαφύλαξης της διασυννοριακής υγείας και σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, διαχείρισης κρίσεων που αφορούν τον τομέα της υγείας και κοινωνικής μέριμνας.

Ο προϋπολογισμός της δαπάνης για την πραγματοποίηση των παραπάνω δράσεων ανέρχεται έως του ποσού 7.500 € και θα επιβαρυνθεί ο προϋπολογισμός του 2024 με κωδικό 02.01.072.0844.01.1228 .

Κατόπιν των παραπάνω εισηγείται:

- 1.** Την κατάρτιση του Στρατηγικού Σχεδίου για την Υγεία, Κοινωνική Συνοχή και Αλληλεγγύη στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έτους 2024.
- 2.** Την Αποστολή προς έγκριση στο Περιφερειακό Συμβούλιο του Στρατηγικού Σχεδίου για την Υγεία, Κοινωνική Συνοχή και Αλληλεγγύη στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έτους 2024.

Με βάση τα παραπάνω η Περιφερειακή Επιτροπή, αφού άκουσε τον Πρόεδρο και λαμβάνοντας υπόψη:

- Τις διατάξεις των άρθρων 174, 184 & 225 του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ.87/7.6.2010/τ. Α) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.
- Την υπ' αριθμ. πρωτ.: οικ. ΠΔΕ/ΔΔ/4908/128/05-01-2024 (ΑΔΑ: 98ΧΘ7Λ6-73Φ) Απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας περί «Ορισμού Αντιπεριφερειάρχων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας», όπως τροποποιήθηκε με την ΠΔΕ/ΔΔ/124080/2465/19-04-2024 (ΑΔΑ: 6ΝΟΥ7Λ6-7Ρ6) απόφαση του ιδίου.

ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Α) Εγκρίνει την κατάρτιση του «Στρατηγικού Σχεδίου για την Υγεία, Κοινωνική Συνοχή και Αλληλεγγύη στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έτους 2024», με συνολικό προϋπολογισμό 300.000,00€ (με Φ.Π.Α.), όπως αναλυτικά περιγράφεται στο εισηγητικό μέρος της παρούσας.

Β) Εισηγείται, δια του Προέδρου της, στο Περιφερειακό Συμβούλιο Δυτικής Ελλάδας το ««Στρατηγικό Σχέδιο για την Υγεία, Κοινωνική Συνοχή και Αλληλεγγύη στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έτους 2024», με συνολικό προϋπολογισμό 300.000,00€ (με Φ.Π.Α.)», προς έγκριση.

Η Περιφερειακή Σύμβουλος και τακτικό μέλος της Περιφερειακής Επιτροπής κα Παναγογιαννοπούλου Χριστίνα ψήφισε αρνητικά.

Ο Περιφερειακός Σύμβουλος και Αντιπρόεδρος της Περιφερειακής Επιτροπής κ. Φεσσιάν Γεράσιμος και ο Περιφερειακός Σύμβουλος και μέλος της Περιφερειακής Επιτροπής κ. Διαμαντόπουλος Κωνσταντίνος ψήφισαν λευκό.

Το παρόν πρακτικό αφού συντάχθηκε, διαβάστηκε και βεβαιώθηκε, υπογράφεται ως ακολούθως.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΠΟΝΑΝΟΣ